

Vol. II

No. 2

4th March, 1986.

(Tuesday)

13 Phalgun, 1907 S. E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	.. 125
Short Notice Questions and Answers.	.. 148
Business of the House. 2-2-86	.. 150
Matters Under Rule 304 :	
re : Death of a person in Leninnagar of Ayyagaripalli of Prakasam District due to attack by Land Lords.	.. 151
re : Arrest of Medical Officer, Government Hospital at Tenali.	.. 157
Calling Attention to Matters of Urgent of Public Importance :	
re : Attack on Former Minister at New M.L.A. Quarters.	.. 163
re : Death of a College Girl in Podili under suspicious conditions.	.. 167
Papers Laid on the Table.	.. 169
Annual Financial Statement (Budget) for 1986-87 :	
Demands for Grants.	.. 170
Social Welfare.	
Women and Child Welfare.	
Tribal Welfare.	

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

- Speaker : .. Sri G. Narayana Rao.
- Deputy Speaker : .. Sri A. V. Suryanarayana Raju.
- Panel of Chairmen : .. Sri H. B. Narse Gowd.
.. Sri C. Ananda Rao.
.. Smt. A. Bhanumati.
.. Sri K. Vivekananda.
.. Sri Shivrao Shetkar.
.. Sri Ch. Vittal Reddy.
- Secretary : .. Sri E. Sadasiva Reddy.
- Deputy Secretaries : .. 1. Sri A.V.G. Krishna Murthy.
.. 2. Sri C. Venkatesan.
.. 3. Sri N. Pattabhi Rama Rao.
- Assistant Secretaries : .. 1. Sri P. Satyanarayana Sastry.
.. 2. Sri P.V.K.L.N.V. Raghavasarma.
.. 3. Sri V.V. Subrahmanyam.
.. 4. Sri K. R. Gopal.
.. 5. Sri T. Muralidhara Rao.
.. 6. Sri V. V. Bhaskara Rao.
.. 7. Sri S. Suryanarayana Murthy.
.. 8. Sri B. K. Rama Rao.
.. 9. Smt. G. Sumitra Bai.
.. 10. Sri A. Iswara Sastry,
- Chief Reporter : .. Smt. M. V. S. Jayalakshmi,

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Eighth Day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 4th March, 1986.

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

Retrenchment In Textile Development Corporation

11—

*1364-(K)-Q.—Smt. Allu Bhanumathi (Visakhapatnam):—Will the Minister for Small Scale Industries, Textiles, Commerce and Marketing be pleased to state:

(a) whether it is a fact that 160 women working in the Textile Development Corporation have lost their jobs; and

(b) if so, the reasons therefor?

చిన్నతరహా పరిశోధనలు, చేనేత, జాళ్ళి, వాణిజ్య, మార్కెటింగు శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి):—

(ఎ) లేదండీ.

(బి) ఈ పోక్నకు తావులేదు.

శ్రీమతి అల్లు భానుమతి :— అధ్యక్షా, వీరు పని చేయడంలేదా అక్కడ? సారి జీవనోపాధికి మధ్యలో గ్యాప్ వచ్చిన మాట నిజమా? మధ్యలో గ్యాప్ కరీ మూసిన మాట నిజమా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఫ్యాక్టరీ ఎప్పుడు కూడా యాజపడలేదు. 1977 నుంచి 80 వరకు కంటిన్యూయ్ గా పని చేయడంవల్ల అక్కడ పని చేస్తున్నటువంటి కార్మికులకు వదో పని కల్పిస్తున్నాము.

* An asterisk before the name indicates conformation by the Member.

శ్రీమతి అల్లు భానుమతి :— దో కొంత పని కాకుండా వారికి జీవనోపాధి కలిగి ఉండే విధంగా ఏమైనా చేస్తారా? వారికి పూర్తిగా జీవనోపాధి కల్పించడానికి ఏర్పాటు ఏమైనా ఉందా? దయచేసి సవివరంగా మంత్రిగారిని చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇక్కడ పనిచేసే వారు ఎంపాయింట్ కాదు ఎస్. వెల్ ఫేర్ హాస్టల్స్, ఎస్.సి. వెల్ ఫేర్ హాస్టల్స్ వారు ప్రభుత్వం నుంచి అర్జర్స్ తీసుకుని గుర్తులు కుట్టేటటువంటి కార్యక్రమాన్ని వారికి పీస్ రేటు వేజెస్ ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. పని అభ్యమయ్యే సందర్భంలో అదనంగా ప్రతి మహిళకు దాదాపు రూ. 150 నుంచి రూ. 200 వరకు ప్రీతి కలిగుంపించుకునే అవకాశాలు వున్నాయి.

డా. ఎస్. చంద్రమౌళి (చీరాల) :— అధ్యక్షా, ఇక్కడ పనిచేసేటటువంటి కార్మికులకు మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా పీస్ రేట్ ఇస్తున్నారు. దాని వల్ల వారికి సరైన రక్షణ లేకుండా వుంది. వారి వృత్తికి కూడా రక్షణ లేకుండా వుంది, పీస్ రేట్ కాకుండా వారికి నెల జీతం ఏర్పాటు చేసి కనీస వేతనాల వట్టాన్ని అమలు చేసి వారికి సహాయం చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ సంగతి ఏర్పాటు చేసినప్పటి నుంచి కూడా పీస్ రేట్ వేజెస్ ప్రకారం ఇస్తున్నట్లుంటే కార్యక్రమం వుంది. ఈ మధ్య జిల్లా కలెక్టర్లు ఎక్కడికక్కడ ఎస్.ఎస్.ఐ. యూనిట్స్ క్రిందకాని మహిళల యొక్క అధ్వర్యంలో కాని కొన్ని కార్యక్రమాలు చేపట్టినప్పుడు సానికంగా, సకాలంలో అందుజాతు చేస్తాం. ఉద్యోగితో అర్జర్స్ అక్కడే పీస్ రేట్ చేయడం జరుగుతుంది ఈ కారణం చేత, డెవలప్ మెంట్ కార్యోపేక్షలు సంబంధించి మనేజింగు డైరెక్టరు వారందరు కూడా కలెక్టర్లను సంప్రదించి త్రూ బాట్ ఇయర్ ఇక్కడ పని చేసే కార్మికులకు పని కల్పించడానికి కావలసిన కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఇంతకు మించి రెగ్యులర్ ఎంప్లాయిస్ గా చేయడానికి కష్టంగా వుంటుంది. కాబట్టి ఈ సంగతి సమాఖ్యలో వుండడమే కాకుండా ఆల్ రెడ్డి కమిషన్ అధ్వర్యంలో ఎంక్వయిరీ కూడా జరుగుతున్నది. ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు అడిన తరువాత ఈ విషయాన్ని పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి (నకికల్) :— ఇప్పుడు పీస్ రేట్ రూ. 150 నుంచి రూ. 250 దాకా గిట్టుతుందని చెప్పారు మీరు ఇంత తక్కువ అనగా కనీస వేతనాలంటే కూడా తక్కువగా ఇస్తున్నారు. కనీసం 15 రూపాయలు ముట్టే విధంగా ఆ పీస్ రేటు ఏర్పాటు చేస్తారా? ఈపని అప్పుడప్పుడు కాకుండా మొత్తం సంవత్సరంలో పని దొరికేటటువంటి మార్గం చూస్తారా? మీరు ఇతరుల చేత, వైసేటు వారి చేత కుట్టించేటటువంటి వీరి ద్వారా సంవత్సరం అంతా కుట్టించి, పని దొరికే మార్గం చూస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ పరంగా అవసరమైన ప్రతి కార్యక్రమం, ప్రతి గుర్తూ తయారీ వీరి ద్వారానే జరుగుతుంది. శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు వేరే విధంగా అర్థం చేసుకున్నారు. నేను చెప్పింది నెలకు

కాదు. వారానికి రు. 150 నుంచి రు. 200 వరకు వారు సేపాదించు కొంటున్నారు అన్నాను. వారు చేసే గంటలను బట్టి, వారి నిపుణతను బట్టి బాగా కష్టపడి పని చేసే వారు సుమారు మెయ్యి రూపాయలు నెలకు తక్కువ కాకుండా సంపాదించుకునే అవకాశాలు కూడా ఉన్నాయి.

(శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అధ్యక్షా, అవకాశాలు కాదండి. కనీసం వారికి ఎంత యిస్తున్నారు మీరు అది కేబుల్ మీద పెట్టండి? రెండు, మూడు మాసాలకు సంబంధించి వివరాలు తెలిపితే బాగుంటుంది.

(జవాబు లేదు)

Enhanced Payment To Cane Suppliers

82-

*3877-Q-Sri A. Dharma Rao (Duggirala):—Will the Minister for Sugar & Wakfs be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the State Government have announced to pay Rs. 80 per Metric Tonne over and above the support price to the suppliers of the Government and the co-operative sugar factories for the year 1985-86;

(b) if so, whether the same is being paid; and

(c) the amount released so far for the said purpose?

చక్కర పరిశ్రమ, వర్కౌట్ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. ఘరాల్) — (ఎ) లేదండీ.

(బి. సి.) ఈ ప్రశ్నలకు తావులేదు.

(శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :—చీఫ్ మినిస్టరుగారు ఒక సేట్ మెంటు ఇచ్చారు. కేంద్రం నిర్ణయించినట్లుంటే చుద్దతు ధర మీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీగా అదనంగా రైతులకు టన్నుకు రు. 80 ఇచ్చి ఆదుకుంటోందని చెప్పారు. ప్రతికలు దీన్ని తాటికాయలంత అక్షరాలతో ప్రకటించింది. అప్పటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం మద్దతు ధరను నిర్ణయించలేదు. తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం రు. 25 పెంచుతూ, 165 రూపాయలుగా నిర్ణయించారు. కాని ఇప్పుడు 50 రూపాయలు ఇవ్వకపోగా కేవలం ఒక 30 రూపాయలు మాత్రమే ప్రకటించింది. కేంద్రం ప్రకటించిన ధరనే ఇస్తున్నారు. కేంద్రం రు. 165 ప్రకటించే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రు. 195 మాత్రమే ఇస్తున్నారు. కాకపోతే, రు. 10 లు పర్సెంట్ టాక్సు రిలివ్ క్రింద ఎప్పుడూ వుంటున్నదే. చెరుకును సప్లయ చేయడానికి రు. 10 ఇన్ సెంటివ్ గా ఎప్పుడూ ఉన్నదే అది ప్రభుత్వం అదనంగా ఇచ్చేది ఏమీ కాదు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిందలా టన్నుకు ముప్పయి రూపాయలు మాత్రమే. ఫ్యాక్టరీలలో మెటాలిస్ అంథా లాతి స్వల్పమైన ధరకే తీసుకుంటూ ఈ రు. 30 మాత్రమే ఇచ్చి రైతును సరిపెట్టుకోమంటే రైతుకు చాలా నష్టం, అన్యాయం జరుగుతున్నది కేంద్రం నిర్ణయించిన ధర చాలా అన్యాయంగా వుందని, తక్కువగా వుందని ప్రభుత్వం పేర్కొంది. ఆ అన్యాయాన్ని సరిదిద్దడానికి మెటాలిస్ ధరను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం

టన్నుకు 50 రూపాయలు ఇచ్చి అయినా కంపెన్ నేట్ చేస్తున్నదా అని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీస్ రు. 250 ప్రైగా టన్నుకు ఇస్తున్నాయి. ఇప్పుడు ప్రైవేట్ కోపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీస్ వారి చేతుల్లోనే, గవర్నమెంటు వారి చేతుల్లోనే రైతులకు అన్యాయం జరగడం సబబు కాదు. అందుచేత వారు ప్రకటించిన 80 రూపాయలు ప్రైవేట్ ఫ్యాక్టరీస్ వారి ప్రకారం కాకపోయినా, ఇతర రాష్ట్రాల ప్రకారం ఇవ్వకపోయినా వారు ప్రకటించిన రు. 80 ఇస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఛరూక్ :- అధ్యక్షా, రు. 80 ప్రకటించిన మాట వాస్తవమే. కేంద్రం సూచిక ధర 140 రూపాయలకు అదనంగా రు. 80 ఇస్తామన్నాము. మొత్తం రు. 220 యిస్తామని చెప్పాము. ఈ రోజు కూడా రు. 220 ఇవ్వడం జరుగుతుంది. చెరుకు గానుగ ఆడే ప్రతి రైతుకు టన్నుకు రు. 220 ఖచ్చితంగా ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. కేంద్రప్రభుత్వం సూచించిన 165 రూపాయలకు రాష్ట్రప్రభుత్వం 80 రూపాయలు అదనంగా ఇవ్వడం జరిగింది. 10 రూపాయలు పర్యేక్ టాక్సు, 15 రూపాయలు సూచిక ధరను ఇవ్వడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు —పోనీ, కనీసం మహారాష్ట్ర, ఉత్తరప్రదేశ్ లలో లాగా మొలాసిస్ ను 40-50 శాతం ఫీ మార్కెట్ లో అమ్ముకునే అవకాశం కల్పిస్తారా ?

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :- రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రు. 220 ఇస్తున్నదని మంత్రిగారు చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం రు. 140 ఇస్తున్నప్పుడు రు. 220 ప్రకటించింది. కేంద్రప్రభుత్వమే రు. 165 ఇస్తున్నప్పుడు మీరు ఒప్పుకున్నట్లంటే దామాషా ప్రకారం పెంచాలి కదా? ఎందుకు మీరు పెంచడం లేదు? ఈనాడు రాష్ట్రంలో కనీసం రు. 300 లేదా రు. 250 గిట్టుబాటు ధరగా లేకుంటే ఈ సంవత్సరం అసలు బండి నడవదు. రాష్ట్రప్రభుత్వానికి, కేంద్రప్రభుత్వానికి ప్రతి ఎకరానికి చెరుకుపైన వెయ్యి రూపాయలు వన్నూరూపంలో ఆదాయం వస్తున్నది. రాష్ట్రం చెరుకు రైతులకు ఆదుకోవడానికి చేసిన వాగ్దానాలను ఎందుకు అమలుపరచడం లేదు?

శ్రీ ఎన్. ఛరూక్ :- వాగ్దానం ఏమీ లేదు. రు. 140 వున్నప్పుడు రు. 80 ఇస్తామని చెప్పాము. మొత్తం కలిపి చెరుకు వండించే రైతుకు టన్నుకు రు. 250 ఇవ్వడం జరుగుతుందని ముఖ్యంగా చెప్పడం జరిగింది. మహారాష్ట్రలో, కర్ణాటకలో, తమిళనాడులో రు. 195 టన్నుకు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. మహారాష్ట్రలో రికవరీని బట్టి కూడా ఇవ్వడం లేదు. మన రాష్ట్రంలో 85 రికవరీ మీద రు. 250 ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

డా. ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి (కమలాపురం) :- అధ్యక్షా, కడప మహాకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీ క్రిందవున్న ఆయకట్టు దారులకు నీరు సక్రమంగా అందనందువలన ఎకరానికి 15-20 టన్నుల దిగుబడిమాత్రమే రాగలుగుతుంది. వారికి గిట్టుబాటు లేవంటే వారు కూడా చేయలేక పోతున్నారు. వారి నీరుకి

అందించి సక్రమమైన పంట రావడానికి, గిట్టుబాటు కావడానికి ఏమైన చర్యలు 8-40 a.m. తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీ ఎన్. ఫరూఖ్ :—సెపరేట్ క్వార్టర్స్ వేస్తే బాగా ఉంటుంది, దానిని పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

డాక్టర్. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి :—గిట్టుబాటు ధర గురించి

శ్రీ ఎన్. ఫరూఖ్ :—గిట్టుబాటు ధర ఏ రాష్ట్రములోను ఇవ్వడం లేదు. 8.5 నిబంధనల ప్రకారం మన రాష్ట్రములో రూ. 220 ఇవ్వడం జరుగుతోంది.

డా. కె. వీరయ్య (వేమూరు) :—కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత ధర నిర్ణయించినా దానిపైన రూ. 80 ఇస్తున్నారా? లేకపోతే ఒకప్పుడు ఇచ్చిన ధర మీద రూ. 80 ఇస్తున్నారా? రూ. 220 ఏ విధముగా నిర్ణయించారు?

శ్రీ ఎన్. ఫరూఖ్ :—కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇచ్చేది దృష్టిలో పెట్టుకొని చెప్పలేదు. మొత్తం రూ. 220 పండించిన రైతుకు ఇవ్వడం జరుగుతోందని మొదటే చెప్పాను. ఇంక వేరే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

Sri Basheeruddin Babu Khan (Bodhan) :—Sir, he has stated that the State Advisory Price last year was Rs. 140 and the Government Advisory price was Rs. 50/- more. This year, the Centre has raised to Rs. 165 but the State Government has not given Rs. 50/- above that. Secondly, against the State Advisory Price, the amount is not paid to the ryots in one lumpsum. I am asking the Minister through the Chair whether he would see to pay the amount in lumpsum as well as the State Advisory Price ever and above Rs. 165/- as fixed by the Central Government?

శ్రీ ఎన్. ఫరూఖ్ :—కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినా ఇవ్వడం జరిగింది. మొత్తము రూ. 7,50,02,000 రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. ఇది రెండు విడతలగా ఫిబ్రవరి ఎండింగ్ లో మొదటి విడత ఇవ్వడం అలాగే మార్చి చివరి వారములో రెండవ దఫాగా ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

APPOINTMENT OF MID-WIVES

83—

* 1357-(O)-Q.—Sri Vadda Ranga Rao (Bandar):—Will the Minister for Health & Medical be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government to appoint mid-wives in every village so as to provide immediate assistance for women at the time of delivery ;

(b) if not, the reasons therefor ?

వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డాక్టర్ ఎమ్.ఎస్.ఎస్. కొఠేశ్వరరావు) :—

(ఎ) లేదండీ.

(బి) ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల క్రింద 6,571 ఉపకేంద్రాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క ఉప కేంద్రంలో ఒక సహాయక నర్సు — మంత్రసాని ఉన్నారు. ఆమెకు సహాయంగా ఒక స్వచ్ఛంద సేవిక కూడ ఉన్నారు. ఈ ఉపకేంద్రం సగటున 6,50) నుండి 7,000 జనాభాకు తోడ్పడుతుంది. ఈ సంవత్సరంలో మరో నాలుగు వందల యాభై ఉపకేంద్రాలు మంజూరయ్యాయి. ఉపకేంద్రం స్థాయిలో పనిచేస్తున్న సహాయక నర్సు — మంత్రసాని ప్రస్తుతం మంత్రసాని విధులను నిర్వహిస్తున్నారు. సహాయక నర్సు — మంత్రసానికే కాకుండా, గ్రామాల్లోని రాయాలకు కూడా పురుళ్ళు పోయడంలో ఒక నెలపాటు శిక్షణనిచ్చి ప్రసవానికి అవసరమైన పరికరాలున్న ఒక కిట్టును కూడ ఇవ్వడం జరిగింది. అందుచేత ప్రతి గ్రామంలోను మంత్రసాని ఉండవలసిన అవసరంలేదు.

శ్రీ వడ్డే రంగారావు :— గ్రామాలలో మార్గాలు లేక నీనం ఆడవారు ప్రసవించడానికి కావలసిన కనీస వాతుల లిగించలేని దుస్థితిలో మరము ఉన్నామా అని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. చాలా కాలము నుండి గ్రామాలలో మినిముమ్ వారికి వైద్యము అందుబాటులో లేని కారణము వల్ల మనము ప్రసావానికి తీసుకువచ్చే మహిళలు అందుబాటులో హాస్పిటల్ లేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కనీసం ఒక పెయ్యి మందికి ఒక నర్సును ఏర్పాటు చేసే కనీస వాకర్లం కలుగజేస్తారా అని మంత్రిగారిని తమ ద్వారా అడుగు తున్నాను.

డాక్టర్ ఎమ్.ఎస్.ఎస్. కోశేళ్ళర రావు :— వారు చెప్పిన విషయముతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను కూడా. ప్రతి గ్రామములోను మంత్రసానిని ఏర్పాటు చేయాలన్న ఉద్దేశముతోనే ఉన్నటువంటి అజ్జిలరీ నర్సెస్ తో గ్రామాలలో అనాదిగా పురుళ్ళు పోయడముతో ప్రావీణ్యము ఉన్నటువంటి లోకల్ రాయాలకు నెల రోజులపాటు శ్రేయినింగు ఇస్తున్నాము. శ్రేయినింగు ఇచ్చే నెల రోజులలో ప్రతి గ్రామములోను ఇద్దరు ముగ్గురిని ఏర్పాటుచేసి కార్యక్రమం నిర్వహించబడతూ ఉంటుంది. వీరేకా వాలంటరీ వర్కర్స్, ఎ.ఎస్.ఎమ్లు దగ్గర శ్రేయినింగు పొందినటువంటి రాయాలు ప్రతి గ్రామములో కూడా ఉన్నారు. మొత్తం 42,000 మందికి ఈ విధమైన శ్రేయినింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ వి. వెంకటవతి (సత్తెనపల్లి) :— ఈ ఎ.ఎస్.ఎమ్లు, ఎమ్.ఎస్.వోలు ఇంకా వేరే పేర్లు ఉన్నవారు, వీరిలో నూటికి 90 మంది ఆయా కేంద్రాలు ఉన్న చోట్ల నివసించడం లేదన్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసా? అందుబాటులో లేరనే సంగతి తెలుసా?

డాక్టర్ ఎమ్.ఎస్.ఎస్. కోశేళ్ళర రావు :— అందరు అన్ని గ్రామాలలో లేరనేది వాస్తవం కాదు కొన్ని చోట్ల వారు అట్లా ఉండకపోతే తప్పకండా వారు ఉండేట్లు చూస్తాము.

శ్రీ వి వెంకటవతి :— నూటికి 90 మంది లేరు. ఇంక కంప్లయింట్ ఏమిటి? కంప్లయింట్ ఇదివరకే ఇచ్చాము

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—మంత్రిగారు 27 వేల గ్రామాలలో 40 వేల మంది మంజ్రసానులు ఉన్నారని చెప్పన్నారు. తెలుసునిగు పొంసవారు ఊరికి ఇద్దరు ముగ్గురు అనే వ్యతిరేకం చెబుతున్నారు మహాకా వ్యవసాయకూలీలు వారు పురుడు పోసుకోడానికి వాళ్ళిట్లున్న, కనీస సాకర్గాలు లేకపోవడంవల్ల ఇప్పటి బాలింత మరణాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఇంకా ఏవో కాగిగాల మీద లెక్కలు చూస్తున్నాము అన్న ఉద్దేశముగా కాకుండా ఉన్నవారిని వాస్తవముగా వినియోగిస్తున్నారా? వారు చెప్పినట్లు నూటికి 90 మంది ఎ.ఎస్.ఎమ్లు గ్రామాలలో ఉండడం లేదు. అదే విధంగా.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఉన్నవారిని ఉపయోగించుకోవడం కాదు, విని చేస్తున్నారా అని అడగండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అసలు ఉండడం లేదు. ఇంకా విని చేసే ప్రశ్న ఎక్కడ వస్తుంది. ప్రతి గ్రామము నుంచి రైతుల పోవలసి వస్తూఉంటే ఈ లోపలే నీళ్లాడడం జరుగుతోంది. అందుకొరకు ప్రతి ఊరిలోను వారు ఎవ్వల బుల్ గా ఉండేటట్లు ఏర్పాటు చేయండి. ఆయా పంచాయతీలకు వీరిని ఎటాచ్ చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎస్.ఎస్.ఎస్. కోటేశ్వరరావు :— అగ్జిలరీ నర్సెసు వదు వేల మంది ఉన్నారు. ఇప్పటికి 42,000 మంది దాయాస్ కి తెలుసునింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. మొత్తం రాష్ట్రములోని 8,700 సబ్ సెంటర్స్ లోను 1900 సెంటర్స్ కి టెలిఫోన్ ఉన్నాయి. మిగతావాటికి టెలిఫోన్ లేవు. ఈ అగ్జిలరీ నర్సెస్ కి అక్కడ వ.తులు లేవు. అటువంటిచోట్ల ప్రక్క గామాలనుంచి రావడం జరుగుతూ ఉండవచ్చు. వీరు ఇదే కాకుండా ఫామిలీ ప్లానింగ్ వర్క్ కూడా చూస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—పంచాయతీలకు వీరిని ఎటాచ్ చేయండి. ఉంటున్నారా లేదా అన్నది తెలుస్తుంది. కనీసం అట్లా ఉంటే ఉన్నారా లేదా అన్నదయినా తెలుస్తుంది.

డాక్టర్ ఎమ్.ఎస్.ఎస్. కోటేశ్వరరావు :—పంచాయతీల అజమాయిషీ చెట్టవచ్చు కాని వీరు గవర్నమెంటు డివిజనులో ఉన్నవారు పంచాయతీ రాజ్ సర్వీసెస్ కు మార్చాలంటే అది అయ్యే వని కాదు.

శ్రీ పాచ్. బి. నర్సేగౌడ్ (మడకపిర) :—ఇప్పుడు మంత్రిగారు సబ్ సెంటర్స్ ఉన్నాయి. అక్కడ వారు పని చేస్తున్నారని తెలివిచ్చారు. ఎ. ఎన్. ఎమ్ల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. అక్కడ వారు లేరు వాటిని భర్తీ చేసే ప్రజలకు సేవ చేసే అవకాశం వస్తుంది. అనంతపురం జిల్లాలో చూస్తే 50 శాతం సబ్ సెంటర్స్ లో ఎ. ఎన్. ఎమ్లు లేరు. ఆ ఖాళీలు భర్తీ చేస్తారా అని మంత్రిగారిని తమద్వారా అడుగుతున్నాను.

(సమాధానం లేదు)

శ్రీ వడ్డే రంగారావు — లెక్కలు చెప్పతున్నారు. నేను అడిగిన వర్షస్ అది కాదు. గ్రామాల్లో పురుళ్లు పోసుకొనే దానికి ఏ విధమైన సౌకర్యం లేకుండా అక్కడి ప్రజానీకం ఇబ్బందులు పడుతున్నారని. ఆయా గ్రామాలలో నర్సలను ఏర్పాటు చేసి అక్కడ ఉండడానికి సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయడానికి గవర్నమెంటు శ్రద్ధ తీసుకుంటుందా? అదీ నాకు కావలసినది.

డాక్టర్ ఎమ్. ఎస్. ఎస్. కోశేశ్వరరావు :— తప్పకుండా శ్రద్ధ తీసుకుంటుంది. ఇప్పటికే తీసుకుంటు ఉన్నది. ఈ వాలంటరీ వర్కర్స్ కి రు. 50 స్టయిఫండ్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. పురుడు పోసిన వారికి కేసుకు రెండు రూపాయల చొప్పున కూడా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. వారికి ట్రాన్స్ పోర్ట్ డెట్టడం కూడా జరుగుతోంది. ఈ ప్రైయిసింగు పొందిన దాయాలు ప్రతి గ్రామములోను ఉన్నారన్న సంగతి కూడా నేను చెప్పాను.

శ్రీమతి వత్తి మచెమ్మ (పెనుగొండ) :— మున్సిపాలిటీలలో ప్రమాతి కేంద్రాలు ఉన్నాయి కాని గ్రామాలలో ఇవి అందుబాటులో లేవు, ప్రతి గ్రామానికి తప్పనిసరిగా ఒక నర్స్ ఉంచే మహిళలకు సౌకర్యం కలుగుతుంది. గ్రామాలలో హెల్త్ విజిటర్స్ అందుబాటులో ఉండడం లేదు ప్రతి గ్రామానికి ఒక నర్స్ ను నియమిస్తే చాలా మంచిదని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎమ్. ఎస్. ఎస్. కోశేశ్వరరావు :— ప్రతి సంచారం కూడా మనము మినిమమ్ సిటీస్ ప్రొగ్రామ్ క్రింద 500 పోస్టులను ఎక్స్ట్రాగా పెంచుకుంటూ పోతున్నాము. ఈ విధముగా పెంచుకుంటూ పోతే సెవెంత్ ప్లాన్ పూర్తి అయ్యేలోపల అన్ని గ్రామాలలో ఏర్పాటు చేయడానికి, ఇంకా చేరువలోకి తీసుకుపోవడానికి వీలువుతుంది ఇప్పుడు ఉన్న ట్రాన్స్ ప్రకారం ఫ్లెయిన్స్ లో 5 వేల జనాభాకు ఒక ఎ. ఎస్. ఎమ్ ఉండాలి. హిల్, ట్రైబల్ ఏరియాస్ లో 2,500 మందికి ఒకరు ఉండాలి. ఈ 8, 700 మంది ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి ఇంకా ఎక్కువ మంది ప్రైయిసింగ్ ఇప్పించి డెలివరీస్ నార్మల్ గా అయ్యే ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. ఎక్కడైనా ఏమైనా అవకతవకలు జరిగినా, హెల్త్ క్వార్టర్స్ లో ఉండే పోయినా అక్కడి డి. ఎమ్. అండ్ హెచ్. ఓ కి గాని, మాకు గాని తెలియజేస్తే చర్య తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు సూపర్ వై జరి అధారిటీ గురించి మాడండి.

డాక్టర్ ఎమ్. ఎస్. ఎస్. కోశేశ్వరరావు :— వీరిని అందరినీ రెగ్యులేట్ చేయడానికి అక్కడ స్థానికంగా ఉన్న పి. హెచ్. సి కి అప్పజెప్పడం జరిగింది. సంచాయిటీలకు అప్పజెప్పే ఆలోచన కూడా చేస్తాము.

Inter-State Transport of Rice

84—

* 3870—Q—Sri M. Omkar (Narasampet):— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have permitted inter-state transport of rice but not paddy :

(b) if so, the reasons therefor;

(c) whether it is a fact that such permission will benefit only the millers; and

(d) if so, the steps taken to protect the interest of ryots ?

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు):—(ఎ) విధానం ప్రకారంగా, ప్రభుత్వానికి బియ్యం ముట్టచెప్పిన తరువాత గూరమే తెవీ లేని బియ్యం రవాణా చేసుకోడానికి మిల్లర్లకు, వ్యాపారులకు అనుమతి ఇవ్వడం జరిగింది. ధాన్యానికి సంబంధించినంతవరకు, ఏ వ్యక్తి గా తాను రవాణా చేసుకోదలచిన ధాన్యం వరిమూలానికి సమానంగా బియ్యం రూరలో తెవీ అంగరేపి తువాన, ధాన్యాన్ని రాష్ట్రం వెలుపలికి ఆయన రవాణా చేసుకోవచ్చు.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

(సి) కాదండీ.

(డి) రైతుల ప్రయోజనాలను కాపాడే నిమిత్తం, 1984, ఆంధ్రప్రదేశ్ బియ్యం నేతరణ (తెవీ) ఉత్తరువులోని 4-వ క్లాజు, 1982, ఆంధ్రప్రదేశ్ అనుమతించే వస్తువు (లైసెన్సింగు పంపిణీ) ఉత్తరువులోని 14వ క్లాజు ధాన్యాన్ని మద్దతు ధరలకంటే తక్కువ ధరలకు కొనుగోలు చేయరాని మిల్లర్లను, వ్యాపారులను ఆదేశిస్తున్నాయి

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వము రైతులకు గాను, 8-50 a. m. బియ్యం యితర రాష్ట్రాలలో కూడా అమ్ముకోవచ్చుననేటువంటి రిలాక్సిషన్ ఇచ్చిన మాట, ఎటువంటి అంతులు లేవన్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా? అది నిజమైతే, మన రాష్ట్రానికి కూడా గానిని ఎందుకు చేయరు? 'డి' ప్రశ్నకి సమాధానంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు. కనీసం రైతులే నాన్ ప్రేడింగ్ రైస్ మిల్స్లో వాడతల వారు ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేయరాని అనుమతి అవకాశం కల్పిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమే. అయినా ఈ నాడు అనుమతిని వస్తూ విధానాలకు అనుగుణంగా తమకు ఈ విధిచేసిన రాయితీ యివ్వాలని కోరడము, కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి ఇవ్వడం జరిగింది. వ్యాపారులు కానీ, రైతులు కానీ, మరొకరుకానీ 50 శాతం తెవీ ధాన్యానికి సరైన బియ్యం యిస్తే, మిగతా 50 శాతం బయటకు తీసుకు వెళ్ళి అమ్ముకోవడానికి అనుమతినివ్వడం జరుగుతుంది. ఇక ధరల విషయం చెప్పాలంటే ధరలు బాగానే ఉన్నాయి. ధరల సూచీ

కావాలంటే తెలియచేస్తాను. చాలా రాష్ట్రాల్లో కంటే మన రాష్ట్రంలో ధాన్యానికి ధర వుంది. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో సూపర్ ఫైన్ రూ. 190 సుమారుగా వుంది. ఫైన్ రూ 180 వుంది. కరీంనగర్ లో సూపర్ ఫైన్ రూ. 180, ఫైన్ రూ 170 వుంది. మిగిలిన రాష్ట్రాల్లో; ముఖ్యంగా 'ంబాబు' చాలా అభ్యాసంగా వుంది. క్వంటాలు రూ 180 వుంది. మనకు సరైన ధర వుంటే అభివృద్ధి వుంది. వ్యవసాయ కార్యక్రమాలకు దెబ్బలేక గడతా అమలు చేయవలసి అవసరం వుంది. తెలివి ధాన్యానికి 50 శాతం ఇచ్చిన వారికి మిగతా 50 శాతం బయటకు తీసుకుపోతూ అనుమతి నివ్వడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓకార్ — అధ్యక్షా, మన ప్రభుత్వ అవసరాలనిమిత్తం ప్రొక్యూర్ చేయవలసివచ్చింది. దానిని వ్యతిరేకించడం లేదు. బలపరుస్తున్నాను కానీ ప్రొక్యూర్ మెంట్ రైతుల నుండి ఎందుకు చేయకూడదు? మిల్లర్ల నుండి ఎందుకు చేయాలి? మిల్లర్ల నుండి బియ్యం యాపలో వసూలు చేసే పద్ధతి మార్చాలి. రైతుల నుండి ఓపెన్ గా మార్కెట్ లో కొనండి. లేదా ఇన్ని ఎకరాలకు పైబడి ఉన్న వారంతా అవ్వాలనే పాస్ పోస్ట్ పెట్టండి. ప్రవేశ పెరతారా? అది అచల చేసి, లేదా రైతులు కూడా గ్రామాలలో స్వేచ్ఛగా బియ్యం అమ్ముకునే అవకాశం ఇస్తారా? దీనివల్ల రైతుకి క్వంటాలు కనీసం రూ. 20, రూ. 25 వరకు కలిసివస్తుంది. కాబట్టి క్వంటాల్ రూ. 127 లకి ..

మిస్టర్ స్పీకర్ :— డిలెయిట్స్ అన్నీ బడ్జెట్ డిమాండ్ లో మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎం. ఓకార్ :— బడ్జెట్ డిమాండులో మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉండదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— చాలా అవకాశం ఉంది బడ్జెట్ డిమాండులో మాట్లాడడానికి.

శ్రీ ఎం. ఓకార్ :— సారీ. కంప్లయిట్ గా అనడం లేదు. ఒక్క విషయం అడుగుతాను. నిజానికి ఆహార ధాన్యాల టోకు వ్యాపారం ప్రభుత్వమే చేపట్టడం కాళ్ళత పరిష్కారం. దీని గురించి చాలా సార్లు చర్చించాము. మూల సమస్యని తేవనెత్తడం లేదు. మధ్య మార్గాన్ని చెతుకు దాము. ఆ మార్గం కోసం రెండు పద్ధతులు చూచిస్తాను. ప్రొక్యూర్ మెంట్ ని ధాన్యరూపేణా రైతాంగం నుంచి చేపంకి. మిల్స్ నుంచి వచ్చు. దానికి సాధ్యం అవుతుందా? రైతులు బియ్యం అమ్ముకుకుని గ్రామాలలో అమ్ముకునే అవకాశం కల్పిస్తారా?

శ్రీ ఎస్.టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, ముందే మనవి చేశాను. రైతులు కానీ, వ్యాపారులు కానీ, మిల్లర్లు కానీ ఎవరైనా సరే 50 శాతం కనుక ప్రభుత్వానికి ఇస్తే, మిగతా 50 శాతం వారికి అమ్ముకోడానికి ప్రభుత్వానికి ఏ మూత్రం అభ్యంతరం లేని మనవి చేస్తున్నాను. అటువంటి ఏర్పాటు చేయడానికి అభ్యంతరం లేదని నేను సవినయ గా మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ సిద్ధాంత పరంగా చాలా సార్లు చెప్పాను. మృగదళారులు ఉండరాదు. ఉత్పత్తి దారు

అ, వినియోగదారులకు మృత్యు ఎవరూ ఉండకుండా మాడడం ప్రభుత్వ ఆశయము కనుక ఈ నాడు అమలు చేయడానికి తగిన గొడ్డంగులు, సోకర్లు లేవు. ఆ కార్యక్రమం పూర్తి చేసుకుని ఆ తరువాత చేయడం ప్రభుత్వ వాసులకు కనుక ఆ రకంగానే చేపడతామన్నది తమ ద్వారా సుస్పష్టం చేస్తున్నాను.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు (అసలూపురం) :— ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. చాలా సంతోషం నేను అడిగితే ప్రశ్నకే వారు సమాధానం చెప్పారు. రైతుకి సప్లం వస్తోంది కనుక బస్ రూట్లని వాతీయం చేసేట్లుగా, మిల్స్ ని కూడా జాతీయం చేయడం అనేది చేపడుతుందా ?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, రైస్ మిల్స్ ని అందుకే ప్రారంభించడం జరిగిందని ఇదివరకే మనవి చేశాను. సుమారు 145 కోట్ల రేటింగ్ రైస్ మిల్స్ ఉన్నాయి. వాటన్నిటిలో వరైన విధానాలు, ప్రక్రమంగా నిర్వహించేట్లు చూడాలి. వాటి ద్వారా ధాన్యం కొనుగోలు చేయడం బియ్యం అడించడం ఆ వ్యవహారం నిర్వహించాలనే ప్రభుత్వం యొక్క ప్రధాన సిద్ధాంతము. ఈ సమస్యని అమలు చేయడం జరుగుతుంది. డిస్ కలర్డ్ రైస్, మిల్స్ ద్వారా కొనుగోలు చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వె.వి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు) :— అధ్యక్షా, గత జనవరిలో ఆకాల వర్షాల వలన కోస్తా జిల్లాలో ముఖ్యంగా నెల్లూరు, ప్రకాశం, చిత్తూరు జిల్లాలలో భారీ వర్షాల వల్ల కొన్ని వందల ఎకరాల పంట దెబ్బపడింది. డిస్ కలర్డ్ పాడికి ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక సెంటర్లు ఓపెన్ చేసి రైతాంగాన్ని ఆదుకుంటామనే హామీ ఇచ్చారు. కానీ ఇప్పటి వరకూ దాని మీద ఏ చర్య తీసుకోలేదు. కొన్ని వేల కుటుంబాలు ముఖ్యంగా మధ్యతరగతి వారు వారి ధాన్యాన్ని అమ్ముకోలేక బాధపడుతున్నారు. కనుక ఇచ్చిన హామీని అమలు చేస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ ప్రశ్నను అడిమిటి చేయడమైంది. సెవరేట్ గా వస్తుంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్) :— అధ్యక్షా, రైతులకు మనం గట్టుబాటు ధర ఇవ్వకపోయినా కనీసం రైతు భారతదేశంలో ఎక్కడ గిట్టుబాటు ధర వస్తుందో తాను పండించుకున్న ధాన్యాన్ని అక్కడికి తీసుకువెళ్లి అమ్ముకునే అవకాశం ఇస్తారా ? ఆ రకంగా ఇస్తే బాగుంటుంది. అట్లా కాక 50 శాతం ఇస్తే తప్ప వీలులేదని అన్నారు. ఆ రకమైన అంతు ఎక్కడా, ఏ ఇతర పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులకు కూడా లేదు. దీని పైన ఉండడం న్యాయం కాదు. రైతుని ఈ విధంగా వట్టపరచడం జరుగుతోందని ప్రభుత్వం గుర్తించిందా ?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, ఈ నాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ప్రజాసంక్షేమ కార్యక్రమాలకి కూడా ఉత్పత్తిని కొంత వినియోగించాలి కదా ? ఆ రకంగా చేయడం ధర్మం. కనుక 50 శాతం ఇచ్చి, మిగతాది వారికి వదిలేయడం జరిగింది. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పేద ప్రజానీకానికి అందించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ నాడు ఈ మాత్రం

కూడా చేయడానికి ఒక్క గింజ ధాన్యం కూడా మిగలదు. ధరలు అదుపులో ఉండవు ధరలని అదుపులో పెట్టడం ప్రభుత్వ రమైన విధానము. రైతులకి సరైన గిట్టుబాటు ధర లభింప చేయడం అనే బాధ్యత కూడా ఉంది. కనక రైతులకి గిట్టుబాటు ధర బాగానే ఉంది. తృప్తికరంగానే ఉందని సవినయంగా మనకి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రామకృష్ణారావు (చొప్పదండి) :— అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లాలో మిల్లర్స్ కొండరు ముందు లెబి కట్టినా, మిగతాది వంపుకోడానికి పబ్లిక్ ఇన్వాలిని రవాణాకాఖ మంత్రి గారిని రిక్వెస్టు చేసి దాదాపు తి నెలలు అయినా ఇవ్వలేదు. దీనికి కారణమైన సమాచారం తెప్పిస్తారా? ముఖ్యమంత్రి గారికి రివిజంబుట్ పెట్టారు. వారు ఒప్పుకున్నారు. కాని డిపార్టుమెంట్ వారు అవకాశం ఇవ్వలేదు, దానికి జవాబు చెబుతారా?

9-00 a. m. శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, వారు అడిగిన ఈ ప్రశ్నకు నా ముందున్న ప్రశ్నలు సంబంధం లేదు. అయినప్పటికీ విషయం నాకు తెలుసు కాబట్టి సేమ చెబుతున్నాను 1:1/2:1/2:1 ఈజ్ ది ప్రపోజన్. ఒక వంతు కనుక లెబి సెంట్రల్ ఇస్తే, ఒక అర వంతు కనుక సివిల్ సప్లయ్ డిపార్టుమెంటు కొనుగోలుకు ఇస్తే, అర వంతు ఓపెన్ మార్కెట్ లో అమ్ముకోవడానికి వారు పిలు కలగజేస్తే, మిగిలిన ఒక వంతు వారు బయటకు కీసుకు వెళ్లడానికి అనుమతి ఇస్తే దాని ప్రకారం ఇవ్వబడుతుంది. ఎవరికీ పబ్లిక్స్ ఇవ్వకుండా ఆపు చేయడం జరగలేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— దీని మీద హాఫ్-పెన్-హవర్ డిస్కషన్ కు ఎలా చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— బడ్జెటులో డిస్కస్ చేయండి. అప్పుడు అవకాశం ఉంది కదా.

(ఇంటరప్షన్)

ముఖ్యమంత్రిగారితో డిస్కస్ చేసి డెన్ ఐ విల్ డిసైడ్. ఐ విల్ కన్సల్ట్ ది ఫిఫ్ మినిస్టర్.

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు :— ఈనాడు ధాన్యం ధరల లిఫ్ట్ నా దగ్గర ఉన్నది మనవి చెబాను. ఈస్ట్ గోదావరి జిల్లాలో రు. 190 లు సూపర్ ఫ్రైన్ ధాన్యం ధర ఉంది. కరీంనగర్ లో 185 రూపాయలు ఉంది, నిజామాబాదులో రు. 165 లు ఉంది. వంజాబు ధరల సూచిక ప్రకారం చూచినట్లయితే మన రాష్ట్రంలోనే అధికంగా ఉందని వారికి తెలుస్తున్నది

(ఇంటరప్షన్)

Mr. Speaker :— I already spelt out.

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు :— ఇది సంతృప్తికరంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ధరల సూచికను బట్టి ఇంకా బాగా వచ్చే అవకాశం కూడా ఉంది,

(శ్రీ ఎం. ఓంకార్ గారు లేచి నిలబడినారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను ఆర్ రెడీ చెప్పాను కదా, దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— దీని మీద ఇంకా ఎక్కువ ట్రైము ఇవ్వమని అడగడం లేదు. ఒకే ప్రాజెక్టు ఎక్కువ ట్రైము తీసుకోవాలని అనడం లేదు. అర్థ గంట చర్చకు అవకాశం ఇవ్వండి. బడ్జెటు మీద అనేక సమస్యలు మాట్లాడవలసి ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ముఖ్యమంత్రిగారితో సంప్రదించి అవసరం అనిపిస్తే అర్థగంట చర్చకు ఎలా చేస్తాను అని చెప్పాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— సివిల్ సప్లయ్స్ డిమాండు ఎలాగూ ఉంది కదా. దాని మీద మాట్లాడవచ్చు అందరూ కూడా అని నేను మనవి చేస్తున్నాను

Environmental Monitoring Organisation

85—

*587-Q-Sri M. B. Chouhan (Devarakonda) :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government propose to set up an Environmental Monitoring Organisation for generating data on a wide range of environmental parametry in Our State ; and

(b) if so, the details thereof ?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున చిన్నతరహా పరిశోధనల కొరతను మంత్రి (శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి) :—(ఎ), (బి) ఈ సూచన మంచిదే. ప్రభుత్వం దీనిని పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్ :— మంత్రిగారు చాలా మంచిది అని ఒక మాట అనేసారు. కానీ ఈ తెలంగాణా, రామలసీమలలో ఈ అనావృష్టికి, కరువుకు బాధితులయిన ప్రాంతాలన్నిటినీ, సస్యశ్యామలమయిన కోస్తాను ఇప్పటికయినా ఈ తుఫాను రక్కసి కోరల నుండి కాపాడండి అంటే ఈ డిపార్టుమెంటును ఏర్పాటు చేయడానికి ఆలోచనచేయడం చాలా మంచిది అని మంత్రిగారు అంటున్నారు. రెండవ విషయం. సప్ల మెంటరీ ఇప్పుడే అడుగుతున్నాను, అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించిన ఏ. పి. నేట్ బోర్డ్ ఫర్ ప్రివెన్షన్ అండ్ కంట్రోల్ ఆఫ్ వాటర్ పాల్యూషన్ అనే దానిలో హైదరాబాదు హెడ్ క్వార్టర్లనుంచి కెమిస్ట్ పోస్టును విజయవాడకు ఎందుకు తరలించారు? ఈ పోస్టుకు పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ అర్హుడయితే గ్రాడ్యుయేట్ ను ప్రమోట్ చేయడానికి ఆ కౌన్సిలు సంబంధించిన అధికారి తన కులంవాడిని తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్న మాట వాస్తవమేనా? కెమిస్టు పోస్టును తరలించిన మాట వాస్తవమేనా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు వేసిన ప్రశ్నకు వారు మాట్లాడుతున్న దానికి సంబంధం లేదు. ఈ కార్యక్రమం ఇంత వరకూ లేదు. దీనిని ఎస్టాబ్లిష్ చేయడానికి ప్రభుత్వ పరిశీలన ఉంది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర రావు :— ఎన్విరాన్ మెంటల్ మానీటరింగ్ ఆర్డెన్ డెన్స్ అసలు ఏ ఏ ఫంక్షన్స్ చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం దీనిని పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది? దీని ఎయిమ్స్ అండ్ ఆజ్జెక్ట్స్ చెబుతారా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించిన సస్థ అసలు లేదు. ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర రావు :— పరిశీలన అంటే ఏ ఏ విషయాలు చెకప్ చేయడానికి దీనిని ఏర్పాటుచేయాలని?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఏ ఏ విషయాలు దాని పరిధిలోకి తీసుకు రావాలి అన్న కార్యక్రమం సాంకేతిక మేధావులతో చర్చించి పరిశీలించిన తరువాత ఒక నిర్ణయానికి రావడానికి వీలుంటుంది. ఇప్పుడే చెప్పడం కష్టం.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర రావు :— ఎన్విరాన్ మెంటల్ పాల్యూషన్ కంట్రోలు బోర్డు అంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ డిటెయిల్స్ అన్నీ ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీకి పోతుంది. ఆ తరువాతనే నిర్ణయించడం జరుగుతుంది, ఏ ఏ విషయాలు చేయాలి అనేది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర రావు — టురమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్సెస్ చెబుతారా? జేగం పేట ఉంది. జేగం పేట దగ్గర 20 సంవత్సరముల నుంచి హైడ్రోఎనిక్ వాతావరణం పోల్యూట్ అయిపోతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— డిపీజ్ అండ్ కో కనిడరేషన్.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్ :— నేను క్వశ్చన్ వేసేనాటికి నా వద్ద ఉన్న సమాచారం మేరకు ఇది వేసాను. ఇప్పుడు మంత్రిగారిని అడిగితే దీనికి సంబంధం లేదు అంటున్నారు. స. పి. జైట్ బోర్డు ఫర్ ప్రివెన్షన్ అండ్ కంట్రోల్ ఆఫ్ వాటర్ పోల్యూషన్ దీనితో సంబంధం ఉంది కదా. దీనిని హైదరాబాదు నుంచి విజయవాడకు తరలించారా, లేదా? కెమిస్ట్ పోస్ట్ కు పోస్టు గ్రాడ్యూయేట్ అర్హతయితే, గ్రాడ్యూయేట్ ను తీసుకురావడానికి దాని ఆధికారి తన కులం వాడినే తీసుకు రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్న విషయం వాస్తవం అవునా, కాదా?

శ్రీ ఎస్ రామచంద్రారెడ్డి :— పోల్యూషన్ కంట్రోలు బోర్డు మాత్రం మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకూ ఉంటూ ఉంది. గాలి, నీరు కాలుష్యమయిన సందర్భంలో వాటిని నివారించడానికి కావలసిన విషయాలకు పరిశీలిస్తున్నది. వారు చెప్పిన సలహా నుంచిదే, దానిని ఏర్పాటు చేయడానికి పరిశీలనలో ఉందని మనవి చేసాను.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్ :— ఆనుబంధంగా అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు.

(వాబు లేదు)

Hydro - Electric Power Station at Somasila

86—

*1772-Q.-Sri B. Sundara Rami Reddy (Atmakur):—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to construct Hydro-Electric station at Somasila Project, Nellore District ;

(b) if so, when ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

ఆధిక, విద్యుచ్ఛక్తి కౌశామంతి (శ్రీ పి మహేంద్రానాథ్ :—(ఎ)లేదండీ. (బి), (సి) ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ బి. సందరరామిరెడ్డి:— ఆ రథ్య ఊ, మంత్రిగారేమో తేలిగ్గా లేదని 9-10 a.m. చెప్పమన్నారు. 1931-32 వ సంవత్సరంలోనే కొంతమంది నిపుణులు సోమశిల ప్రాజెక్టు వద్దకు వచ్చి ఆ ప్రదేశాన్ని అంతా చూడడం, అక్కడ నిర్మాణం జరుగుతున్న రిజర్వాయరును పరిశీలించడం జరిగింది. తరువాత అక్కడ మెనీ వ్రాడో ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరిగితే తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ కరెంటు వుత్పత్తి చేసి ఆ ప్రాంతానికి అంతా ప్రయోజనం కలిగేదానికి అవకాశం వుంటుంది అభిప్రాయపడ్డారు. అంతేకాదు శివరామకృష్ణయ్యగారు కూడా వున్నారు. వారు కూడా ఈనాడు తెలుగుగంగి ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపించడం జరిగింది. సుమారు 20 కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో 30 మెగావాట్ల విద్యుత్ అక్కడ వుత్పత్తి చేయడానికి అవకాశము వుంటుందని నివేదికలో చూపడం జరిగింది. అంతేకాదు డిప్యూటీ ప్రాసింగ్ ఇంజనీర్లలో కూడా గానికె యునానిమస్ గా ఒక రిజల్ట్యాషన్ పాస్ చేసి ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. సోమశిలే కాదు. ఇప్పుడు రాష్ట్రములో అనేక ప్రాంతాలలో ఇలాంటి రిజర్వాయర్ల నిర్మాణం జరుగుతోంది. ఎక్కువ డబ్బుఖర్చుపెట్టి ఈ ప్రాజెక్టు ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం కంటే తక్కువ ఖర్చుతో. ప్రభుత్వం ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటుద్వారా జరిగే రిజర్వాయరుడగ్గర్ చిన్న సైజులో ఈ ప్రాజెక్టు ఎలక్ట్రిక్ జనరేషన్ యూనిట్లు సాధిస్తే తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ కరెంటు వుత్పత్తి చేసేదానికి అవకాశం వుంటుంది. దానివలన రాష్ట్రానికి ఎంతో ప్రయోజనం కలుగుతుందని నిపుణులగు అభిప్రాయం వుంది. కాబట్టి మంత్రిగారికి మనవి చేసేది ఏమిటంటే దీనిని పునఃపరిశీలించి, నిపుణుల కమిటీని అక్కడకు పంపించి ప్రత్యేకంగా నివేదిక తెప్పించుకోవాలి. నెల్లూరు జిల్లాలో కండలేరులో కూడా ఈనాడు ఒక రిజర్వాయరు నిర్మాణం ప్రారంభము అయింది బహుశ మంత్రిగారికి ఈ విషయం తెలిసినట్లు లేదు. నిపుణుల కమిటీని పంపించి ప్రత్యేకంగా నివేదిక తెప్పిస్తారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:— అగ్రజ్ఞా, సోమశిల డామ్ వద్ద ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేస్తారా అని అంటే అక్కడ 30 మీటర్ల పొడవుగల ఒక పవర్ బ్లాక్ పెట్టడానికి వీలులేదని నిపుణులు సెలవిచ్చినందువలన దానిని రిపేరు చేయడం జరిగింది. అయితే విద్యుత్ సోర్సువారు సోమశిల, కండలేరు వద్ద కాలువ 24 కిలోమీటర్ల వద్ద 8 మెగావాట్ల ఒక చిన్న హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం గురించి పరిశీలన జరుపుకున్నారని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి:— అగ్రజ్ఞా, స్యూల వివరంగా చెప్పారు. మంత్రిగారు సోమశిల, కండలేరు వద్దవున్న రిజర్వాయరు గత లో 1931-32 వ సంవత్సరంలో ఒక నిపుణుల కమిటీ అక్కడకు రావడం, స్థలము మాడడం జరిగింది. అక్కడ 20 కోట్ల రూపాయల అంచనాలో 30 మెగావాట్ల విద్యుత్ వస్తుందనే విషయం నిజమా? అయితే దీనివలన ప్రజ్యేకంగా 8 మెగావాట్ల విద్యుత్ వీలువుతుందా నేది పరిశీలనలో వుండిన చెబుతున్నారో దానికి సరిగ్గా ఎక్స్ పర్టు కమిటీని పేసి అక్కడనుకూడా తక్కువ డిస్ట్రీక్టులో ఎక్కువ విద్యుత్ వచ్చే వీలు వున్నదో దానిని పరిశీలి చాలి. ఈ సోమశి ప్రాజెక్టు చాలా ముఖ్యమయినది. వెల్లూరు జిల్లాలో ఇప్పటికి కూడా అక్కడక్కడ కరెంటు తక్కువగా వున్నందువలన తరచుగా కరెంటు లోటు వస్తున్నది. దీనిని నివారించడానికి తగు చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:— నిపుణుల కమిటీవారి సలహా ప్రకారమే పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:— పబ్లిక్ ఆకౌంట్స్ కమిటీ ముందు ఇంజనీరు అంగీకరించారు. దానికి హైడ్రో ఎలక్ట్రిసిటీ వుత్పత్తి చేయడానికి ప్లాన్ వుంది. మాకు ఎస్టి మేట్స్ కూడా యిచ్చారు. అరువాత ఆ ప్రవేశం కూడ చూపించారు. ఇప్పుడు ఏమయినా ఆ విషయం గురించి ఆలోచిస్తారా అన్నది దాని విషయం గురించి గుర్తు వుందా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:— వారు ఏది చెబుతున్నారో నేను కూడా అదే చెబుతున్నాను. సోమశిల డామ్ వద్ద ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేయడానికి వీలులేదు. అక్కడ 20 మీటర్ల పవర్ బ్లాక్ నిర్మాణం చెస్తేకానీ ఎస్సెంట్ పెట్టడానికి సాధ్యం కాదు. ఇక రెండవ విషయం సోమశిల, కండలేరు వద్ద కాలువ 24 కిలోమీటర్ల వద్ద మూత్రం 8 మెగావాట్ల ఒక చిన్న హైడ్రో ప్రాజెక్టు నెంకొల్పడానికి వీలు వున్నదని సలహా యిచ్చారు. దానికి జుబుటి రిపోర్టు కొరకు పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. బి. చౌహాన్:— అగ్రజ్ఞా, మంత్రిగారు 'ఎ' ప్రశ్నకు వీలులేదు అంటున్నారు. అయితే మంత్రిగారికి మనవికేనేది ఏమిటంటే మామబూట్ నగర్ జిల్లా, కొల్లాపూర్ వద్దవున్న సోమశిల ప్రాజెక్టు వద్ద విద్యుత్ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయుటకు సర్వే జరిగింది. అది ఏమయినా ఏర్పాటు చేస్తున్నారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:— అది సవరేట్ క్వశ్చన్.

శ్రీ ఎ. బి. చౌహాన్ :—అధ్యక్షా, విద్యుత్ కౌశా మం శివర్లు అయివుండి ఇది ససరేట్ క్వెస్టన్ అంటే ఎలా? ఇది ఎలక్ట్రిటీటీ సంబంధి చేసేదే కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ క్వెస్టన్ లాస్టులో చూసుకుందాము.

శ్రీ ఎన్. రామవరెడ్డి :—ఈ వర్షా కాలంలో ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల దగ్గర జల విద్యుత్ ఏ మే కు వుత్పత్తి అయితే ఆ మేరకు విద్యుత్ ఎత్పత్తి చేయడానికి అవకాశం వుంటే అలా చెయ్యవచ్చుగదా. ఈ విద్యుత్ బోర్డువారు పరిశీలన చేసి ఎన్నిచోట విద్యుత్ వుత్పత్తి చేయడానికి అవకాశాలువుంటే అన్నిచోట్ల చేసే దానికి ఏమైనా ఛార్జీలు చేస్తారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—అలాగే చూస్తాము.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర్ రావు :—అధ్యక్షా, సభయొక్క కొన్ని హక్కులను ప్రాతిష్ఠ్య చేయవలసిన అవసరం వున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో స్పీర్డ్ గా ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం లేకపోయినా కూడ పరంగల్ సభ్యుడు ఏకా అడిగితే సమాధానం చెప్పారు. అదే విధంగా ఏ మంత్రి అయినప్పటికీ కూడ ఆ పోర్ట్ ఫోలియో సంగతి తెలిసివుంటే సమాధానం చెప్పవచ్చుగదా. దీని ప్రత్యేక వైన క్వెస్టన్ ఎందుకూ? మరల రి నెలలు వదులుండి, సంవత్సరం వదులుండి. You have to instruct the Ministers like that.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఆ విధంగా చెప్పడం జరిగింది.

Misappropriation of Funds in Agriculture Co-operative Society, Hanumanthunigudem

87—

*3388-Q.—Sri K. Hanumantha Rao (Nuzividu) :— Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that nearly an amonut of Rs. two lakhs was misappropriated in the Primay Agriculture Co-operative Society in Hanumanthunigudem, Nuziveedu Mandal ; and

(b) whether any enquiry conducted into the matter and if not, the reasons therefor ?

సహకార కౌశా మంత్రి (శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు) :— అవునండీ. హనుమంతుని గూడెం ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకారసంఘం మాజీ అ్యాయుడు, ఆ సంఘంలో పని చేసిన ఇద్దరు మాజీ గుమాస్తాలు 29-12-78 నుండి 1-7-81 మధ్యకాలంలో ఒక లక్షా, డెబ్బయిలక్షా వేయి, ఎనిమిది వందల ఆరవై రూపాయల డెబ్బ ఎడు వైసల మొత్తాన్ని దుర్వినియోగం చేసినట్లు తెలియబడింది.

(బి) అవునండీ. ఆ సంఘ కార్యకలాపాల గురించి 10-8-1981న, చట్టంలోని 52వ విభాగం క్రింద తనిఖీ చేయడం జరిగింది. 28-8-85న 51వ విభాగం క్రింద విచారణను నిర్వహించడం కూడ జరిగింది. విందితులపై రి వ విభాగం

క్రింద సర్ చార్జీ ఉత్తర్వులను జారీ చేసినందు వల్ల 8వ వేల, 998 రూపాయల ఒక పైన మొత్తాన్ని రాబట్టడం జరిగింది, మిగిలిన మొత్తాన్ని వారి నుండి రాబట్టడానికి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. నిందితులందరిపై 7-7-83 న క్రిమినలు ప్రాసిక్యూషన్ దాఖలు చేయడానికి కూడా కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరు అనుమతించాడు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్ నగర్) :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ దాదాపు లక్షా, 80 వేల రూపాయలు దుర్వినియోగము అయినట్లు ఒప్పుకున్నారు. 1981 వ సంవత్సరంలో కేసు పెట్టినాము అన్నాగు 80 వ కేసుగా క్రింద కేసు నమోదు చేసినారని అది నడుస్తున్నదన్నారు. మిగతా అన్ని విషయాలకు 1983 లో కలెక్టరుగారికి ప్రాసినామని అన్నారు. ఇంత వరకు వాళ్ల మీద చర్య తీసుకోకుండా అలాగే వదిలి పెట్టడానికి కారణం ఏమిటి? సేరస్థులని తెలిసికూడా వాళ్లను ఎందుకు బైట తీరగనిస్తున్నారు. వాళ్లు సేరస్థులని తెలిసి కూడా, దుర్వినియోగం చేసినారని తెలిసి కూడా కేసు నమోదు చేయడంలో ఇంత జాప్యానికి గల కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— అధ్యక్షా, నేను జవాబులోనే చెప్పాను. మొత్తం అంతా చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. వుద్యోగస్థులను తీసివేయడం జరిగింది. నాన్ అఫీషియల్స్ దగ్గర నుంచి కూడా డబ్బు రాబట్టడం జరిగింది ఇంకా కొంత డబ్బు రావలసి వుంది. ప్రావర్టీస్ కండిషనల్ ఆటాచ్ పెట్టదు. ఇవన్నీ కాకుండా ప్రాసిక్యూషన్ కూడ ఆతని మీద లాడ్లు చేయడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈ డబ్బు రికవరీ చేయడం అదే విధంగా ప్రాసిక్యూషన్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఆర్. శోభనాద్రి చౌదరి (గుడివాడ) :— అధ్యక్షా, 1981 వ సంవత్సరంలో జరిగినది. ఇప్పటి వరకు 9 వేల రూపాయలు వసూలు చేశామని మంత్రిగారు చెప్పారు కానీ ఏదయినా వాళ్ల ఆస్తులు అలాంటిది ఏమయినా ఆటాచ్ చేయడానికి ప్రాసిక్యూషన్ చేశారా? చర్య తీసుకున్నారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించిన వాళ్ల ఆస్తులు ఆల్ రడి కండిషనల్ ఆటాచ్ మీద పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ సిపావ్. విఠల్ రెడ్డి (నరసాపూర్) :— 1983 వ సంవత్సరంలో క్రిమినల్ కేసు పెట్టినామని చెబుతున్నారు. కలెక్టరుగారు పర్మిషన్ ఇచ్చే వరకు వున్నారా? వాళ్లను అరెస్ట్ చేసి కోర్టు ముందు ప్రొడ్యూక్ చేశారా? మరల తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకునేందుకు ఏమయినా ఆదేశాలు ఇస్తారా? మంత్రిగారు ఈ విషయంలో దయచేసి సమాధానం చెబుతారా.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించినవరకు పోలీసు కేసు కూడా లాడ్లు చేయడం జరిగింది ప్రాసిక్యూషన్ కు పర్మిషన్ యివ్వడం జరిగింది, పోలీసులు దానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అదే గాకుండా

కో ఆవరేటివ్ డిపార్ట్ మెంట్ నుంచి కూడా ప్రతి నెల రిమెండర్స్ కూడా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. వాళ్ల మీద తక్షణమే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—ఇప్పటివరకూ, యింకా నిందితులను అరెస్టు చెయ్యలేదు

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇన్వెస్టిగేషన్ కు ముందే అరెస్టు చేసే అధికారం పోలీసులకు యివ్వమంటారా. ఇన్వెస్టిగేషన్ లో తేలకముందే డ్రేవనుకు తీసుకు పోయి బాధలు పెడుతున్నారని ఒక వంక కంప్లెయింట్స్ వస్తున్నాయికదా. . . .

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—వారేమన్నారంటే- వర్ న్యూ చేస్తున్నాం, యింకా అరెస్టు చేయలేదన్నారు

మిస్టర్ స్పీకర్ :— వారు చాలా క్లియర్ గా చెప్పారు, పోలీసుకు అదేశాలిచ్చాం, యిన్వెస్టిగేషన్ లో తేలాలి, యిన్వెస్టిగేషన్ లో తేలకుండానే అరెస్టు చేస్తే తరువాత పోలీసులు బాధపెట్టారనే పరిస్థితి వస్తుంది

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— కలెక్టరుకు అదేశాలిచ్చారు, క్రిమినల్ కేసు పెట్టమని. ఆ విధంగా అదేశాలిచ్చినప్పుడు, పోలీసు డిపార్టుమెంటు వెంటనే అరెస్టు చేసి కేసు ఇన్వెస్టిగేట్ చెయ్యాలి గదా.

శ్రీ డి. శ్రీపాద రావు (మంధని) :— 51 వ సెక్షన్ క్రిందకు యిది వస్తుందని వారు అభిప్రాయం చెప్పినప్పుడు, వేరే చోట్ల 51వ సెక్షన్ క్రింద జరిగినచోట్ల యాక్షన్ తీసుకోవడం, వారిని డిస్మిస్ చెయ్యడం కూడా జరిగింది. ఇందులో నాలుగు సంవత్సరాలు అయిపోయింది, యింకా ఎంకవయిరీ అంటున్నారు నాలుగు సంవత్సరాలు పెండింగుగా ఉండడానికి వేరే కారణాలేవైనా ఉన్నాయా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :—కో ఆవరేటివ్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి ఏవిధమైన కాలయాపన జరగ లేదు. సివిల్ యాక్షన్ కు సంబంధించిన గం ఎమాంట్ రికవర్ చేయడం జరిగింది. మిగతాదానికి సంబంధించి కూడా కండిషనల్ గా చర్య తీసుకుంటున్నాము. క్రిమినల్ యాక్షన్ విషయంలో మాత్రం కొంత మందకొడిగా వుంది హోం మినిస్టర్ గారు యిక్కడే వున్నారు ; నేను తప్పకుండా వారిచేత చెప్పించి మిగతా చర్య తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

REGULATION OF MARINE FISHING

88—

*3335—Q.—Sarvasri T. S. L. Naicker (Sampara), and M. V. V. Rama Rao (Ramachandrapuram) :— Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state :

(a) whether the Government are considering to bring legislation to regulate Marine fishing ;

(b) if so, the details thereof ?

వ్యవసాయ, పశుసంవర్ధన శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆర్. రాజగోపాలరెడ్డి) :— అధ్యక్షా, (ఎ, బి) అవునండీ. సముద్రంలో వివిధ రకాల పడవలలో చేపలు పట్టడాన్ని, అందుకు సంబంధించిన ఇతర విషయాలను ప్రముఖద్దేశించేందుకుగాను సముద్రజలా లో చేపల వేటను క్రమబద్ధంచేసే నియమావళి బిల్లును శాసన బద్ధమైన చట్టంగా రూపొందించే విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. అందులో చేపలుపట్టే వివిధ రకాల పడవలు సముద్రంలో తమ కార్యకలాపాలను నిర్వర్తించాల్సిన మండలాలను నిర్ణయించేందుకు, పడవల త్రె సెన్సింగు, రిజిస్ట్రేషనుకు, నిబంధనలను ఉల్లంఘించిన వారిత్రె దండన విధించేందుకు వివిధ రకాల పడవల యజమానుల మధ్య ఏర్పడే వివాదాలను పరిష్కరించేందుకు వీలుగా కమిటీలను అప్పలేటు ట్రీబ్యునళ్లను ఏర్పాటు చేసేందుకు, సముద్రంలో చేపల వేటను ప్రబుద్ధం చేసే నియమావళిని రూపొందించడాకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారాలను అప్పగించేందుకు సంబంధించిన నిబంధనలు ఉన్నాయి.

శ్రీ టి. ఎస్. ఎల్ నాయకర్. — అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మెరైన్ ఫిషింగ్ యాక్టును తీసుకువస్తామని చెప్పారు. తమిళనాడులోను, కేరళలోను మెరైన్ ఫిషింగ్ యాక్టు వుంది. చట్టం చేయడమేగాదు, దానిని సమర్థవంతంగా అమలు చేయవలసిన అవసరం కూడా ఎంతె నా వుంది. సముద్రంలో నావలపై వేటాడే వారి పది కిలో మీటర్ల లోపల, మెకనైజ్ బోటు ద్వారా వేటాడే వారు ఏది కి. మీ. తరువాత చెయ్యాలని వుంది. అలాగే, మంత్రిగారు, మెరైన్ ఫిషింగ్ యాక్టు రూపొందించేటప్పుడు, ముఖ్యంగా కోస్టు గార్డును అపాయింట్ చెయ్యడానికిగాను ప్రత్యేకమైన ప్రోవిజన్ అందులో పొందుపరుస్తారా? అలాగే, ఆ చట్టాన్ని యీ రాష్ట్రంలో అమలుజరపడానికి ఎంత కాలంలో తీసుకువస్తారో కూడా తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల రెడ్డి. — భారత ప్రభుత్వం వారు యీ మధ్యనే సమూహ చట్టాన్ని పంపించారు. మెరైన్ ఫిషింగ్ రెగ్యులేషన్ యాక్టు, ఆ సమూహను పరిశీలిస్తున్నాం దాని ప్రకారంగా బిల్లును తయారు చేస్తున్నాం. నాకు తెలిసినంత రకు ఏ రాష్ట్రంలోను మెరైన్ ఫిషింగ్ యాక్టు అమలులో లేదు. ఒక్క గోవాలో మాత్రం వుంది మద్రాసులో కూడ వారు యంత వరకు చెయ్యలేదు. ఇక చెయ్యబోతారేమో. ఆయన చెప్పినట్లుగా, ఒక జి. ఓ. మాత్రం వుంది; ఏ విధంగా రెగ్యులేట్ చెయ్యాలనే దానికి సంబంధించి, ఆయన చెప్పింది కరకే. పది కి. మీ వరకు నాన్-మెకనైజ్ బోటు పోవొచ్చు; స్పాల్ మెకనైజ్ బోటు 20 కి. మీ. వరకు పోవొచ్చు. తరువాత, పెద్ద పెద్దది 25 కి. మీ. అవతలనే ఆపరేట్ చెయ్యాలనే నిబంధన వుంది, ఐతే, అక్కడక్కడ కొంత తకరారు వస్తున్నాి. దీని గూర్చి ఒక కమిటీ వుంది, ఆర్ డి ఓ. దానికి ఛైర్మన్. కాకినాడలో వుంది, ముగ్గురు మెంబర్లు మెకనైజ్ బోటు తరపున, ముగ్గురు మెంబర్లు నాన్-మెకనైజ్ బోటు తరపున, అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ ఫిషరీస్ అందులో వుంటారు. అక్కడక్కడ తగాదాలు వస్తున్నాయి. చాలా తగాదాలు పరిష్కారం చేశారు. ఇప్పుడు సమగ్రమైన చట్టాన్ని తయారు చేస్తున్నామని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. ఎస్. ఎల్. నాయకర్ :— మంత్రిగారు, యా కాలంలో కమిటీలున్నట్లు చెప్పారు. ఏ కమిటీ కూడా చరిగా ఫంక్షన్ చేయడం లేదు. వెల్స్ చింపేస్తే కూడా అసిస్టెంట్ కలెక్టరుగా ని, ఆర్. డి. టి. గాని ఎవరూ యాక్షన్ తీసుకోవడం లేదు. ఈ మెరైన్ ఫిషింగ్ రెగ్యులేషన్ యాక్టును తీసుకువచ్చి, కోస్టు గార్డును అపాయింట్ చేయటానికే ఆ చట్టమే నిరుపయోగం అయిపోతుంది. కోస్టు గార్డును ఎకాయింట్ చేసే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందా?

శ్రీ ఆర్. రాజగోపాల రెడ్డి :—కొంత స్టాఫ్ ను నియమించాలనే ఆలోచన కూడా వుంది. మగ్గురు అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్లు, సపోర్టింగ్ స్టాఫ్, కోస్టు గార్డును కూడా పెట్టాలని వుంది. ఇంకా ఒక రూపానికి రాలేదు. యాక్టు చేసిన తరువాత, దానిని అమలు జరపడానికి మెషినరీ ఏర్పాటు చేయడానికి ఆవకాశం వుంటుంది. ఆ ఇబ్బంది వుండదు.

Seva Medals

89—

*3534-Q.—Sarvasri A. Narasimha Reddy (Jangaon) P. Venkatapathy, Jakka Venkaiah (Allur) and A. Laxminarayana (Miryalaguda):— Will the Minister for Home be pleased to state:

- (a) the criteria adopted for awarding the "Seva Medals" and other awards to the Police Personnel; and
- (b) whether the criteria was followed while making selections for awards during 1985?

హోం కాఖా మంత్రి (శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు) :— అధ్యక్షా, (ఎ) రాష్ట్ర పోలీసు పథకాలు ప్రధానం చేయడానికి ఈ క్రింది సూత్రాలను ఆవలంబించడం జరిగింది.

(1) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పోలీసు (అగ్నిమాపక దళం) సేవా పతకం :

“వారు 5 సంవత్సరాల పాటు మచ్చలేకుండా సర్వీసు చేసి వుండాలి. సర్వీసు రికార్డులో వారికి విరుద్ధంగా ఎటువంటి నమోదాలు చేసి వుండరాదు. శిక్షలకు గురి అయి వుండరాదు.”

(2) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పోలీసు (అగ్నిమాపక దళం) ఉత్తమ సేవా పతకం :

“వారు 5 సంవత్సరాల పాటు సర్వీసు చేసి వుండాలి. కాంతిభద్రతలు, నేరాలు, ట్రాఫిక్, ఇంటలిజెన్సు, జిల్లా సాయుధ పోలీసు దళం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్పెషల్ పోలీసు, క్రిడలు, పౌర సంబంధాలు, పోలీసు ట్రాన్స్ పోర్టు, పోలీసు కమ్యూనికేషన్లు మొదలైన రంగాలలో గాని, ప్రత్యేక వైపుణ్యాలతో కూడిన ఏదైనా విభాగంలో గాని, ఇతర రంగాలలో గాని ప్రశంసనీయము, ఉత్కృష్టము అయిన, సేవ చేసి వుండాలి. అంతేకాకుండా వారు మంచి సామర్థ్యం, కర్తవ్య నిష్ఠ, నిజాయతీ, క్రమశిక్షణ, త్యాగ నిరతి కూడా కలిగి వుండాలి.”

(3) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పోలీసు (అగ్నిమాపక దళం) మహోన్నత సేవా పతకం: వారు 9 సంవత్సరాల పాటు సర్వీసు చేసి వుండాలి పోలీసు విధి నిర్వాహణకు సంబంధించిన ఏదైనా రంగంలో మహోన్నతమైన సేవ చేసి వుండాలి. నిజాయితీ పరుడుగాను, దీక్షా పరుడుగాను పేరు పొంది వుండాలి. వివేకవంతులను ఎదుర్కోవడంలోను, బలతెగించిన నేరస్థులను ఆటలు కట్టించడంలోను ధైర్య సాహసాలు, మంచి పట్టుదల, చొరవ ప్రదర్శించి ఉండాలి.

(4) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి కార్య చర్య:—

“వారు తమ పాపాలను నైతం లెక్కచేయకుండా ధైర్య, స్థైర్యాలు ప్రదర్శించి వుండాలి”

ఉపాధ్యక్షుల మంచి పనులు చేసిన పోలీసు సిబ్బందికి కూడ ప్రశంసా పత్రాలు, వగదు బహుమతులు, అడ్వాన్సు ఇంక్రిమెంటు వంటి ఇతర ప్రోత్సాహక అవార్డులు ప్రధానం చేస్తున్నారు.

(5) అవునండీ.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి:—ప్రశ్నలో ఒక దానికి ఆన్సర్ రాలేదు. '1985లో ఆ అవార్డుల కై ఎంపికలు చేసినప్పుడు యీ సూత్రాలు పాటించారా? అని అడగడం జరిగింది. అలాగే, ఏ ఏ పోలీసు స్టేషన్ ప్యాంశాలలో నేరాలు లేకుండా, జనం సుఖంగా వుంటారో వారిని కూడా యీ అవార్డులు యిచ్చే దానిలో చేరుస్తారా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:—1985లో కూడా యీ పతకాలు యిచ్చారు. సేవ చేసిన సూత్రాలు అప్పుడు పాటించడం జరిగింది. వీటిని సెలెక్టు చెయ్యడానికి డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్, డి.జి. లా అండ్ ఆర్డర్, ఐ. జి. ఇంటెలిజెన్స్, ఐ.జి. ఎడ్యుకేషన్—యీ నలుగురు సీనియర్ అధికారులు కూర్చుని నిర్ణయిస్తారు. '85లో 520 మందిని సెలెక్టు చెయ్యడం జరిగింది. దీనికి 11 లక్షల 22 వేలు నాన్-రికరెంట్ ఎక్స్ పెండిచర్ అవుతుంది. రికరెంట్ 19,475 రు. లు ప్రతి నెలా అవుతుంది. ఇది పోలీసు సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి, వారిలో క్రమశిక్షణ, యీ రాష్ట్రంలో కాంతి భద్రతలు కాపాడడానికి వుపయోగపడే రీతిగా వారి సేవలు వుపయోగించుకొనడానికి తోడ్పడుతుంది.

9-20 a. m.

శ్రీ ఎన్. రాఘవ రెడ్డి:—ఏ పోలీసు స్టేషను ప్రాంతంలో అయితే నేరం జరగకుండా వుంటుందో ఆ పోలీసు స్టేషనులోని వారిని కూడా ఈ సేవా పతకం క్రింద చేరుస్తారా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:—గౌరవ సభ్యులిచ్చిన సూచనను దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయాలని చెబుతాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి (నగరి):—ఈ సేవాపతకాలు నాయకులకు సేవ చేస్తేనా? అధికారులకు సేవ చేస్తే యిచ్చే సేవా పతకాలా లేక ప్రజలకు సేవ చేస్తే యిచ్చే సేవా పతకాలా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—ఉదాత్తమైన మంచి పనులు చేసి, కాంతి కిరణాలను కాపాడుతూ ప్రజలందరికీ సేవ చేస్తే యిచ్చే సేవా పురస్కారాలు యివ్వాలి.

శ్రీ పి. వెంకటవతి :—ఉదాత్త సేవ అంటే మన దేశంలో జరిగే చర్మను బట్టి అర్థమవుతుంది. 9 సంవత్సరాలు మచ్చ లేని స్కీను అనే పరతుకు తీసివేస్తే మన మనస్సుకు తృప్తిగా వుంటుంది 9 సంవత్సరాలు మచ్చ లేకుండా వుంటారనే నమ్మకం లేదు దీనిని సవరించనైనా సవరించాలి. 9 సంవత్సరాల పాటు మచ్చ లేనివారు ఉండరు. ఆనవసరంగా ఈ సేవా కార్యకలాపాలు యిచ్చి వుంటారని నా ఉద్దేశం.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు : వారి మెటోరియస్ సర్కికుసుబట్టి సేవా పరకాలివ్వడం మంచిదే. ఈ సేవా పరకాలిచ్చే విధాని మిస్టర్ యూజ్ అయింది. 1985 లో చాల హోల్ సెల్ గా అనేక రకాల వైరిషిలు చేసి తప్పు దారిన వీటిని సంపాదించడానికి ప్రయత్నం చేశారని అప్ రోర్ వచ్చింది. ఇది ఎంతవరకు నిజమో తెలియదు. అటువంటివారికి అవకాశం లేకుండా ప్రభుత్వం చేసే నిర్ణయాలు తెజిస్ట్రేషన్ కు తెలిసేవిధంగా ఏ వర్గతి ప్రచారం చేస్తున్నారో తెలుస్తూ ఇక్కడ టేబుల్ వైన్ పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—పోలీసు ఉన్నతాధికారులు డి.జి.పి, ఐ.జి; లా అండ్ ఆర్డర్, ఐ.జి, ఇంటిలిజెన్స్, ఐ.సి, అడ్మినిస్ట్రేషన్. కూర్చోని సెలెక్ట్ చేస్తారు. రాజకీయ వర్తిడికి లాంగ్ పోయే పరిస్థితి కన్సిడరేషన్ ది నిరాధారం. ప్రతిభ గలవారిని ఎంపిక చేయడం జరుగుతుందని హామీ యిస్తున్నాము.

శ్రీ యు. సాంబయ్య (నేరేశ్య) :—ఇవి ఉత్తమ పర్యాయకు యిచ్చే పథకాలు కానేకారు. కరీంనగర్ జిల్లాకు చెందిన 10, 15 మంది అధికారుల పేర్లు మొదట వచ్చిన లిస్టులో వచ్చాయి. తరువాత చూసేటప్పటికి ఒక్క పేరు కూడా రాని విషయం వాస్తవమా?

(No answer)

మిష్టర్ స్పీకర్ :—90 వ ప్రశ్నకు ఆన్సర్ మాత్రం చదువబడుతుంది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :—చివరకు వచ్చేటప్పటికి ఈ విధంగా జరుగుతోంది. అధ్యక్షా, దీనిని పోస్టుపోస్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాము.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—సభ్యులు ఇంకా ఇంకా పార్లమెంటు అని భావిస్తే పోస్టుపోస్ట్ చేయడానికి ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించి యిబ్బంది లేదు. జనరల్ గా పోస్టుపోస్ట్ చేయడం వుండదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :—పోస్టుపోస్ట్ చేయండి అధ్యక్షా.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—పోస్టుపోస్టు.

(Qn No. 90 was postponed.)

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Collapse of a Bridge on Nallamada Drain at
Garalapadu Village

90—A.

S.N.Q. No. 4486-A.—Sarvasri D. Veeraiiah Chowdary (Ponnur)
G. Narayanappa, (Uravakonda) and V. Narayana Murthy (Aimuru):
Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a single lane bridge across Nallamada
Drain in Garalapadu had collapsed in 1969; and

(b) whether the Government will take up the construction of the
Bridge at least during 1986-87?

పెద్ద తరహా, మధ్య తరహా నీటిపారుదల కాలు మంత్రి (శ్రీ కె. ఇ.
కృష్ణమూర్తి) :— (ఎ) అవుంది.

(బి) గారలపాడు గ్రామం వద్ద నల్లమడ డ్రైను మీద వంతెన నిర్మాణాన్ని
1986-87 లో చేపట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. వీరియ్యచౌదరి :— 1969 లో పడిపోయిన బ్రిడ్జి యిది.
1986-87 లో తీసుకుంటామన్నారు. ఇప్పటికీ టెండర్స్ పిలవలేదు. ఎప్పటికీ
పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— 50 వ డ్రెయినేజి బోర్డు మీటింగు
గుడివాడలో 8-11-84న జరిగింది. సింగిల్ లైన్ బ్రిడ్జి అపూర్వత, 60 లక్షలు
యివ్వడం జరిగింది. అటు తరువాత జనవరి లో 45 లక్షలకు అడ్మినిస్ట్రేటివ్
కాంక్షన్ యివ్వడం జరిగింది. టెండర్స్ కాల్ ఫర్ చేయడంవంటి పనులు
పూర్తి అయి నిధుల లభ్యతనుబట్టి 1986-87 లో పూర్తి చేయబడుతుంది.

శ్రీ డి. వీరియ్య చౌదరి :— మంత్రిగారు చెప్పినదానిలో క్లెష కన్సిస్టోంది.
సంవత్సరమైనా సాంకేతిక మజూరు అభించలేదు. నిధులు లభ్యతనుబట్టి టేక్
అప్ చేస్తున్నారు. ఉన్న బ్రిడ్జి పడిపోయింది. అనేక గ్రామాలకు కమ్యూనికేషన్
సదుపాయం లేదు. ఎంతవరకు న్యాయమనేది చెప్పండి.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— జనవరిలో అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కాంక్షన్ యివ్వడం
జరిగింది. కేవలం టెండర్స్ పిలవడం మిగిలి వుంది. వారు కూడ డ్రెయినేజి
బోర్డులో సభ్యులుగా వున్నారు. బోర్డు మీటింగ్ లో దీనికి ఫండ్స్ ఆలాట్
చేయించుకుంటే తప్పనిసరిగా ఈ సంవత్సరమే టేక్ అప్ చేయడం జరుగుతుంది.

Release of water to the uplands of Krishna
District from Nagarjunasagar Left Canal

90—B.

S.N.Q.No. 4488-T:—Sarvasri P. Venkataratnam (Tiruvuru),
D.Rajasekhar (Kankipadu) and N. Raghuram (Jaggayyapet) :—

Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to release water regularly from Nagarjunasagar Left Canal to Tiruvuru, Nuzividu taluks which are dry areas (Western) of Krishna District;

(b) if so, the year from which water will be supplied regularly?

పెద్దతూపా, మధ్యతూపా నీటి పారుదల కాళానుష్ఠి (శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి) —(ఎ) —వునండీ.

(బి) 1989-90 సంవత్సరం నుండి నీరు సరఫరా చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. వెంకటరత్నం :— కృష్ణానదికి 30,40 మైళ్లదూరంలో వున్న 9-40 a. m. తాలూకాల వారు రాయలసీమ వారి కంటే వసుకబడివున్నారు. కృష్ణాజిల్లా వైకి ఫార్వర్డు జిల్లాగా కనిపించినా అక్కడ మంచినీరు దొరకడం లేదు. గత ప్రభుత్వం ఈ ఏరియాను డిఫర్డు ఏరియాగా ప్రకటించిన మాట వారవమా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— 1979 లో 44 వేల హెక్టార్లను వరల్డు బ్యాంక్ అసిస్టెన్స్ రి ఎంబర్స్ మెంట్ క్రెయిమ్ చేయటానికి ప్రభుత్వం డిఫర్డు ఏరియాగా ప్రకటించడం జరిగింది అప్పుడు వరల్డు బ్యాంక్ అసిస్టెన్స్ను ఉపయోగించకపోవడం జరిగింది. పెజాగం లైనింగ్ చేశాము. 25-2-1935 న డిఫర్డు ఏరియాగావున్న బ్యాంక్ ను లిఫ్టుచేస్తూ ఊర్లో ఇవ్వడం జరిగింది 1986-87లో ఈ తాలూకాన్నిటికి నీరు సరఫరా చేయడం జరుగుతుంది. 89 90 నాటికి మొత్తం అన్ని తాలూకాలలో 44 వేల హెక్టార్లను కవర్ చేసినీరు ఇవ్వడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వాసుమంతరావు :— డిఫర్డు ఏరియాను బ్యాంక్ నుండి తొలగించడం, నాగార్జున వర్క చురుకుగా జరగడం అభినందనీయం, నూజివీడు, మైవగం, తిరుపూరు తాలూకాలకు 200 మైళ్లు ప్రయాణం చేస్తే కాని నాగార్జునసాగర్ నీరు రాదు. చివరి భాగంలో వున్న మెర తాలూకాలకు నీరు రావడానికి క్రమబద్ధంగా నీరు రావడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ఏడవ పంచవర్ష పరిధాళికలో దాదాపు 125 కోట్ల రూపాయలు ఈ ప్రాంతానికి ఖర్చు పెట్టాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. 44 వేల హెక్టార్లకు 16 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాలి. ఈ ఖర్చును 1985-88 లో 150 లక్షలు, 1986-87 లో 110 లక్షలు, 1987-88 లో 448 లక్షలు, 1988-89 లో 200 లక్షలు ఖర్చు పెట్టి మొత్తం 16 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి 44 వేల హెక్టార్లకు నీరు అందచేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను

డా. ఎం. వి. మైసూరా రెడ్డి (కమలాపురం :— డిఫర్డ్ ఆయకట్టు ప్లాన్ లో ఇన్విసేజ్ అయివున్నదా? దీనికి కావలసిన నీరు 294 టి.ఎమ్.సి. నుండే

వాడుకున్నారా? ఇటువంటి పాఠ్యాలు ఎక్కువ వుంటే ఎంత ఎక్కువ వాడుకున్నారు?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి — డిఫెండ్ రియా కూడా లెఫ్ట్ కెనాల్ లో ప్రపోజ్ చేసి 10 88 లక్షల ఎకరాలలోనే వుంది. మొత్తం 120 టి.ఎమ్.సి. నీటినుండి వాడుకున్నారు.

శ్రీ ఎం. బాలకృష్ణారావు (గన్నవరం) — ఈ సంవత్సరం గన్నవరం తాలూకాలో 8 వేల హెక్టార్లకు నీరు ఇస్తామని చెప్పారు. ఇంతవరకూ ఇవ్వలేదు. నాగార్జునసాగర్ లెఫ్ట్ కెనాల్ సబ్ డివిజన్ నూజివీడు పాఠశాలలో వుంది. దానిని విజయవాడకు తరలించే ప్రోజెక్ట్ వుందని తెలుస్తున్నది. 1987 నాటికి 8 వేల హెక్టార్లకు నీరు ఇవ్వగలుగుతారా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి. — వారు చెప్పిన ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేదు. మిగిలిన మూడు తాలూకాలకు నీరు ఇప్పటికే అందచేయడం జరిగింది నూజివీడుకు 88 నాటికి నీరు అందించడానికి ప్రయత్నిస్తాము. 89 నాటికి మొత్తం అన్ని తాలూకాలకు తప్పకుండా నీరు అందచేస్తాము.

శ్రీ కె. హనుమంతరావు — మూడు తాలూకాలలోని చివరి భాగాలకు నీరు రావాలంటే మిరియాలగూడా నుండి 200 మైళ్ళు ప్రయాణంచేసి నీరు రావాలి. మధ్యలో చాలా అక్రమాలు, అబ్స్ట్రక్షన్స్ జరుగుతున్నాయి. ఆ పరిస్థితులలో నీరు సక్రమంగా రైతాంగానికి అందించడానికి క్రమబద్ధమైన చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— తీసుకుంటాము.

Questions and Answers are over

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri V. Rambhoopal Chowdary (Kurnool) :—Regarding my privilege motion, what happened to that Sir?

Mr. Speaker :—I will look into it

శ్రీ వి. జనార్దన రెడ్డి (ఖైరతాబాద్) :—ఎ.పి. ఎలక్ట్రికల్ కార్పొరేషన్ సొల్వగర్ లో వుంది. అది రెండు నెలల నుండి లాకౌట్ లో వుంది. మూడు వేయి మంది రోడ్లమీద తిరుగుతున్నారు. చాలా బాధలు పడుతున్నారు. మేనేజిమెంటు లాకౌట్ ప్రకటించి కలకత్తా వెళ్ళిపోయింది....

Mr. Speaker :—You explain the matter in my Chambers please

MATTERS UNDER RULE 304

re; Death of person in Lenin Nagar of Ayyagaripalli of Prakasam District due to attack by Land Lords.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—ప్రకాశం జిల్లా అయ్యగారిపల్లెలో ఎస్.ఎన్.ఆర్. వంతులు అనే భూస్వామికి 1350 ఎకరాల భూమి వుంది. భూసంస్కరణ చట్టం నుండి ఉప్పకోటానికి గాంధీ వ్యవసాయ కో-వరేటివ్ సొసైటీ అనే దానిని ఏర్పాటు చేసేయవ్వం చేస్తే దానిపై మాజి కానవ సభ్యుడయిన పూల సుబ్బయ్యగారు ప్రాథమిక ట్రిబ్యూనల్ కు ఆక్షేపణ తెలిపారు. ఆ ట్రిబ్యూనల్ హోల్డింగ్ ఇచ్చింది. ఎపిలేట్ ట్రిబ్యూనల్ కూడ ఆ తీర్పును ధృవీకరించింది. మిగులు భూమి తేలింది ఆ మిగులు భూమిలో పేద, బలహీన వర్గాల వారు 250 నుండి 300 కుటుంబాల వారు సేద్యం చేసు కుంటున్నారు. మిగులు భూమిని గుంటూరు జిల్లాలోని రేపల్లెలో వుండే వి.డి.వో. నామ మల్లేశ్వరరావు అనే భూస్వామికి అమ్మారు. ఆయన ఆ భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. 250 నుండి 300 కుటుంబాల వారు వున్న దానికి లెనిన్ నగర్ అని పేరు పెట్టుకొని అక్కడ నివేస్తున్నారు. కాని 14-2-1936 నాడు మల్లేశ్వరరావు మరి 200 మందితో ఆ రాత్రి వచ్చి బాంబులతో, ఆయుధాలతో, గొడ్డళ్లతో ఆ గ్రామంపై దాడి చేశారు. 43 ఇండ్లను తగులపెట్టారు. 25 మందికి దెబ్బలు తగిలాయి. ఆ వాడు జరిగిన ఘర్షణలో ఒక మనిషి మరణించాడు. ఆ దాడి సందర్భంలో పోలీసులు 302 సెక్షన్ క్రింద కొంతమందిని హెరాస్ చేయడం, అరెస్టు చేయడం వంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

రెండవది, నాలుగైదు గ్రామాల నుండి 200 మంది వచ్చి బాంబులతో దాడి చేసి వారి మీద కేసులు లేవు, కానీ వీరి మీద 302 కేసు పెట్టి ఇప్పటికి 9-50 a. m. 25 మందిని అరెస్టు చేశారు, ఇంకా 25 మంది గురించి గాలింపు చేస్తున్నారు. అంతేగాకుండా గాయాలు తగిలి హాస్పిటల్ లో వుంటే హాస్పిటల్ నుండి తీసుకు వెళ్లి అరెస్టు చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా టార్బర్ చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా ఎస్.పి.కి, కలెక్టరుకు, ముఖ్యమంత్రి గారికి డి.జి.పి. గారికి హోం మినిస్టరు గారికి తెలిగ్రాములు పంపించారు. ఇంతవరకు ఏమీ చేయలేదు. వి.డి.పి.ను ఇప్పటికీ సస్పెండు చేయలేదు. భూస్వాములను యథాతథంగా వుంచారు. అతనిని సస్పెండు చేయవలసిన అవసరముంది. ప్రకేట్ కి డి.జి.పి.ని పంపించి వారి మీద కేసులు పెట్టాలి అని కోరుతున్నాను. ప్రివెంట్ డి.జి.పి.ని పంపించి విచారించండి, వీరి మీద పెట్టిన 302 కేసులను విత్ డ్రా చేయండి, రెవిన్యూ కమీషనరును పంపించి మిగులు భూమిని పేదలకు సరచే ఏర్పాటు చేయండి. ఇని న్యాయ మైనటువంటి డిమాండు, హోం మినిస్టరు గారు రెవిన్యూ మినిస్టరు గారు ఆలోచించి వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

డా. సజ్జా చంద్రమౌళి (చీరాల):—అధ్యక్షా, ప్రకాశం జిల్లాలోని అయ్యగారి పల్లి గ్రామంలో 14-2-36 నాడు జరిగింది యీ సంఘటన.

re:Death of a Person in Lenin nagar of Ayyagaripalle of Prakasam District due to attack by Land Lords.

రెండునందల యాభై మంది పేద కుటుంబాల వారు విశిష్టమైన ప్రదేశములో, ఆ భూమి యింకోకరికి చెందింది అని వి.డి.టి. నాగమల్లేశ్వరరావు పోర్టులముతో 200 మంది చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాల నుండి వచ్చి వారిని కొట్టడం వారి పూరి యిండ్లను తగల బెట్టడం జరిగింది. దానితో ఒక మనిషి చనిపోయాడు. 25 మంది గాయపడ్డారు, 35, 40 యిండ్లు తగల బెట్టడం జరిగింది. ఇది ఎవరెవరు చేశారనేది గాకుండా ముఖ్యంగా దీనిలో చెప్పవలసినదేమింటే భూస్వాముల రక్షణ కొరకు గూండాలు ఏర్పాటు చేసుకొని, పేదవారికి ఆ భూములు దక్కకుండా చట్ట రూపేణ గాకుండా గూండా చర్యల ద్వారా వారిని అక్కడి నుండి తేపాలని ప్రయత్నం చేయడం దౌర్జన్యమైనటువంటి విషయం. దీని విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా ఉదారంగా వ్యవహరించి, నిందితులు అయిన వారిని మాత్రము కఠినంగా శిక్షించవలసిన అవసరం వుంది. అందుకుగాను ఒక విచారణ సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసి డిటేలులోకి వెళ్ళి, ఆ భూములు సీరింగులో పోయినవా లేదా అనేది తేల్చి పోయినట్లయితే ఆ 250 మంది పేద కుటుంబాల వారికి అవి దక్కేట్లు చేయాలని, జరిగిన సంఘటన మీద స్వాయ విచారణ జరిపించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. ఒంకార్ :—అధ్యక్షా, ఇందులో ప్రధానమైనటువంటి సమస్య మొదటిది ఏమంటే, ఆ భూస్వామి ఎస్. ఎస్. ఆర్. వంతులుగారి కుటుంబానికి సంబంధించిన మిగులు భూముల మీద 1970 నుండి సుమారు 900 మంది వారిజనులు, మిగతా బీద వారు వెళ్లి సాగు చేసుకుంటూ జీవిస్తున్నారు. వారిని బేదఖలు చేసే వుద్దేశముతో చుట్టు ప్రక్కల అయిదారు గ్రామాల నుండి భూస్వాముల కనుకూలమైన వారిని సమీకరించి వెళ్లి వారి మీద దాడి చేశారు. ఆ దాడిలో సుమారు 90 మందికి పైనా స్థానికులు గాయపడ్డారు. ఇండ్లు కూడ పెద్ద ఎత్తున ధ్వంసం చేయబడినాయి. సుమారు 50 ప్యూచాలు తగలబెట్టబడినాయి. ఇంత తీవ్రమైనటువంటి దౌర్జన్యాలు జరిగాయి. ఈ సంఘటనలలో ఒక మనిషి మరణించడం జరిగింది. అట్లా జరిగినప్పుడు, పోలీసులు చుట్టు ప్రక్కల నుండి వచ్చి ఎందుకు దాడి చేశారు అని తెలుసుకొని ఆ చేరస్థులను పట్టుకోకండా వారిని వదిలిపెట్టి అక్కడతమ భూములు, యిండ్లు, ఆత్మరక్షణ చేసుకున్న ప్రజల మీద యీ రకంగా కేసులు పెట్టడము అన్యాయము నా డిమాండు ఏమంటే ఆ పేదవారి భూములు కాపాడబడాలి, అయిదారు గ్రామాల నుండి వచ్చి వామీద దాడి చేసిన ఆ అన్ సోషల్ ఎలిమెంట్సు మీద యాకను తీసుకోవాలి, యీ గ్రామ ప్రజల మీద పెట్టబడిన కేసులను ఉపసంహరించుకోవాలి. దీనిపైన హోం మినిస్టరు గారు స్టేటుమెంటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, పాత ఆయ్యగారిపల్లి గ్రామంలో స్టేషనరీయ నడింపల్లి నరసింహారావు వంతులు గారికి చెందిన 1,850 ఎకరాల ప్రోత్సేయం భూమి ఉంది. 1958వ సంవత్సరంలో, రేపల్లె తాలూకాకు చెందిన రీత కుటుంబాల వారు ఆ గ్రామానికి వచ్చి స్థిరపడ్డారు. వారు పై

re: Death of a Person in Len'n nagar of
Ayyagaripalle of Prakasam District due
to attack by Land Lords.

భూములలో నుండి 605 ఎకరాల భూమి కొనుగోలు చేసారు, వారు దానికి
సిస్టు చెల్లిస్తూ సాగు చేసుకొంటున్నారు. అంతేకాకుండా వారు బ్యాంకుల నుండి
రుణాలను కూడా తీసుకుంటున్నారు. అది శ్రోత్రియం భూమి అయినందున,
ఆ విషయం రెవిన్యూ అధికారుల వద్ద, కోర్టులలోను సెండింగులో ఉంది. ఆ
భూములు వారి పేరిట బదిలీ అయినట్లు రిజిస్ట్రయిన దస్తావేజులు ఉపలీపు.
వ్యవసాయ యోగ్యం కాని భూములు నాగార్జున సాగరు చైటు కెనాలు వెళ్ళిన
తరువాతం సాగుకు యోగ్యం అయ్యాయి. ఏడు కుటుంబాలవారు ఆ గ్రామం
నుండి వెళ్ళిపోయి పొలాల దగ్గరగా ఇళ్లు నిర్మించుకున్నారు. ఆ ప్రదేశానికి
కొత్త అయ్యగారివల్లి అని పేరు పెట్టుకున్నారు. ఎర్రగొండ పాలెం,
మార్కాపురం ప్రాంతాలలోని చెంచు, లంబాడ, హరిజన, యాదవ, నది తర
కులాలను చెందిన సుమారు 200 కుటుంబాలవారు కొత్త అయ్యగారివల్లికి వచ్చి
తాత్కాలికంగా గుడిసెలు వేసుకుని స్థిర వడ్డారు. వారు ఆ కాలనీకి "లెన్న్
నగర్" అని పేరు పెట్టుకున్నారు. 805 ఎకరాల భూమి యజమానులలో
ఒకరైన కొమ్మూరి వెంకాయమ్మకు చెందిన కొన్ని భూములను వీరు ఆక్రమించు
కున్నారు. కొమ్మూరి వెంకాయమ్మ భూమి ఆక్రమణ విషయంలో కొత్త అయ్య
గారివల్లి, పాత అయ్యగారివల్లి గ్రామస్థుల మధ్య తగాదా ఏర్పడింది.

14-2-1986 తేదీ ఉదయం సుమారు 10.30 గంటల సమయంలో
నక్కా బసవయ్య, వడ్ల మూడి సాంబయ్య, ఈమినేని రామారావు మరో 14
మందితో కలిసి వెంకాయమ్మ పొలంలోకి వెళ్ళి దున్నడం ప్రారంభించారు.
కొత్త అయ్యగారివల్లికి చెందిన నక్కా పెద్ద ఆవులయ్య, కాసుపర్తి సాంబయ్య,
మరి కొంతమంది వచ్చి ఆ పొలంలో పనిచేసేచి నక్కా బసవయ్య, అతని అనుచరు
లను అడ్డగిస్తూ వారు కూడా దున్నడం ప్రారంభించడంతో వారి మధ్య ఘర్షణ
ప్రారంభమయింది. ఈ విషయంలో పెద్దలు కల్పించుకొని, నడింపల్లి వర్సింహా
రావు క మారుడైనరామయ్య పంతులుతో సంప్రదించి ఈ విషయాన్ని పరిష్కరించు
కుండాం అని చెబుతూ పరిస్థితిని చక్కదిద్దారు. నక్కా బసవయ్య తదితరులు
కొత్త అయ్యగారివల్లి మీదుగా పాత అయ్యగారివల్లికి వెళుతుండగా, నక్కా
పెద్ద ఆవులయ్య మరో 34 మంది మారణాయుధాలు ధరించి నక్కా బసవయ్య,
అతని అనుచరుల వై దాడి చేశారు. పెద్ద ఆవులయ్య బలైతో బసవయ్యను
ఛాతీ ఎడమ భాగంలో పొడిచారు. చికిత్స నిమిత్తం ఎర్రగొండ పాలెం నుండి
మార్కాపురం ఆసుపత్రికి తీసుకు వెళుతుండగా బసవయ్య మరణించారు. కొత్త
అయ్యగారివల్లి గ్రామంలో తాత్కాలికంగా వేసుకున్న గుడిసెలకు నిప్పుంటించారు.
దాని ఫలితంగా 42 గుడిసెలు కాలిపోయాయి. ప్రాణ నష్టం జరుగలేదు.

పూర్ణ చెరువు పోలీసు స్టేషన్ లో 15-2-86న పి. సి. 149తో పాటు
148, 324, 302 నెక్లన్ క్రింద నేరం నెంబరు 4/86గా ఒక కేసును రిజిస్టరు
చేశారు. అంతే కాకుండా ఐ.పి.సి. 147, 148, 328, 324 నెక్లన్ క్రింద,
ప్రేలుడు పదార్థాల చట్టంలోని 3, 5 నెక్లన్ క్రింద, ఆయుధాల చట్టంలోని 25వ

సెక్షను క్రింది నేరం నెంబరు 5/58గా ఒక కౌంటరు కేసును కూడా రిజిస్టరు చేశారు. నేరం నెం. 4/58 కేసులో నక్కా బంధుల మరణి చడమే కాకుండా, నలుగురు గాయపడ్డారు. కాగా నేరం నెం. 5/88 కేసులో రాళ్లు విసరడం వల్ల 10 మందికి గాయాలు అయ్యాయి.

28-2-86న ఒకటవ నిందితుడు నక్కా పెద్ద అవులయ్యను, మరో 8 మంది అరెస్టు చేయడం జరిగింది. నేరం నెం. 4/58 కేసుకు సంబంధించి, 28-2-86న ముగ్గురు నిందితులను అరెస్టు చేశారు. శాంతి భద్రతలను కాపాడటానికి రెండు గ్రామాలలోను ఏర్పాటు చేసిన పోలీసు పేక్యెట్లు కొనసాగుతున్నాయి. రెండు కేసులలోని మిగతా నిందితులను అరెస్టు చేయడానికి కృషి కొనసాగుతున్నది. గాయపు ధృవ పత్రం అందిన మీదట ఆ కేసులలో చార్జి సీటు దాఖలు చేయడం జరుగుతుంది.

జా.బులు విసరడానికి, తుపాకులను ఉపయోగించడానికి సంబంధించిన, విషయం దర్యాప్తులో ఉంది. రెండు కేసులలోను దర్యాప్తు కొనసాగుతున్నది. ప్రస్తుతం గ్రామంలో పరిస్థితి ప్రశాంతంగా ఉంది.

10-00 a.m.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు:—శ్రీ విఠల్ రెడ్డిగారు చెప్పిన విషయాలలో మంత్రిగారు విభేదించినట్లు లేదు. ఎవరిని ఎవరు చంపారో, ఎవరి గుడిసెలను ఎవరు తగులబెట్టారో అనే విషయాల గురించి కూడా మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఫలానావారు ఫలానా వారిని పొడిచినట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అంతే స్పష్టమైనట్లుంటే విషయం అక్కడ తెలియలేదు. వారు దాడి చేయడం, వీరు రెస్పెక్టు చేయడం జరిగింది. దానిలో చనిపోయాడు కనుక దాడికి గురి అయినారు అనే అర్థం చెప్పడం న్యాయం కాదు. విచారణలో ఎవరు ఎవరిని చంపారు అనేది తేలవచ్చుడు, దాడి చేసినవారు ఎవరో స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నప్పుడు ఒక పతం వారి పైనే కేసు పెట్టి ఇంకొక పతం వారి మీద కేసు పెట్టిపెట్టినట్లు ఉంటే ఎలాగ? 300 మంది గుడిసెల వారి మీద కేసులు పెట్టడం, హెరాన్ చేయడం జరుగుతున్నది. ఇవ పతం వాటిని రుజువు చేస్తుంది. స్థానిక ఖాస్వాములు, స్థానిక పోలీసులు కమ్మక్కయి అమాయకులైన గిరిజనులపైన చేస్తున్న అత్యాచారం ఇది. అందుచేత ప్రభుత్వం దీనిని మళ్ళీ ఎక్కయిరి చేయించి నిజమైన నిందితులపైన కేసు పెట్టిస్తారా?

శ్రీ పసంత నాగేశ్వరరావు :—నిష్పక్షపాతంగా విచారణ చేయించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి :—2, 3 గ్రామాల నుంచి వెళ్ళి 45 ఇళ్ళు తగలబెట్టారు. తరువాత వారిని గాయపరిచారు, హాస్పిటల్ లో ఉన్నారు. ఆ ఖామి డిస్ ఘాట్ లో ఉందని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. డిస్ ఘాట్ సమస్య లేదు. ఆ 1850 ఎకరాల విషయంలో టిబ్బునల్, ఎప్పిలేట్ ట్రీబ్యునల్ లో తీర్పు

re: Death of a Person in Lenin nagar of Ayyagaripalle of Prakasam District due to attack by Land Lords.

అయింది. మిగిలిన భూమి 1970 నుంచి మీరు సేద్యం చేస్తున్నారు అక్కర లివళిస్తూ సేద్యం చేస్తూ ఉండేవారికి విక్రయించారు. నిష్పక్షపాతంగా విచారణ చేస్తున్నానని మంత్రిగారు అంటున్నారు. కేసు కోర్టుకి వెళ్ళింది. స్టేట్ ఐ.జి.పి.ని పంపించి వెంటనే విచారణ చేయించండి. ఇప్పుడు అక్కడ 302 సెక్షను పెట్టి వారిని టార్జర్ చేస్తున్నారు. ఆ కేసు ఉపసంహరించుకోండి. ఛాడీ చేసిన వారి మీద చర్యలు తీసుకోండి. మిగిలిన భూమిని కేదవానికి, బలహీన వర్గాలకు ఎవరి అధీనంలో ఉందో వారికి వచ్చి పెట్టండి. మేము డిమాండు చేస్తే మంత్రిగారు నిష్పక్షపాతంగా విచారణ చేస్తున్నామని అంటున్నారు. అది సరిపోదు. అందుచేసి అధ్యక్షా, మీరు అయినా దయచేసి మంత్రిగారికి చెప్పండి. స్టేషన్ ఐ. జి. పి. ని గాని కమీషనరుకాని పంపించి విచారణ చేయించి చర్యలు తీసుకోమని చెప్పండి.

శ్రీ వనంతు నాగేశ్వరరావు :—మద్దరు కేసు జరిగినప్పుడు ఆ మద్దరు కేసుకు సంబంధించిన సెక్షనును వెళ్తారు. అది మనం నిర్ణయించవలసిందికాదు. ఆ రోజున మొట్టమొదట నక్కాబల్ వయ్య, వడ్లనూడి సాంబయ్య మొదలైనవారు అంతా వారి పొలంలోకి వెళ్ళడం తరువాత కొత్త ఆయ్యగారిల్లికి సంబంధించి నటునంటి నక్కా పెద్ది ఆవులయ్య, కె. సాంబయ్య, మరీకొంతమంది అక్కడికి వెళ్ళడం, తగాదా జరగడం ఆ తరగాదా జరుగుతున్నప్పుడు పెద్దమనుషులు సర్దిచెప్పి వెళ్ళిపోమ్మని చెప్పడం జరిగింది. పాత ఆయ్యగారిపల్లికి వెళ్ళేప్పుడు కొత్త ఆయ్యగారిపల్లి మీదుగా వెళ్ళవలసిన పరిస్థితి ఉంది. అప్పుడు అక్కడ ఆ 42 క్లర్ దగ్గర వీరిని ఎటాక్ చేయడం జరిగింది. అప్పుడు బల్లెంతో పొడిస్తే చికిత్స నిమిత్తం ఆసుపత్రికి తీసుకు వెళుతుండగా ఆయన దారిలో చనిపోవడం వాస్తవం. అయితే వెంటనే కొత్త ఆయ్యగారిపల్లి దగ్గర జరిగిన సంఘటనకు సంబంధించి పాత ఆయ్యగారిపల్లి నుంచి వచ్చి క్లర్ ను తగల బెట్టడం, చాలా మందిని కొట్టడం, శాంబులు, ఇతర ప్రేలుడు పదార్థాలు వాడిన మాట వాస్తవం. ప్రేలుడు పదార్థాలకు సంబంధించిన సెక్షనుల కేసులు పెట్టడం జరిగింది దర్యాప్తు చేయడం జరుగుతున్నది. లెనిన్ నగరం మీద ఎటాక్ చేసి 42 క్లర్ తగలబెట్టడం, ప్రేలుడు పదార్థాలు వాడిన మాట వాస్తవం. అందుకే ఈ రెండంటి విషయంలో విచారణ జరుగుతున్నది. కేసు దర్యాప్తులో ఉంది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—బల్లెంతో పొడిచిన వ్యక్తి ఎవరో, చనిపోయిన వ్యక్తి ఎవరో అనే వివరాలు స్పష్టంగా మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. పొడిచిన వ్యక్తి ఫలానావారు అని మంత్రిగారు చెబుతున్న మాట వాస్తవం కాదు ఇది పోలీసువారు గుప్తించిన కథనం. తరువాత జరిగిన దుర్మార్గానికి సాగుగా చెప్పకొనడానికి చేసినటువంటి పద్ధతి ఇది. దయచేసి మీరు దీనిని ఏ పద్ధతిలో ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారు?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :—వారు ఒకటి అర్థం చేసుకోవాలి. మనిషిని పొడిచిన దారుణ చనిపోయాడని అంటేనే విధ్వంసం జరిగింది. అది జరగకపోతే దారుణం జరిగిందేమీ కాదు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:—ఎవరు పొడిచారు. ఏ సంగతుల్లో పొడిచారని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అది అసత్య ప్రచారం.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వర రావు:—చనిపోయిన వ్యక్తి మనకు కనిపిస్తున్నాడు అది అసత్య ప్రచారం అని మనం అనలేము.

మిస్టర్ స్పీకరు:—ఈసంఘటన గురించి మంత్రిగారు ఇచ్చిన వివరాలు వాస్తవం కాదు, వాస్తవాలకు నిరుద్ధం, కనుక ఫర్వో గా మళ్ళీ ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా అని శ్రీ రాజేశ్వర రావుగారు అంటున్నారు. If you agree. Moreover, we are not here to investigate the case. This is not a place where this can be decided. If Sri Rajeswara Rao has got any suggestion, he can certainly meet the Home Minister and apprise it.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వర రావు:— డిపెండబుల్ ఎంక్వయిరీ కావాలి. We are not going enquire into the case here. We are only requesting the Home Minister to reinvestigate the case.

Mr. Speaker:—It is under investigation and we are not supposed to discuss the merits or demerits of the case here.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:— ఈ సంఘటన జరిగి ఇప్పటికి 18 రోజులు అవుతున్నది. ఈ 18 రోజులనుంచి ఈ సంఘటనలో ఉపయోగించిన తుపాకులు సీజ్ చేయలేదు. 42 ఇళ్లు తగల బెట్టారని వారి లెక్కలలో ఉంది. ఆ కేసులో ఎవరూ అరెస్టు కాలేదు. మొత్తంమీద శ్రీ రాజేశ్వర రావుగారు చెప్పినట్లు తమ నేరాన్ని విప్పిస్తున్నారానానికీ స్పష్టించుకొన్న గాథగా కనిపిస్తున్నది. విచారణ అన్నారు. ఎన్ని రోజులలో చేయిస్తారు ?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వర రావు:— ఇన్వెస్టిగేషను పోలీస్ లో ఉంది. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు నేను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున స్టానిక ఎస్. పి. గారిని అవసరమైతే అప్పాయింట్మెంట్లో ఉన్న డి.ఐ.జి. గారిని అక్కడికి పంపించి స్వయంగా చూచి అవకతవకలు జరుగకుండా చూడాలని ఆదేశిస్తారు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:— స్టానిక ఎస్. పి గారికి, కలెక్టరుగారికి, మీకు వారు తెలిగొన్న పంపించారు. స్టానిక ఎస్. పి గారితో స్వయంగా జరుగదు అందుచేత మీరు ఇక్కడనుంచి స్పెషల్ ఐ. జి. పి గారిని పంపించి విచారణ చేయించండి. హత్యను ఆధారం చేసుకొని 42 ఇళ్ళు తగులబెడితే మంత్రిగారికి చీమ కుట్టినట్లు చూడా లేదు. అందుచేత ఇక్కడనుంచి స్పెషల్ ఐ.జి.పిని పంపించడానికి మీకు అభ్యంతరం ఏమిటి ?

re: Arrest of Medical Officer, Government Hospital at Tenali.

మిస్టర్ స్పీకరు:—ప్రతి ఎస్. పి. గారిమీద మీకు కానిఫిడెన్సు లే. పోతే మీకు ఎవరూ దొంగరు.

శ్రీ సి.పావ్. రాజేశ్వర రావు:— కాన్ఫిడెన్సు లేదని చెప్పడం లేదు. ఎస్. పి. గారిమీద కాన్ఫిడెన్సు లే. ని కాదు. ఇంకా కొంచెము పెట్టె ఆఫీసరుకు పెట్టండి. అక్కడ మ:స్వాము అత్తిడికి లొంగిపోయే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. దాని పరిణామం కాక ఈ విధంగా మీకు కారీపోతున్నది. మీకు మ:స్వాముల అత్తిడికి లొంగకుండా నివృక్షపాత మైన ఎ క్వయిరీ జరిపించాలి అంటే ఒక పెద్ద అధికారిని పంపించి చారణ చేయించండి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వర రావు:—అందుకే డి.ఐ.జి. ని పంపిస్తాని. చెప్పాను.

re : Arrest of Medical Officer. Government Hospital at Tenali on 19-2-1986.

డా. కె. వీరయ్య:—అద్యక్షా, ఈ సమస్య సభ దృష్టికి తెచ్చే అవకాశం 10-10 a.m. కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. 19 వ తేదీన కాదు ఇది జరిగింది, ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీ జరిగిన దుర్ఘటన. అబ్షయ్య అనే మెడికల్ ఆఫీసర్ ఇంటికి వెళ్తుంటే, పోలీసులు వచ్చి మిమ్మల్ని ఎస్.పి. రంమఱున్నారు అంటే— ఆయన నాదగ్గర ఉన్న శాశించెవులు ఆఫీసులో ఇచ్చి వస్తాను అన్నా కూడా వినిపించుకోకుండా, బలవంతంగా జీపులో తీసుకువెళ్ళడం జరిగింది. ఛాన్ పోలీసు స్టేషను—II కు తీసుకువెళ్ళే, ఎందుకు అరెస్టు చేశారు చెప్పకుండా, నాన్ జైలబుల్ వాంట్ ఉండి అని చెప్పడం, వెళ్లో చేయమని చెప్పడం, ఆయనను ఆ రాత్రి డార్క్ సెల్లో ఉంచడం జరిగింది. ఎందుకు ఇలా జరిగిందని ప్రజలలో తీవ్రమైన ఆందోళన వచ్చి బంద్ చేయడం జరిగింది. పోలీసులు చెప్పే కారణం 15 వ తేదీ ఈయనకు పోలీసులకు ఏదో ఘర్షన జరిగింది, దానిని ఆధారం చేసుకుని ఇలా చేశారు అని తెలుస్తున్నది. అయితే మూడు రోజులు ఎందుకు ఊరుకున్నారు? ప్రాథమిక విచారణ చేశారా—చేయలేదు. అరెస్టు చేసినప్పుడు కిస్ ఆఫీసులో ఇచ్చే అవకాశం ఎందుకు ఇవ్వలేదు? వై అధికారులకు ఎందుకు తెల్పలేదు? మధ్యాహ్నం అరెస్టు చేశారు— మెజిస్ట్రేటు ముందు హొరు వర్షదానికి అవకాశం ఉంది—కానీ మరుసటి రోజు ఉదయం తీసుకువెళ్ళారు. అక్కడ ఉన్న ఎస్.ఐ. సి.ఐ.సి.ఐ. బదిలీ చేశారు అంటున్నారు. వారు నామమాత్రం—అసలు చేసింది ఏ.ఎస్.పి. అసలు ఆఫీసర్ ను వదిలిపెట్టి ఈ క్రింది ఆఫీసర్ ను బదిలీ చేయడం ఎందుకు? హోమ్ మంత్రి దీనిని అలోచించి సరైన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

* శ్రీ ప. ధర్మారావు (దుగ్గిరాల):—అద్యక్షా, ఈ సంఘటన పూర్వపరాలు పదిబో చెప్పాలి. ఒక పోలీసు కానిస్టేబులు ట్రాఫిక్ కంట్రోలు చేస్తున్నాడు. మెడికల్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ అబ్షయ్య అల్లుడు మాటా: పైకిలు మీద వెళుతూ ఆపమంటే అక్కడండా వెళ్ళాడని ఆయన మీద కానిస్టేబులు కేసు

వ్రాశాడు. ఆ విషయం డాక్టరుకు చెప్పితే, ఆయన డ్యూటీ విడిచివేసి, మైల దూరంలో ఉన్న ఆస్థలానికి వెళ్ళి, ఆ కానిస్టేబులును ఏకాగ్ర వట్టుకుని కొట్టి వెళ్ళాడని కానిస్టేబులు రిపోర్టు ఇచ్చాడు. డాక్టరు కూడా వచ్చుకున్నాడు కానిస్టేబులు దగ్గరకు వెళ్ళానని.....

మిస్టర్ స్పీకర్:—మీరు ఫర్ గా మాట్లాడుతున్నారా, ఎగెస్టుగా మాట్లాడుతున్నారా?

Sri A. Dharma Rao:—I have given notice on this and there are two aspects here.

Mr. Speaker:—The other day also the same confusion arose. The treasury benches were objected saying that the Member is speaking against the issue and therefore he was not allowed

Sri A. Dharma Rao:—I am neither for the police nor for the Doctor. I am for the public. డాక్టర్లు, పోలీసు కొట్లాడుకుని పబ్లికును నష్టపెట్టారు. దృతరాష్ట్రాడి కొలువులో అతిరథ మహారథులు కొట్లాడినట్లు రామారావుగారి ప్రభుత్వంలో పోలీసులు, ఆఫీసర్లు కొట్టుకొని — డబ్బుకాన్ని బండ్ చేయించారు. ఆకస్మాత్తుగా ఈ బండ్ చేయడంవల్ల ప్రజలు ఎంతో నష్టపోయారు బస్సులు ఆపివేశారు. సీనిమా హాలు మూసివేయించి అందులోని వర్కర్లను కొట్టారు. ఇండులో నేరస్తులు ఎవరో, అమాయకులు ఎవరో తేల్చుకోవాలి. పోలీసు కానిస్టేబులు రిపోర్టు ఇచ్చిన మూడవ రోజున అరెస్టు చేశారు. డాక్టరుకు అక్కడ ఉన్న రాజకీయ పలుకుబడి, బంధుత్వము వారినందరికీ ఆయన స్నేహితులు ముఖ్యమైనవారిని రెచ్చగొట్టి బంధంవంతుగా బండ్ చేయించారు.....

Mr. Speaker:—They are all details to be dealt with by the Home Minister. Let the Minister give all the facts.

* శ్రీ ప. ధర్మారావు — డాక్టరును అరెస్టు చేసిన కారణం పోలీసును ఎస్సాల్ట్ చేసినందువల్ల అంటున్నారు. డాక్టరు గత రి నెలలలో మూడు పోస్టుమార్టం రిపోర్టు తాముకోరిన విధంగా ఇవ్వాలని పోలీసులు వత్తిడిచేసి నారన్నారు, అది ఆయన వచ్చుకొనడంవల్ల ఇలా చేశారు అని అంటున్నారు. ఈ ప్రభుత్వంలో సూయినైడ్లు హోటు సైడ్లుగాగాను మార్చేస్తూ హోమినినైడుకు సూయినైయిడ్లుగను మార్చుజేసి సర్టిఫికేట్లు వస్తున్న మాట వాస్తవం. పోలీసులు తప్పడు సర్టిఫికేట్ ఇవ్వమని వత్తిడి చేస్తున్నారని ఆయన అంటున్నారు. ఆయన ఎగ్జామిన్ చేసిన కేసుల్లో మర్డర్లుకు సూనైడ్లుగా సర్టిఫికేట్లు వచ్చినట్లు అనుమానాలు వున్నవి. జుడిషియల్ ఎంకవైరి చేసి—డాక్టర్ తప్పడు సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వడా—తప్పడు సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వమని పోలీసులు వత్తిడి చేశారా— తెల్పవలసిన అవసరం ఉంది. అటువంటి సర్టిఫికేట్లు డాక్టరు ఇచ్చివుంటే అది ఉమించడానికి వీలులేని విషయం. వీరు వారు కొట్టుకుని పోలీసులు డాక్టరు

తగువు వడిటం, పట్టణంలో బంద్ జరిపించడం, ఇంతమందిని నష్టపరచడం, సినిమా హాలుపై రాళ్ళు విసిరి నష్టపర్చడం, యజమానిని, వర్కరులను కొట్టడం- ఇది అంతా విచారించి దోషులు ఎవరో తేల్చాలి. అక్కడ ఉన్న పోలీసు అధికారులను, డాక్టరును కూడా బదిలీ చేసి ఎంక్వయిరీ చేయాలి-కాకపోతే ఇది కమ్యూనల్ తగవుగా మారే ప్రమాదం ఉంది.

హోం కాఖమంత్రి (శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు) :- 15-2-1988 తేదీన ట్రాఫిక్ డ్యూటీలో వుండిన నెం. 1751 కానిస్టేబుల్ ఆ రోజు ఉదయం 9 గంటలకు ప్రతాప్ బాబు అనే వ్యక్తి ట్రాఫిక్ నియమావళి ఉల్లంఘించాడని యిచ్చిన ఫిర్యాదు ఆధారంగా ఆ ప్రతాప్ బాబుపై తెనాలి పోలీసు స్టేషనులో మన రాష్ట్రానికి వర్తించే మద్యాను నగర్ పోలీసు చట్టంలోని 71 వ విభాగం క్రింద నెం. 17/86 నేరంగా ఒక కేసు రిజిస్టరు చేయడం జరిగింది. ఆ రోజు ఉదయం సుమారు 11 గంటలకు ప్రతాప్ బాబు తెనాలి ప్రభుత్వ జనరల్ ఆసుపత్రిలో డిప్యూటీ సీవిల్ సర్జన్ గా పనిచేస్తున్న తన మామగారైన డాక్టర్ వంకాయలపాటి అబ్బయ్యతోపాటు తెనాలి పాత బ్రిడ్జి దగ్గరలో III వ ట్రాఫిక్ బీట్ వద్ద డ్యూటీలో వున్న నెం. 1751 పోలీసు కానిస్టేబుల్ దగ్గరకు వచ్చాడు. డాక్టర్ వంకాయలపాటి అబ్బయ్యను చూచి ఆ పోలీసు కానిస్టేబుల్ ఆయనకు నమస్కరించాడు. అయితే, డాక్టర్ వంకాయలపాటి అబ్బయ్య ఆ పోలీసు కానిస్టేబులు దగ్గరకు కోపంతో వచ్చి ఆయన పద్దు కాలరును పట్టుకొని తన అల్లుడి మీద కేసు పెట్టినందుకు దుర్భాసలాడాడు. తన పలుకుబడిని వినియోగించి ఆయనను ఉద్యోగం నుండి తీసివేయిస్తానని కూడా బెదిరించాడు.

ఆ పోలీసు కానిస్టేబుల్ తెనాలి టు ఛౌన్ పోలీసు స్టేషనుకు పోయి ఆ విషయాన్ని సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు తెలిపి, వ్రాత పూర్వకమైన ఫిర్యాదు యిచ్చాడు. ఆ తర్వాత ఆ కానిస్టేబుల్ ఆ కేసు విషయం అంతగా పట్టించుకోలేదు. ఆ విషయాన్ని తెనాలి రూరల్ కు ఇన్ చార్జిగా వున్న అసిస్టెంట్ పోలీసు సూపరింటెండెంట్ దృష్టికి తీసుకొని రావలసిందిగా తెనాలి రూరల్ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు, తెనాలి టు ఛౌన్ పోలీసు స్టేషన్ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకు సలహా యిచ్చారు.

ఐ.పి.సి. 302 సెక్షన్ క్రింద నేరం నెం. 25/86 హత్య కేసులో దర్యాప్తు సందర్భంగా 18-2-1988 తేదీ ఉదయం సుమారు 9.00 గంటల సమయంలో తెనాలి సబ్ డివిజన్ కు ఇన్ చార్జిగా ఉన్న గుంటూరు రూరల్ ఎ.ఎన్.సి. తెనాలి వెళ్లారు. హత్య జరిగిన ప్రదేశాన్ని సందర్శించిన ఏమట్టలు, ఆయన తెనాలి టు-ఛౌన్ పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లారు. అక్కడ ఆయనను 1751 నెంబరు పోలీసు కానిస్టేబులు కలిసి, డాక్టరు తనపై దౌర్జన్యం జరిపిన విషయాన్ని తెలిపాడు. వ్రాతపూర్వకమైన ఫిర్యాదును కూడా ఇచ్చాడు. ఆ ఫిర్యాదుపైన ఐ.పి.సి. 313 సెక్షను, 1982, క్రిమినల్ సవరణ చట్టం 71/1 (ఎ) సెక్షను క్రింద ఒక కేసును నమోదు చేసుకొని, స్వయంగా దర్యాప్తు

చేయవలసిందిగా తెనాలి అర్బన్ పోలీసు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుకు వాగ్దానం. ఆ విధంగా సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు 18-2-1986 తేదీ మధ్యాహ్నం 1.00 గంటకి తెనాలి టూ-ఔన్ పోలీసు స్టేషనులో ఐ.పి.సి 959 సెక్షన్, 1982, క్రిమినల్ సవరణ చట్టం 7 (1) (ఎ) సెక్షను క్రింద నెం. 22/86 నేరంగా ఒక కేసును సమోదయం చేసుకున్నారు. ఆ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు దర్యాప్తును చేపట్టి, సంఘటన జరిగిన ప్రదేశంలో అప్పడు ఉన్న ముగ్గురు పౌరులతో పాటు ప్రత్యక్ష సాక్షులను పరీక్షించి, మధ్యాహ్నం 2 గంటల 45 నిమిషాల పాపాంతంలో తెనాలి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి బయట డా. వంకాయలపాటి అబ్బయ్యను అరెస్టు చేసి తెనాలి 1వ ఔన్ పోలీసు స్టేషను సెంట్రాల్ అప్పగించారు. డాక్టరును 19-2-86 తేదీ ఉదయం 8 గంటల పాపాంతంలో తెనాలి 1వ అదనపు మున్సిఫ్ మేజిస్ట్రేటు ఇంటికి తీసుకొని వెళ్లి, ఆయనను వ్యక్తిగత పూచీపైన విడుదల చేశారు.

10-20 a.m

ఈ విషయంలో గుంటూరు ఎస్ పి కూడా విచారణ జరిపి డాక్టరు తాను తొట్టిట్లు ఒప్పకోకపోయినప్పటికీ పోలీసు కానిస్టేబుల్ను దుర్భాషలాడినారని ఆయన కాలర్ పట్టుకున్నారనే విషయం ఆ ప్రత్యక్ష సాక్షుల ద్వారా తెలుసుకోవడం జరిగింది అతను యీ కేసును సరిగా చేపట్టలేదని అక్కడ ఎస్ ఐ గారికి ఫిర్యాదు చేస్తే, ఆయన చర్య తీసుకోలేదు. మరల ఎస్.పి. ఆదేశాన్ని కాని ఆయన చర్య తీసుకోలేదు. కనుక ఆయన తన విధి నిర్వహణలో జాప్యం చేసినందుకు గాను ఆయనను అక్కడ నుంచి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం జరిగింది. ఇందులో గౌరవ సభ్యులకు ఒక విషయాన్ని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిలో యీ ప్రభుత్వం ఒకరిని వదలివెట్టడం లేక ఒకరి పలుకుబడి వుందని డాక్టరుగారు పలుకుబడి గల వ్యక్తి అని యిండాక దర్యాప్తుగావు గారు అన్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఒత్తిడికి లో గొందని అనుకుంటే ఆయనను అరెస్టు చేసి పోలీసు స్టేషన్ కు తీసుకొని వెళ్లవలసిన అవసరం లేదు. కనుక యీ ప్రభుత్వం యే వత్తిడులకు లొంగకండా స్వాయంగా చేయడం జరిగింది. డాక్టరుగారిని అరెస్టు చేయడంలో దీనికి గతంలో యెదో వుందని యే రకమైన ఫిర్యాదులు కాని, సమాచారం కాని పోలీసువారి దగ్గర లేదు దానికి పూర్వావరాలు అటగట్టవద్దు. ఆ నాడు 15వ తారీఖున జరిగిన సంఘటన వైన తాను ఏ ఎస్.పి. గారికి చెప్పకున్న తర్వాత ఏ ఎస్.పి. గారు వెంటనే దానిపైన నిందితులెవరయినా గాని వారిని అరెస్టు చేయడంని ఆలోచించిన తర్వాతనే అది జరిగింది. దానికి యే రకమైన పొలిటర్ ల్ గా కాని లేక లోకల్ గా కాని కమ్యూనల్ గా కాని యేమీ సంబంధం లేదు జరిగిన నేరం వైననే చర్య తీసుకోవడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :— గౌరవీయులైన మంత్రిగారు రెండు వెర్షన్స్ యిచ్చారు. నేను యీ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేసేదేమిటంటే యిందులో ఎంక్వయరీ చేస్తే తప్ప నిజానిజాలు బయటకు రావు. డాక్టరు తప్పు చేసినారా, ఎ.ఎస్.పి తప్పు చేసినారా అనేది సి.బి.సి.ఐ.డి.లో ఎంక్వయరీ చేయిస్తే కాని

re:Arrest of Medical Officer, Government Hospital at Tenali.

నిజానిజాలు బయటకు రావు కనుక మంత్రిగారు దీనికి సి.బి.సి.ఐ.డి లో ఎంక్వయిరీ చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:—నేను రాంఘాపాల్ చౌదరిగారికి పష్టంగా క్లారిఫై చేస్తున్నాను. నేను డిఫరెంట్ వెర్షన్స్ ఇవ్వలేదు. డాక్టరుగారు ఆ శ్రీ ఘోష బ్రిడ్జి దగ్గరకు వెళ్లడం జరిగింది. అక్కడ కానిస్టేబుల్ ను ఆయన దుర్భాషలాడినట్లు తెలుసుకున్న తర్వాతనే అక్కడ పోలీసు స్టేషన్ లో ఎస్.ఐ. గారికి అను ఆనాడు ఫిర్యాదు చేయడం జరిగింది. 18వ తేదీన ఏ.ఎన్.పి.గారు మరల యీ కానిస్టేబుల్ కు చెప్పడం జరిగింది. దాని మీద వెంటనే ఆయన రూరల్ సి.ఐ. గారికి ఆదేశం ఇచ్చి అరెస్టు చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. దాని మీద విచారణ జరిపించి, 2 గంటల 45 నిమిషములకు ఆయన హాస్పిటల్ నుంచి బయటకు రాగానే అరెస్టు చేసి బయటకు తీసుకొని వెళ్లడం జరిగింది. ఇందులో కాంట్రాడిక్షన్స్ యేమీ లేవు. ఆ కానిస్టేబుల్ వైన అత్యాచారం జరిగింది అనే దానిని 2, 3 రోజులు అక్కడ లోకల్ పోలీసు జోకల్లం చేసుకోకపోతే వెంటనే ఎ.ఎన్.పి వచ్చి ఆ దోషుల వైన చర్యలు తీసుకోవలసిందని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది కేసు సక్రమంగా జరిగింది. ఇందులో కాంట్రీవెన్షి యేమీ లేదు.

శ్రీ వి. రాంఘాపాల్ చౌదరి:—దీనిని పునరాలోచన చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఆ డాక్టరుగారి కెడిబిల్లి యవన్నీ దృక్పథంలో పెట్టుకొని సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయిరీ చేయిస్తే స్వాయం జరుగుతుందిని మంత్రీగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణ (తెనాలి):— మా నియోజకవర్గం తెనాలి. ఆనాడు నేను అక్కడనే వున్నాను. ఆ నాడు తతిమ్మా మిత్రులు యెవరూ అక్కడ లేరు. డాక్టర్ అబ్బాయిగారు ఆ కానిస్టేబుల్ ను దుర్భాషలాడినారని చెబుతున్నారు. ఆయన దుర్భాషలాడితే, కేసు పెట్టవచ్చు; తప్పు లేదు. కాని 18వ తారీఖున జరిగిన విషయానికి ఒక ఎ.ఎన్.పి.గారు 18వ తారీఖున అక్కడ కూర్చుని సర్కిల్ యిన్ వెక్టర్ ను, సబ్ యిన్స్ పెక్టర్ ను పిలిచి డాక్టర్ ను తీసుకొని వచ్చి సెల్ లో పారవేయమని అనడంలో కారణం తెలియ లేదు. ఆయన దుర్భాషలాడినంత మాత్రాన అరెస్టు చేసి నాన్ బెయిల్ క్రింద సెల్ లో వేయవలసిన అవసరం యేమిటో మంత్రిగారు ఒకసారి ఆలోచించాలి. విజారులో మగ్డర్ కేసు జరుగుతూ వుంటే దానిని పట్టించు కొనేవారు లేరు. కాని కానిస్టేబుల్ ను దుర్భాషలాడినంత మాత్రాన ఆ ఉద్యోగస్థుని 24 గంటలలో సెల్ లో వేయమని అనడం యేమి స్వాయం? ఆ ఉద్యోగస్థుడు డ్యూటీలో ఉన్నాడు కనుక జిల్లా మెడికల్ అఫీసర్ కు తెలియ జేసి ఆయనను అరెస్టు చేయడంలో అర్థం ఉంది. ఆ విధంగా కాకుండా ఆ డాక్టర్ ను సెల్ లో పేసినారు. ఆ డాక్టర్ ను సెల్ లో వేయమని ఎ. ఎన్.పి. గారు యీ ఆదేశాలు ఇచ్చినప్పుడు దానికి ఎన్. ఐ. మరియు సి. ఐ. వెనకాడి నారు. అప్పుడు ఎ.ఎన్.పి. వీరిద్దరినీ తిట్టి "మీ వల్ల కాకపోతే నేనే వచ్చి ఆ

పని చేస్తాను" అని అనగానే పై అధికారులు మాట క్రిందివారు వినాలి కాబట్టి వీరిద్దరూ తామే తీసుకొని వస్తామని చెప్పి వీరిద్దరూ ఆ డాక్టర్ కాలర్ పట్టుకొని మెడిసికల్ నెట్టి ఆ జీపులో వేసుకొనిపోయి సెల్ లో వేయడం జరిగింది. అక్కడ పార్టీ లలో నిమిత్తం అవుతుంది. అన్ని వర్గాలవారు డాక్టర్లు, లాయర్లు, ప్రజాప్రతినిధులు, వ్యాపారస్తులు మొత్తం ఆ సెల్ లో ఉన్న జనాభా అంతా ర్ వేమంది ఆ పోలీసు స్టేషన్ మీద దాడి చేస్తామని అంటే అప్పుడు అట్లా వద్దు నేను ఆ ఎ. ఎస్. పి. గారికి ఫోన్ చేస్తానని చెప్పి వారిని అపి, ఆ ఎ. ఎస్. పి. గారికి ఫోన్ చేస్తే యే పార్టీ వారు అని ఆడిగినారు. అప్పుడు నేను తెనాలి ఎం.ఎల్.ఎ.ను అని చెబితే ఎ.ఎస్.పి. గారు లేరని అక్కడ ఉన్నవారిని చెప్పమన్నారు కనీసం ఎ.ఎస్.పి. గారు ఫోన్ లో సమాధానం చెబితే యీ కచ్చు లేకుండా సెట్ రైటు అయ్యేది. కాని ప్రజాప్రతినిధులను తెక్కచేయకుండా మాట్లాడడానికి అవకాశం లేకుండా చేసినారు. ఆ తర్వాత ఉదయం అక్కడి ప్రజలు ఉద్యమం జరపడానికి బంద్ జరిపినారు. ఆ తర్వాత ఎ.ఎస్.పి. గారు వచ్చి యేదో పొరబాటు అయిపోయిందని ఆ డాక్టరుగారికి తమాషా చెప్పకొని ఆ కేసును యెత్తివేసుకుంటామని చెప్పడం జరిగింది. కనుక అక్కడ ఆ ఎస్.ఐ., సి.ఐ. ని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం మంచిది కాదు. దాని కారణం ఎ.ఎస్.పి. గారు కనుక వారిపైన న్యాయ విచారణ జరిపి చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఈ నాడు డాక్టరుమీద జరిగితే రేపు మనపంటివారిని యేమయినా చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక దీనిపైన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:—డాక్టరుగారు తమ కారణాల గురించి ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చినారు. అది యీ కానిస్టేబుల్ విషయం కాదు. తాను అప్పుడు సర్టిఫికేట్ ఇన్ స్పెండండుకు పోలీసువారు కడబూని తనను అరెస్టు చేసినారని స్టేటు మెంటు ఇచ్చినారు. అది చాలా సీరియస్ ఎఫైర్ కాబట్టి దీనిలో యిన్వెస్టు గేషన్ చాలా అవసరం ఉంది. రెండవది ఆ నాడు జరిగిన బంద్, 144వ సెక్షన్ ప్రోహిబిటరీ ఆర్డర్ ను వై లెటు చేసి జరిగిన బంద్ అది. అటువంటి వై లెషన్ కూడా చాలా సీరియస్ విషయం అనేది తెలుసుకోవాలి. కనుక దానిమీద సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్వయరీ అవసరం ఉంది.

10-30 a. m. శ్రీ ఎం.ఎ. నాగేశ్వరరావు:—ఒక్కడైనా ప్రోహిబిటరీ ఆర్డర్స్ ఉంటే వాటిని అతిక్రమించి పబ్లిక్ బండ్లు జరుపుతూ ఉంటారు. అది పబ్లిక్ రైట్.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:—అది విచారణ చేసి పబ్లిక్ రైట్ అవునో కాదో మంత్రిగారు నిర్ధారణ చేస్తే బాగుంటుంది. న్యాయం జరగాలంటే అక్కడ నుంచి అందరినీ ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలి. ఒక పార్టీని ఉంచి మరొక పార్టీని ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తే న్యాయం ఎట్లాగు జరుగుతున్నది. అందరిని ట్రాన్స్ ఫర్ చేయండి.

Mr. Speaker:—According to the Rule, you should only raise the matter. Not only you are raising the matter, but you are debating also. Please limit to the scope of the rule, so that we may save time.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— ఇందాక నేను తెనాలి రూరల్ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు అని చెప్పాను. కాదు, తెనాలి అర్బన్ సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు గా అని. అట్లాగే ట్రాన్సుఫరు చేశారు అని చెప్పాను, కాదు శాఖాపై వైన చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. ఫ్యాబ్రిక్స్ చూసినప్పుడు 6 న ఒరిగిర ఫంక్షన్లు 18 వరకు ఎందుకు చర్యలు తీసుకోలేదని ఏ ఎస్.పి. అసిస్టెంట్ కమిషనరు నాన్ బెయిల్ సెక్షను క్రింద

మిస్టర్ స్పీకర్:—డాక్టరు గారు చేసిన నేరము ఏమిటి?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— అందరూ చేసిన నేరము—కానిస్టేబుల్ గారు పెట్టకుని కొట్టడము అనేది; వారి మీద ఐ.పి.సి లెవెల్ సెక్షను క్రింద కేసు పెట్టడము జరిగింది ఒక ప్రభుత్వోద్యోగిని 10 మంది ముందు కొట్టడము అనేది నాన్ బెయిల్ సెక్షను క్రిందకు వస్తుంది.

Mr. Speaker:—Where was the necessity for the police to put the Doctor behind the bars? Under what Section the Doctor was arrested?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— ట్రాఫిక్ పోలీసు కానిస్టేబుల్ ను కొట్టడము అనేది నేరము.

Mr. Speaker:—In so many cases, the police have acted like this.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— తమరు సభలో ఇరు పక్షాలవారి ప్రశ్నల గాలు విన్నారు కదా!

CALLING ATTENTION MATTERS

re: Attack on former Minister at New M. L. A Quarters on 13-2-1986.

హోం, శాసన నిర్మాణ వ్యవహారాల శాఖా మంత్రి (శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు):— అధ్యక్షా, మాజీమంత్రి, ప్రస్తుత ఎ. పి. సి. సి. (ఐ) సంయుక్త కార్యదర్శి అయిన శ్రీ వి. హనుమంతరావు, 13-2-1986 తేదీ గాత్ర పదకొండున్నర గంటలకు సైఫాబాద్ పోలీసు స్టేషనులో వ్రాతపూర్వకమయిన ఒక రిపోర్టు యిచ్చారు. తాను కొత్త ఎం. ఎల్. ఏ. క్వార్టర్స్ లోని లాన్స్ దగ్గర నిలబడి రాష్ట్ర ఎస్. ఎస్. యు. ఐ. ప్రెసిడెంట్ శ్రీ వి. సుభాకర రెడ్డితో

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:

1e: Attack on Former Minister at New M. L. A. Quarters.

మాట్లాడుతుండగా రాత్రి సుమారు గం. 10.45 నిమిషాల సమయంలో నిమిషానికి వేగంగా ఒక అంబాసిడరు కారు దూసుకురావడం చూసి, తాము ప్రక్కకు తప్పుకున్నట్లు అంబి లో పేర్కొన్నారు. అంతేకాకుండా, గుర్తు తెలియని ఒక వ్యక్తి కారులో నుండి దిగి వచ్చి ఎన్నికల ప్రచార సమయంలో నాయకుడు శ్రీ యన్. టి. రామారావును తిట్టినని అంటూ దుర్భాషలు ఆడడమే కాకుండా తాపే చేయి చేసుకునేందుకు తనను పట్టుకున్నాడని, కొందరు వ్యక్తులు గుమికూడల చూపివారు కాదులో పారిపోయాడని అందులో పేర్కొన్నారు. ఆ కారులో ఐదుగురు వ్యక్తులు ఉన్నారని, వారిలో ముగ్గురు పచ్చచొక్కాలు తొడుగుకున్నారని, తాము కారును ఆపటానికి ప్రయత్నించామని, కాని కారు హిమాయత్ నగర్ వైపు వెళ్ళిందిని కూడా అందులో పేర్కొన్నారు. ఈ సమాచారం అందిన వెంటనే ఐ.పి.సి. 147, 323, 50, సెక్షన్ల కింద నేరం నెంబరు 95/86గా ఒక కేసును సైఫాబాదు పోలీసు స్టేషన్ లో రిజిస్టరు చేశారు. ఆ కారును ఆపటానికి ప్రయత్నించినపుడు స్వల్పంగా చేతిమీద గీచుకుపోయిన శ్రీ సుధాకర రెడ్డిని డికిన్ నిమిత్తం ఉస్మానియా జరల్ ఆసుపత్రికి పంపడం జరిగింది. ఆ అంబాసిడరు కారు నెంబరును పొడి అక్షరాలు లేకుండా 6226 లేదా 6:38 అని తెలియజేశారు. దానికోసం ఆ రాత్రి చేసిన గాలింపులో పోలీసులు దాన్ని కనుగొనలేక పోయారు.

ఫిర్యాదు వారు ఇచ్చిన సమాచారంతో కారు యజమాని వివరాలను తెలిసి కోవటానికి ఐ.పి.సి. కార్యాలయం వారిని సంప్రదించడం జరిగింది. ఫిర్యాదులో యిచ్చిన కారు నెంబరుకు దగ్గరగా ఉండే ఈ క్రింది వాహనాలను గుర్తించడము జరిగింది :

1. ఎ. టి. ఐ. 6226 లూనా
2. ఎ. టి. ఐ. 6236 మోటారు సైకిలు.
3. ఎ. బి. ఎల్. 6226 మోటారు సైకిలు.
4. ఎ. బి. ఎల్. 6236 టి. బి. యస్.
5. ఎ. ఎ. ఎస్. 6236 మార్షల్ కారు.
6. ఎ. ఎ. ఎస్. 6226 అంబాసిడరు కారు.

అంబాసిడరు కారు సైనికపురి, బరత్ కాలనీ, ఇంటి నెంబరు. 4/ఎ లో నివసిస్తున్న శ్రీ అనిల్ పటేల్ కు చెందింది. శ్రీ పటేల్ ఒక వ్యాపారస్తుడు, ఆయన బొంబాయిలో ఉంటున్నాడు. ఆ రోజున అంటే 13-2-86 న ఆ కారు లభ్యంగా లేదు. ఆ కారును, ఇందుకు బాధ్యుడైన వ్యక్తులను కనుగొనటానికి పోలీసులు సాధ్యమయిన అన్ని చర్యలు తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:— మర్రు కేసువారు అంతా బొంబాయిలో ఉంటూ ఉంటారు.

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance: 4th March, 1936. 165
 re: Attack on Former Minister at New M. L. A. Quarters.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— అది నాకు అసహ్యం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. జయరాంబాబు (గుంటూరు-II):— ఫిబ్రవరి 13 వ తేదీ రాత్రి మాజీ మంత్రి, ప్రస్తుత ఎ.పి.సి.సి. (ఎ) సభ్యుడు కార్యక్రమాలను శ్రీ వి. హనుమంత రావుగారిపైన హత్యా ప్రయత్నం జరిగింది. హత్యా ప్రయత్నము జరిగినప్పుడు మేము అక్కడ ఉండి ఉండడం జరిగింది. అంబాడరు కారులో కొంతమంది వ్యక్తులు వచ్చి అయినను ఎటెంపు చేయడం జరిగింది. వారు కాకునెంబర్లు యిస్తే అవి లూనా నెంబర్లు అని, మోటారు సైకిలు నెంబర్లు అని నెంబర్లుతో కార్లు లేవని యింకా సక్రమంగా విచారణ జరగలేని మంత్రిగారే ఒప్పుకుంటున్నారు. వచ్చు చీకాకాలు వేసుకున్న వ్యక్తులు కారులోంచి దిగడం జరిగింది. ఆ వ్యక్తులను చూసి ట్లయితే వారు గుర్తుపట్టగలరు. ఎన్నికలు సందర్భంగా తెలుగుదేశ కానన శఘ్యులు ఒక్కొక్కరు 200 మంది వరకు తెలుగుదేశ కార్యకర్తలను ఊర్ల నుంచి తీసుకుని రావడం జరిగింది. వారిలో వెరేక్ చేయించినట్లయితే హనుమంతులగారు వారిని గుర్తుపట్టగలరు. దాడి చేసినది వ్యభిచార పక్షము. దాడికి గురి అయినది ప్రతిపక్షము. అధికార పక్షము దీని వెనుక ఉండి దాడిచేయించి దాడిచేసిన వ్యక్తులను పట్టుకోవడములో ప్రభుత్వము విఫలమైంది.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— శ్రీ జయరాంబాబుగారి ఆరోపణ సరి అయినది కాదు. హనుమంతరావుగారు రెండు కారు నెంబర్లు యిద్దారు అని వెరిఫై చేశాము. రెండు నెంబర్లు 7ల వానినాల నెంబర్లు అన్ని సూచారం సేకరించడం జరిగింది.

శ్రీ సిహెచ్. జయరాంబాబు:—కార్యోదేశము ఎన్నికల సమయములో రాష్ట్రము మొత్తము మీద కర్లు అమ్మి వచ్చి ఉండవచ్చు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఎక్కడ జాప్యము జరగలేదు. వారి ఆరోపణ న్యాయము కాదు.

శ్రీ మసాల ఊరన్న (అలూరు):— ఈ రోజున తెనాలి కేసులో మంత్రిగారిని స్పీకరుగారు ప్రశ్నలు అడిగినందుకు అభినందిస్తున్నాను. శ్రీ పి. సుధాకర రెడ్డిగారు, మాజీ పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ మల్లు అనంత రాములుగారు కూడా అక్కడ ఉన్నారు. మాజీ మంత్రి శ్రీ హనుమంత రావుగారిమీద తెలుగుదేశము పార్టీ కార్యకర్తలు— ప్రతిఘటన సినీమాలో లాగ బస్సును మీద గుర్తులు వేసుకున్నట్లుగా మీరు బస్సును మీద నైకిలు గుర్తులు వేసుకొని ఆ రాత్రి కారులో వచ్చి హనుమంతరావుగారి మీద హత్యా ప్రయత్నం చేశారు. మంత్రిగారు జయరాంబాబుగారు అబద్ధం చెబుతున్నారు అంటున్నారు. కలియగ వారిశక్యం దుర్లు మంత్రిగారు నిజము చెబుతున్నారేమో—మాజీ మంత్రి శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారికి అట్లాంటిది జరిగితే అందరు బాధపడవలసి వస్తుంది. దయచేసి న్యాయం చేయమని కోరుతున్నాను....

0-40 a.m. శ్రీ మొహమ్మద్ జానీ (గుంటూరు-1):— ఈ సంఘటన జరిగినపుడు నేను మ్యూ ఎం. ఎల్. పీస్ క్వార్టర్లు ప్రాంగణములోనే వున్నాను. దాడి మాత్రం జరిగింది. కారణం వచ్చి దాడి చేయడం జరిగింది పోలీసువారు రావడం జరిగింది. కమీషనర్ కూడా రావడం జరిగింది. అయితే ఇన్స్పెక్టర్ జరిగిన తరువాత పోలీసు వారు తీసుకొన్న చర్య ఏమి? నేను నా క్వార్టర్లలోనే వున్నాను. అలాగే ఒరుగుతుందని తెలిసిన తరువాత బయటకు వచ్చాను ...

(ఇంటర్వ్యూ)

నిందితులు కారణం వచ్చిన మాట నిజము అప్పుడు కమీషనర్ ఆర్. ప్రభాకరరావు స్వయంగా కారణం వచ్చి 'మేము వాళ్ళను పట్టుకొంటామని' హామీ ఇచ్చారు. నిందితులను ఇప్పటివరకు ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదు? ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు? ఎప్పటిలోగా పట్టుకొంటారు?

శ్రీ వి. మోహనం గారు (విజయవాడ తూర్పు):— అధ్యక్షా, హనుమంతరావు గారు మీద దాడి జరిగింది కాబట్టి నాకు కనబడుతున్నది ఏమిటంటే, ఎలెన్స్ సమయంలో జానీ ఒక రోజు క్రికెట్ చేసుకొన్నారు. ఆ క్రమంలో అయిన మీద దాడిచేసేటటు కనబడుతున్నది. వసంత నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పినట్లుగా నె బర్లు చెబితే ఉపయోగము లేదు. ఏవో స్కూటరు నెంబర్లు, మోటారు సైకిళ్ల నెంబర్లు, కార్ల నెంబర్లు కొన్నింటిని కంప్లయింట్లో పేర్కొన్న నెంబర్లు దగ్గరగా వున్న నెంబర్లు తేలియజేశారు దొంగ నెంబర్లు కూడా పేసుకొన్నవి కూడా వుంటాయి. క్రమంలో ఇదే ఎం. ఎల్. పీస్. క్వార్టర్లులో బిడిగోపాల్ మీద దాడి జరిగింది. ఇప్పుడు జరిగిన దాని మీద ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు? పచ్చ చొక్కా వేసుకొన్న మాత్రాన కవచం అయితే రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఇదే పేసుకొంటారు నిందితులను ఇంతవరకు ఎందుకు పట్టుకోలేదు?

శ్రీ ఎన్ కృష్ణమూర్తి (మాచెర్ల) — అధ్యక్షా, 13-2-36న మాజీ మంత్రి హనుమం రావు గారి మీద, యూనియన్ ప్రెసిడెంట్ సుధాకరెడ్డి గారి మీద హత్యా ప్రయత్నం చేసేపుడు నేను అక్కడనే వున్నాను. ఇంతవరకు ఎంత మందిని అరెస్టు చేశారు? కారు నెంబర్లు ఎందుకు ఇంతవరకు కనుగొనలేక పోయారు?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు — గౌరవ మాజీ మంత్రి హనుమం రావు గారు ఫిర్యాదు ఇవ్వడం, కేసు రిజిస్టరు చేయడం అందరికీ తెలుసు. వారు కరెక్టు వెహికల్ నెంబర్లు చెప్పలేకపోయారు తన ఫిర్యాదులోనూ మనవి చేస్తున్నాను వారిచ్చిన రెండు నెంబర్లు దగ్గరగా వున్న వెహికల్ నెంబర్లు కొన్నింటిని తెలుసుకొనడం జరిగింది నిందితులను పట్టుకోడానికి ఇంకనూ గాలింపులు జరుగ తూనే వున్నాయి.

శ్రీ మొహమ్మద్ జానీ — ఈ దాడి జరిగినప్పుడు ఎం. ఎల్. పీస్. క్వార్టర్లులో దురదృష్టవశాత్తు వాలాసారులు దొంగతనాలు జరిగినట్లు

re: Death of a College Girl in Podili
under suspicious conditions.

కంప్లయింట్స్ వున్నాయి కనీసం పోలీసు బందోబస్తు పెట్టి దొంగతనాలు జరగకుండా చూడాలి.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—దొంగతనాన్ని గురించి మాట్లాడుతున్నారు సంబంధము లేనిది.

శ్రీ మొహమ్మద్ జానీ :— మంత్ర గారు ఎప్పటిలోపల దీనిమీద నిందితులను అరెస్టు చేస్తారో హామీ ఇస్తారో సంతృప్తికరమైన సమాధానమివ్వండి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— వారు దొంగవేరకు గాలిస్తూ వుంటాము.

శ్రీ మొహమ్మద్ జానీ :— నో, ఇది సంతృప్తికరంగా లేదు.

re:— Death of a College Girl in Podili under suspicious conditions.

హోం, కానన నిర్మాణ వ్యవహారాల కాఖ్యమంత్రి (వసంత నాగేశ్వర రావు) :— 18-2-1986 తెదీ రాత్రి 10-45 గ టల సమయంలో పాపివేని వల్ల గ్రామ కాపురస్థుడు వసుగాటి వనశ్య కుమారుడు అయిన సలిక సరూం రాజు, అర్థపడు రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుకు ఒక వాడుకలం ఇచ్చాడు అర్థవీడు ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలో ఇ టుడు మొదటి సంవత్సరం చదువుతున్న 16 సంవత్సరాల తన చెల్లెలు నియోమి రాజకుమారి సాయంక్రం యింటికి తిరిగి రాలేదని, అందువల్ల తాను ఆమెను వెతుకుతూ పోగా ఆమె ఖాసిం ఎరా పొలింలో అవస్థాశ్రమ స్థితిలో నేలమీద పడివుందని, ఆమె చుట్టూ గ్రామస్థులు చుట్టూ మూగి వున్నారని. ఆమెను యింటి తీసుకుపోగా ఆమె మరణించి వున్నట్లు కనుగొనడం జరిగిందని అందులో తెలియజేసాడు. ఇందులో ఏదో కుతంత్రం జరిగి వున్నట్లు ఆయన అనుమానించాడు. అర్థవీడు రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు కవాన్ని చూడగా కుడికన్ను క్రింద ఎర్రగా కమిలి పొయిన బొడుపు వుండడం, ఎడమకాలు మీద కోర్డిగా గీచుకొనిపోయి వుండడం కనుగొన్నాడు. ఆమె ఎడమ అరచేతి మీద ఈ క్రింది మాటలు తెలుగులో సీరాతో వ్రాసి వున్నట్లు కనుగొన్నారు:—

“నాన్నా, అమ్మా నన్ను తమించండి, నీ కూతురు కాదు. నేను చెడ్డదాన్ని”

ఎడమ చేయి వణికట్టు, మోచేయి మధ్య భాగంలో తెలుగులో సీరాతో ఈ మాటలు ఉండడం కూడా కనుగొనడం జరిగింది.

“నేను ఏ తప్పు చేయలేదు” అర్థవీడు రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్ ఆ ఫిర్యాదును అనసరమైన చర్య తీసుకోవడంకోసం రాచెర్ల స్టేషన్ హౌస్ అధికారికి పంపారు.

రాచెర్ల పోలీసు స్టేషన్లో క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడు 174వ సెక్షన్ క్రింద నెం. 11/86 నెరంగా ఒక కేసు రిజిస్టరు చేశారు. కవ పంచాయితీ తర్వాత

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:

re: Death of a College Girl in Podili under suspicious conditions.

శివాన్ని శవ పరీక్ష జరపడం కోసం తీసుకొని పోయారు. ఎడమ చేతిమీద ఉన్న మాటలను పోటో కూడా తీసారు. శవ పంచాయతీలో వైన తెలియచేసిన రెండు గాయాలు తప్ప ఇతర గాయాలు ఏవీ ఉన్నట్లు కనుగొనలేదు. వైద్య అధికారి కడుపులో జీర్ణం కాకుండా వున్న పదార్థాలను, చిన్న ప్రేవులను, కాలేయం మర్మావయంలోని భాగాలను కెమికల్ ఎగ్జామినర్ కు పంపడం కోసం ఫ్రాన్స్ పరిచి వుంచారు. శవపరీక్ష ధృవపత్రం ఇంకనూ అందలేదు. శవ పరీక్షలో మరణించిన వ్యక్తి దేహం మీద గాయాలు ఏవీ వున్నట్లు కనుగొనలేదు.

గిద్దలూరు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు దర్యాప్తు సరిచూచారు. ఆ దర్యాప్తులో క్రింది విషయాలు తెలిశాయి. మరణించిన అమ్మాయి బాలికల ఉన్నత పాఠశాలలో 10వ తరగతి వరకూ చదివింది. గిద్దలూరు హాస్టలులో ఉండేది. బి.ఏ. తివ సంవత్సరం చదువునున్న ఆకవీడు విజయభాస్కరరావు అనే అబ్బాయిని ప్రేమించింది. ఆమెను ఆ తర్వాత అర్జీడు జూనియర్ కళాశాలలో చేర్చారు. ఆమెకు కాకరాల గామానికి చెందిన అన్నోజిరావు అనే వ్యక్తితో వివాహం నిశ్చయించారు. ఎరుడు ఆమె పెద్ద అక్కకు మరది అవుతాడు. వారి పెళ్ళి 1986 మార్చి మొదటి వారంలో జరపాలని నిర్ణయించారు. శ్రీ విజయభాస్కర్ 18-2-1986 తేదీ మధ్యాహ్నం అర్థవీడుకు వెళ్ళి, కళాశాల వెనుకవైపు వున్న పొదలలో ఆమెను కలిశాడు. విద్యార్థులు గుంపులుగా చేరి వారిని అవహేళన చేశారు. ఆ అమ్మాయి చిన్న తమ్ముడు ఈ విషయం అమ్మా నాన్నకు చెబుతానని బెదిరించాడు. ఆ అమ్మాయి మధ్యాహ్నం తి గంటల వరకు కళాశాలకు హాజరు కాకుండా మధ్యాహ్నం తి గంటల వరకు బాటనీ లాబ్ వరండాలోనే ఏడుస్తూ వుండబోయింది ఆమె తన తల్లిదండ్రులకు ఒక బైబిలు క్యాలెండరు పంపుతూ అందులో తెలుగులో "అమ్మా నేను మామూలుగానే మాట్లాడినాను. కాని లోకం గుడ్డిది! నేను చచ్చిపోతాను." అని వ్రాసింది. ఆమె దస్తూరీని, బైబిలు కాలెండరులో వున్న వ్యాకృతవృత్తిని, శవం ఎడమ చేతి మీదవున్న మాటల పోటో కాఫీలను, దస్తూరీ నిపుణునికి పంపుతూ వాటిని పరిశీలించి తన అభి ప్రాయాలను తెలియ జేయమని కోరడం జరుగుతుంది. ఇందులో కుతంత్రం జరిగినట్లు పోజ్యూథారులు ఏవీ లభించలేదు. ఈ కేసు దర్యాప్తులో వుంది.

(శ్రీ) ఎన్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్):— అధ్యక్షా, 18-2-86 న 18 సంవత్సరాల సియోను రాజకుమారి భాసీపిరా పొలంలో చనిపోయిన విషయం వాస్తవము. అనుమానాస్పద పరిస్థితులలో ఈ సంఘటన జరిగినట్లు మేము నమ్ముతున్నాము. మొట్టమొదట పోలీసు ఎంక్వయరీ జరగాలి. ఆ రోజు ఆమెతో ఎవరు ఏమని చెప్పారో అది తెలపాలని కోరుతున్నాను. శవ పరీక్షలో వున్న తమరు పేర్కొన్న రెండు గాయాలు కాకుండా, ఇంకా వేరే ఏవయినా గాయాలన్నాయా పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వరంత నాగేశ్వరరావు:— చెప్పాను కదా, అధ్యక్షా, క్రియర్ గా.

డా. ఎస్. చంద్రమౌళి — అధ్యక్షా, ఈ సంఘటన అర్ధపీఠంలో జరిగింది, పాపిసేనివలె గ్రామానికి కి. కి. మీ. దూరంలో అర్ధపీఠం కాలేజీ వుంది. పాపిసేని వల్లెనుండి బస్సు వెళ్ళుతూవుంటుంది. ఇక్కడ తెలింది ఏమిటంటే ప్రేమ వగయిరా వ్యవహారాలవల్ల అని కనబడుతున్నది. కాని అది కాకుండా, — ఈ సంఘములో ఇట్లాంటి దుర్మార్గులు సంగటనలు కలుగజేసే వాళ్ళను మనము చాలా మందిని చూస్తున్నాము. దీనిలో వేరే కారణాలచేత చనిపోతే ప్రేమ వ్యవహారంగా 18 సంవత్సరాల అమ్మాయి అనుక “ప్రేమ” అనే మాట అంటబెట్టడం జరిగింది. కనుక ఇది అనుమానాస్పదంగా కనబడుతున్నది. పోస్టు మార్బ్లస్ చేశారు కడుపులో జీర్ణముగాని పదార్థాలను ప్రేమను ఎగ్జామినేషనుకు పంపారు అని చెప్పారు. దాని వల్ల అమ్మాయి ఏదైనా పోయిజన్ తీసుకుని ఉంటే తెలుస్తుంది. అతే కాకుండా మరి ఇంకా ఏమైనా జరిగిందో ఉరివేసుకుని చనిపోయిందో ఎట్లా చనిపోయింది ననేటటువంటిది తెలుసుకోవాలి. 15వ తాళికునే ఒక యువకుడుతో కలిగి వెళ్ళింది అన్నారు ఆ యువకుడు ఎవరో తెలుసుకోవాలి. కాబట్టి దీనికి ఒక సి.బి.సి.బి.డి. ఎంక్వయిరీ చేయాలా?

10.50 a.m

శ్రీ వసంత నాగేశ్వర రావు:—అధ్యక్షా, ఇవి అన్నీ వారు అడగక ముందే నేను చెప్పినాను. ఆ యువకుడు చాటుకి తీసుకు వెళ్ళి పెళ్ళి నిర్ణయమైన విషయం అడగడం అప్పుడు అక్కడ కుర్రవాళ్ళు అంతా చేరడం తరువాత ఆ అమ్మాయి ఏడుస్తూ కూర్చోవడం మొదలైన వివరాలు అన్ని నేను చెప్పాను. కేసు దర్శాప్రతిలో ఉంది. ఎంక్వయిరీ జరుగుతూ ఉంది. ఇప్పటివరకు ఉన్న సాక్ష్యాధారాల ప్రకారం ఎవరూ ఆమెను హత్య చేసినట్లుగా దొరకడంలేదు. మాయిస్సెడు చేసుకున్నట్లుగా అనుమానం వస్తున్నది. ఎంక్వయిరీ చేయిస్తున్నాము. దీనికి సి. బి. సి. బి. డి. ఎంక్వయిరీ అవసరం లేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—వేవర్సు టు బి లెయిడ్.

శ్రీ సి. నర్సారెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఈ వేవర్సు కి, 5 ఏళ్ళు అయిన తరువాత సభకు అందజేస్తున్నారు. అంత డిలే అవడంవల్ల అవి తేబులుమీద పెట్టడం యొక్క ఉద్దేశం సిఫలీ కృతం కావడం లేదు. ఎందుకు ఇంత డిలే జరుగుతూ ఉందో అర్థము కావడంలేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్ :— వగిలి డాంట్లోనూ అట్లానే జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ఇదివరకు పావుసులో ఈ డిలే జరగకుండా చూస్తూ మిని ఎన్వైరెన్సు ఇచ్చారు.

Papers laid on the Table

Mr. Speaker :—All the Papers included in the agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

1. Third Annual Report of the A.P. Electronics Development Corporation Limited for 1983-84.

2. 43rd Annual Report of the Hyderabad Allwyn Limited for 1984-85.

3. G.O.Ms.No. 492, Ind. & Com. Dt. 18-11-85.

4. Seventh Annual Report on the working of the A.P. Forest Development Corporation Limited for the financial year 1981-82.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1986-87,
DEMANDS FOR GRANTS FOR 1986-87.

Smt. K. Prathibha Bharathi :—Sir, I beg to move :—

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 274,73,23,000 under Demand No. XXVII— Social Welfare.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 29,16,27,000 under Demand No. XXIX - Women and Child Welfare.”

Mr. Speaker :—Demands moved.

Sri G. Rama Rao :—Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 54,68,58,000 under Demand No. XXVIII - Tribal Welfare.”

Mr. Speaker :—Demands moved.

Sri A. Laxminarayana :—Mr. Speaker, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

పాఠశాలలోని విద్యార్థులకు పంపిణీ చేస్తున్న గుడ్లలు ఒకేసారి నీళ్ళలో ముంచితే రంగు వెలిసిపోయి నెలదాటక ముందే చినిగిపోతున్నావట్టింతుకోని దానికి నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

నల్లగొండ జిల్లాలో సి.సి. విద్యార్థులకు అందని దానికి నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

ఎస్. సి., బి. పి. విద్యార్థులకు ప్రభుత్వ సంస్థల ద్వారా కాకుండా కాంట్రాక్టర్ల ద్వారా అహార సామగ్రిని సప్లయి చేస్తున్నందుకు నిరసనగా ;

Sri C. Vittal Reddy :—Mr. Speaker, I beg to move ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో అప్పుకలత నివారణ చేయుటములో తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొనటములో కార్యక్రమములు తీసుకొనుటములో సాగునీటి సదుపాయములో జరుగుతున్నందు నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో హరిజనుల పైన జరుగుతున్నందుకు హత్యాచారాలు, దౌర్జన్యాలను సకాలంలో అరికట్టడంలో విఫలమవుతున్నందుకు నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో హాస్టల్ విద్యార్థులకు చదువుకునే పుస్తకములు, బట్టలు ప్రసాది చేయటంలో తీవ్రమైన జాప్యము అనేనీటి జరుగుతున్నందుకు వీటిని వెంటనే సకాలములో అరికట్టనందుకు నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో హాస్టల్లో జరుగుతున్న వార్డెన్స్ యొక్క అవినీతి విచారణముగా వెలిగిపోతున్నది. దాన్ని నిర్మూలించటములో కాని అరికట్టడంలో కాని సంపూర్ణ విఫలమైనందుకు నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో హరిజనుల గృహములు నిర్మించుటకు, ప్రత్యేక కాలనీల రద్దుచేసి ఇతరులకు వ్యవస్థతోపాటు ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయించనందుకు నిరసనగా తీసుకునందుకు నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లా, గ్రామం దొంతి, శివంపేట రెవెన్యూ మండలములో 38 సంవత్సరముల స్వతంత్రము లభించినప్పటికిన్ని స్థానిక భూస్వాముల వత్తిడివల్ల చలుకుబడివల్ల నికృష్ట జీవితము నడుపుకుంటున్నందువల్ల గృహములు లేని హరిజనులకు గృహస్థలముల కేటాయించనందుకు నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లా, నర్సాపురం రెవెన్యూ మండల పరిధిలో చిన్నలత్నూ, బాగ్గిపాంచాదు, బాగ్గిపాణపల్లి, ఇతర గ్రామాదులలో హరిజనులకు ఇళ్ల స్థలములు కేటాయించనందుకు నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో సాంఘిక వ్యవస్థలో తీవ్రమైన సూర్యులు కీసుకురావ ములో నికృష్ట జీవితము గడుపుకుంటూవున్న అత్యధిక హరిజనల దాద్ర్య రేకులకు కైకి అభివృద్ధి చేయటంలో విప్లవకాత్మక మాగుడు తీసుకురావటములో విఫలమైందికు, నిరసనగా;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

మెడకు జిల్లా, జిన్నారము దొల్తాబాదు మరియు దోంతికో సాంఘిక సంక్షేమ శాఖపై (హరిజన విద్యార్థుల సంక్షేమ హాస్టలు) కార్యక్రమములు నిర్వహించబడుతున్నవి. యిట్లే హాస్టల్లు స్థాపించి 20 సంవత్సరములు అయినప్పటికీ భవన నిర్మాణమునకు నిధులు కేటాయించడంకు నిుసనగా;

Sri Paturu Ramaih :—Mr Speaker, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిస్తున్న రు. 100/-ల నెలవరి స్కూలరుపిప్పును, రు. 150/-ల వరకు పెంచి, నెల ప్రారంభంలోనే చెల్లించే వర్తితి ప్రవేశ పెట్టడమే గాక; నిత్యావసర వస్తువులన్నింటిని, సివిల్ సప్లయ్ కార్యాలయం ద్వారా హాస్టలు వున్నచోటికి సరఫరా చేయించి ప్రభుత్వ అలత్య విధానాన్ని విమర్శించుటకై;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని, అన్ని హాస్టళ్ళుకు స్వతంత్ర వనాలు నిర్మించి, కరెంటు, తాగునీళ్ళు, వగైరా ప్రాథమిక సౌకర్యాలు కల్పించుండమ, బాలికల హాస్టళ్లకు విధిగా వార్డన్లను నియమించక; ప్రహారీగోడలు, వార్డన్ల క్వార్టర్లు నిర్మించని ప్రభుత్వ అలత్యవైఖరిని నిరసించుటకై;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సాంఘిక సంక్షేమశాఖ ఎన్. సి., ఎన్. టి. విద్యార్థులకు సరఫరా చేయుచున్న ఉచిత పాఠ్య పుస్తకాలు, ప్రాథమిక పుస్తకాలు, హాస్టళ్ల వార్డన్ల ద్వారా ఒక సెట్టును, అదే విద్యార్థికి పాఠశాల లిస్టుల ద్వారా రెండవ సెట్టును, హిందీ, ఒక సెట్టును మాత్రం విద్యార్థులకిచ్చి, రెండవ సెట్టును, హాస్టళ్ల వార్డన్ల పాఠశాలల వాడ్రాప్టర్లు కలిసి, ప్రైవేటు వ్యాపారుల ద్వారా విక్రయించి, స్వల్ప యోజన పరచుకుంటున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి ఒకే ఏజెన్సీ ద్వారా విద్యార్థులకు సరఫరా చేయించవలయునని డిమాండు చేయుటకు;

Demands for Grants.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/— for Social Welfare by Rs. 100/—

రాష్ట్రంలోని ప్రైవేటు కుటుంబ సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో హాస్టళ్లు, సీటు ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం దరఖాస్తు యిచ్చిన వెంటనే రోజు యిప్పించి, స్టేబులును ప్రధానానికి దరఖాస్తు దారు కాపురం వెన్నగ్రామానికి 7ల దూరం, విద్యార్థి ప్రతిభ అతని ఆదాయము పరిగణనలోకి తీసుకొని, హాస్టళ్లలో చేర్చుకొనే విధానం జాబ్బంగా ఒక గుంపును అడ్డిపన్న వైఖరిని నిరసించుటకు;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/— for Social Welfare by Rs. 100/—

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ తరపున ఎస్. సి. ఎస్. టి. విద్యార్థులకిస్తున్న, ఉచిత పాఠ్యపుస్తకాల పంపిణీ అంకగణకలు జరుగుతున్న విషయమై ప్రభుత్వం ఏవాల్యూయేషన్ కమిటీని నియమించి, ఆ నివేదిక ద్వారా లభించు సూచనలను సరించి, నిబంధనలు రూపొందించమని డిమాండు చేయుటకు గాను;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/—

రాష్ట్రంలోని అన్ని జూనియర్ కాలేజీలున్న ప్రాంతాల్లో యస్. యం. హాస్టళ్లు మంజూరు చేసి, ఎస్. సి. ఎస్. టి., బి. సి. విద్యార్థుల సంఖ్యకవలసిన సంఖ్యతో యీ హాస్టళ్ళలో సీట్ల సంఖ్యను, అవసరమైన నిలయ మంజూరు చేయని ప్రభుత్వ వైఖరిని నిరసించుటకై, మరియు స్కాలర్ల పిచ్చులను మంజూరు చేసిన వెంటనే చెల్లించని ప్రభుత్వ వైఖరికి రసిస్తూ ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/—

రాష్ట్రంలోని, అన్ని హాస్టళ్ళలో వున్న విద్యార్థులకు ప్రభుత్వం యిస్తున్న రు. 100/— బట్టనాసిరకంగాను, దుస్తులు ఆయా విద్యార్థులకు సరిపడక తీమాడ లింగు రద్దు అగుతున్నందునను, యీ పరిస్థితిమార్చి, విద్యార్థులకు మంచి రకం గడ్డను సరిపడుతీతో కుట్టించి సరఫరా చేయమని డిమాండు చేయుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/—

జిల్లాలో హాస్టళ్లలో ప్రవేశం లభించక అనేకమంది, ఎస్. సి., ఎస్. టి., బి. సి. విద్యార్థులు తమ చదువులు కొనసాగించలేక పోతున్నందున, జిల్లా కొక ఇ.బి.సి. హాస్టలును సూతనంగా ప్రారంభించి, వున్న బి. సి. హాస్టళ్లతో సీట్ల సంఖ్యను పెంచి విద్యా నడుపాయం కలిగించని ప్రభుత్వ వైఖరిని నిరసించుటకు ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లా అల్లూరు మండలం అల్లూరు లో ముప్పది గిరిజన కుటుంబాలకు ఇళ్ళ పథకాలు యిచ్చియున్నది, యిప్పటి వరకు లెవనింబు చేయకుండుట నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో, హాస్టలు సీటు లభించని, ఎస్.సి ఎస్.టి , బి.సి. విద్యార్థులకు డే స్కూల్స్ క్రింద యిస్తున్న, వివక్షాపూరిత స్కూల్స్ పిచ్చులను అందరికీ ఒకే విధంగా పాఠశాలలో పున్నవాకిచ్చినట్లే యివ్వని ప్రభుత్వ వైఖరిని నిరసించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలలోని విద్యార్థులకి మృ పాఠశాల గ్రంథాలు తగినన్ని నోటు బుక్కులు, పాఠశాలలు తెరిచిన వారం రోజుల్లోనే సరఫరా చేయించుచు, అవసరమైన, సిరా, పెప్పు, పెన్సిళ్లు, కంసాకుబాకులు, రికార్డు పుస్తకాలు యిచ్చి చుట మరియు పబ్లికు పరీక్షలైన 7, 10వ తరగతులవారికి పబ్లికు పరీక్షలున్నందున, ఆయా పాఠశాలల పాఠ్యాంశ పూర్తి బాధ్యతతో టెచిన్ కాదులు పెట్టించి ఉత్తీర్ణులు చేయించని ప్రభుత్వ వైఖరిని నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

హరిజన, తదితర, బలహీన వర్గాలవాటికి, కృష్ణాజిల్లా, చల్లపల్లి మండలం లోని మేళ్ళమర్రి, నిమ్మగడ్డ, మాజేరు, పుచ్చగడ్డ, మొవ్వమండలంలోని, భట్ల పెనమర్రి, పెడనగల్లు, మొవ్వపాలెం, గార్లపూడి, నిడుమోలు, ఘంటసాల మండలంలోని రామన్నపేట, లంకపల్లి, చిలకలపూడి శివారు పల్లి వాని కూలపల్లె, ఘంటసాల పెట్టి మాలపల్లి, గోటకం, వేములపల్లి, పాపనాశనం శివారు గొల్లపల్లి, విమలవరం, శ్రీకాకుళం, శివారు, వీరమాచినేని పాళెం, అచ్చం పాళెం, పమిడి మక్కల మండలంలోని అయినంపూడి, బిందరు మండలం లోని రామఖండం, భోగిరెడ్డిపల్లి గ్రామాలవారికి యిండ్ల పథకాలు మంజూరు చేయకుండుట నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 274,73,24,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా, చల్లపల్లి మండలంలోని. మంగళపురం, హరిజనవాడలు, పుటిగడ్డ, చితలమడ, మొవ్వమండలంలోని, వేములవాడ, కుంజటివాచి గూడెం, కొండవరం, అప్పటికి గూడపాడు, కాజిశివారు కలాయిగుంట పంటసాల మండలంలోని దానిమర్రి, పూషడం, ఘంటసాలపాళెం, గోగినేనిపాళెం హరిజనవాడ, పాపనాశనం గామీదులో, హరిజన, యితర బలహీనవర్గాల వారికి, యిచ్చిన యిండ్ల పథకాలకు మెరకలు చేయించనందుకు నిరసనగా.

Demands for Grants.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా, మొవ్వమండలం, నిడుమోలు హరిజనవాడ నివాసులకు, శ్రమశాసనమునకు, కాలిబాటను, వంతెన నిర్మాణము చేయించని వెళ్ళిరి విమర్శించుటకు మరియు ఘంటసాల మండలం చాట్రగడ్డ వారి గూడెం, వెట్టిమాలపల్లికి శ్రమశాసన ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని కాలేజీల్లో విద్యార్థులకు ప్రస్తుతమిస్తున్న స్కాలర్ షిప్పు 150/- నుండి 200/---లకు పెంచుతూ యూ స్కాలర్ షిప్పులను ఐ.టి.ఐ. విద్యార్థులకు కూడ విస్తరింపచేయాలని డిమాండు చేయుటకు

Sri Baddam Bal Reddy:—Mr. Speaker, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని పాత నగరంలో మహిళలకు “కుటుంబిషన్ కేంద్రాలు” తగినన్ని ప్రారంభించక పోవడానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని పాతకాలలో సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు నుండి అగిన రీతిలో స్కాలరు షిప్పులు విద్యార్థులకు అందించడంలో విఫలమైన కారణంగా నిరసనగా;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని కారువాన్, చంద్రాయణగుట్ట నియోజక వర్గాల్లో రిజూ కార్మికులకు స్వంత రిజూలు ఏర్పాటు చేయబంలో సహకరించని యు.సి.డి. వ్యవహారాలు అనేక చోట్ల నిష్ప్రయోజకమైన దృష్ట్యా నిరసనగా;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

హైదరాబాదులో ఒల్డ్ ఎజి పెతునులు అందరికీ సక్రమంగా డంపింగ్ జరగక పోవడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని నియోజక వర్గాలలో విడో పెతునులు ఆందోళికి సక్రమంగా అందనందులకు నిరసనగా;

Demands for Grants.

Sri A. Chittaranjan:—Mr. Speaker, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

ఎస్.సి. బి.సి. హస్తశ్శలో విధ్యార్థులకు తగినన్ని సీటు కేటాయిం఑నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100-

హస్తలు విధ్యార్థులకు మరి఑ి సీరు, వైద్య సౌకర్యములు లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

హస్తశ్శలో సీటు కేటాయింపు సక్రమంగా జరగకుండా మరియు నెష్టైబరు, ఆక్టోబరు నెలల వరక సీటు కేటాయిం఑నందుకు నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000/- for Social Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో ఎస్.సి. బి.సి. విధ్యార్థులకు సరిపడ హస్తలు భవనములు నిర్మిం఑నందుకు నిరసనగా;

Sri K. Venkateswara Rao :—Mr. Speaker, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

Failure of the Government to start a residential school for Harijan boys in Kollapur Assembly Constituency.

To reduce the allotment of Rs. 273,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

Utter failure of the Government to clear land acquisition proposals for house sites for Lambadas inspite of the consent of land owners.

Sri J. Chittaranjandas :—Mr. Speaker, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

Failure of the Government in implementation “Muralidar Commission Reports”.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare by Rs. 100/-

Failure of the Government in completion of building construction of residential school in Kalvakurthy.

Demands for Grants.

Sri Md. Mukarramuddin :—Mr. Speaker, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs 274,73,23,000 for Social Welfare
by Rs. 100/-

Backward Class hostels/S.C. hostels are not opened at every village where there is a high school and all the surrounding village students should get opportunity to stay and study for instance Gadi Peddapur Village, Alladurg Mandal, Medak Dis.riect.

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare
by Rs. 100/-

According to Supreme Court judgment, the list of backward classes have to be review.d every five years. This has not been done from 1970. All persons doing menial jobs or of labour class whose annual income is less that 6,000 should be included as socially and economically backward classes for whom welfare schemes ought to be taken up.

Sri A. Lakshminarayana :—Mr. Speaker, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare
by Rs. 100/-

సంక్షేమ వసతి గృహాలలో ఆర్థిక ఉన్న విద్యార్థులందరికి వసతి కలగ చేయనందుకు నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare
by Rs. 100/-

నల్లండు కృష్ణా, గుంటూరు మొదలగు అనేక జిల్లాలలో 85-88 విద్యా సంవత్సరమునకు కాలేజీ విద్యార్థులకు ఓ. సి. స్కాలర్ షిప్పులు ఇంకవరకు రానందుకు నిరసనగా ;

Sri P. Venkatapathi :—Mr. Speaker, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare
by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా తెనాలి వి. యస్. ఆర్. కాలేజీకి చెందిన ఎస్. ఎమ్. (ప్రొడెంట్ మానేజ్ మెంట్) హాస్టల్ వార్డెను పెద్ద ఎత్తున అవినీతికి పాల్పడ్డట్టు తెలిసిన తరువాత గూడ తగు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా ;

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare
by Rs. 100/-

సోషల్ వెల్ఫేర్ హాస్పిటల్ లో ప్రైవ్యాటు లోపు విద్యార్థిని, విద్యార్థులకు ఆహార, తదితర సదుపాయాలు పెంచనందుకూ ప్రకటించిన "మోసూ" మొదలై నా యీవాటి ధిరల కనుగుణ్యంగా డబ్బు కేటాయించనందుకు నిరసనగా ;

Sri D. China Mallalah :—Mr. Speaker, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare
by Rs. 100/,-

చిగురునూమిడి మండలంలో బి. సి. హాస్టల్ గన్నెరువరంలో బి. సి. హాస్టల్‌లను తోటవల్లిలో బి. సి. హాస్టల్‌ను మజూరి చెయ్యలేనందుకు నిరసనగా;

Sri B. Hanumanthu :—Mr. Speaker, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare
by Rs. 100/-

విశంతులూరి వెన్నెను ఇస్తామని ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించినారు అది సంపూర్ణంగా అర్హత గలవాళ్లకు ఇవ్వకపోవడం మరియు ఇవ్వనుండుకు నిరసనగా రి సెలలకు ఇస్తున్నారు, సెలసెలకు ఇవ్వవలెనని రి సెలలకు ఒకసారి ఇస్తున్నందుకు నిరసనగా ;

Sri V. Jayapal :—Mr. Speaker, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 274,73,23,000 for Social Welfare
by Rs. 100/-

For not allotting the budget for construction of building for S.C. & B.Cs. Hostels at Parkal in Warangal District.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

DEMAND No. XXVIII — TRIBAL WELFARE — Rs. 54,68,58,000/-

Sri C. Vittal Reddy:—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 54,68,58,000/- for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లాలో నర్సాపురం సమితి ప్రాంతంలో ఎమ్.పి.డి.పి. వధకపా గళంలో శాంక్షను అయినది కాని అవసరమైన గిరిజనాభివృద్ధి సరివదు నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా;

To reduce the allotment of Rs. 54,68,58,000/- for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

మెదకు జిల్లాలో శివంపేట రెవెన్యూ మండల పరిధిలో గిరిజన హాస్టల్ భవనము పూర్తి చేయుటకు మరియు రెవెన్యూ పరిధిలో శివంపురంలో గిరిజన విద్యార్థి సంక్షేమ హాస్టల్ భవనము నిర్మాణముకు అవసరమైన డబ్బులు ఇంక పరికు కేటాయించనందుకు నిరసనగా;

To reduce the allotment of Rs 54,68,58,000 - for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో వున్న లక్షల గిరిజన కుటుంబాల అభివృద్ధి గురించిన అవకాశాల సరిపడు విధులు కేటాయింపులను తగ్గించుట;

To reduce the allotment of Rs. 54,68,58,000/- for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో గిరిజన కుటుంబాల వ్యవసాయ అభివృద్ధికి సామూహిక వ్యవసాయక బావుల నిర్వహణకు సబ్సిడీ స్థాయిలో నిధులు, మరయు పదా మాలు చేపట్టడంకు నిరసనగా;

To reduce the allotment of Rs. 54,68,58,000/- for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

మొత్తం జిల్లా నా స్వయం సహాయక బృందాలలో ఎమ్.పి.డి.సి. ప్రాంతములో గిరిజన కుటుంబాల వ్యవసాయాభివృద్ధి గురించి సామూహిక వ్యవసాయక బావుల సహకార సబ్సిడీ స్థాయిలో నిధులు కేటాయింపు చేపట్టడంకు నిరసనగా;

Sri Paturu Ramaiah:—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 54,68,58,000/- for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

రాష్ట్రప్రభుత్వ గిరిజన సంక్షేమ పథకాలపై, ప్రత్యేక ఎవాల్యుయేషన్ కమిటీని కారన సభ సభ్యులచే నియమించి, ఆ పథకాల అమలులో జరుగుతున్న అక్రమాలను, నిరోధించమని డిమాండు చేయుటకుగాను;

To reduce the allotment of Rs 54,68,58,000/- for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

రాష్ట్రప్రభుత్వ గిరిజనాభివృద్ధి సంస్థ ద్వారా, గిరిజనుల మండి కొనుగోలు చేసిన అటవీ సంపదకు తక్కువ రేట్ల చ్చి కొని వినియోగదారులకు పాచ్చు రేట్లకు అమ్ముతూ, వైద్యులు వ్యాపారుల లాగే గిరిజనులకు, వస్తుం కలిగించు విధానాన్ని, మార్పుచేయమని డిమాండు చేసి, గిరిజనులకు న్యాయమైన రేట్ల యిప్పించుటకుగాను;

Sri P. Venkatapathi:—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 54,68,58,000/- for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా మేడికూండూరు మండలమునందుగల కొర్రపాడు గ్రామం లో ముగ్గురు కుటుంబాల (ట్రైబల్) కు యిళ్ళ స్థలాల నేరకరణకు, యితర స్త్రీములకు తగు విధులు కేటాయింపునందుకు నిరసనగా;

Sri K. Bojji:— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 54,68,58,000/- for Tribal Welfare
by Rs. 100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని, జీడిపల్లి, కాటికపెల్లి గ్రామాలకు రూ. 4,000/- లతో ఇండ్ల నిర్మాణము చేపట్టినారు, ఆ ఇండ్లు సరిగాలేవు అని, నేను ఆఫీసర్లకు తెలియపర్చినాను వారు దానిని గురించి పట్టించుకోవండుట నిరసనగా;

Sri D. China Malliah :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 54,68,58,000/- for Tribal
Welfare by Rs. 100/-

బస్వాపురం సరింపగరం జిల్లాలో ఎస్.టి. హాస్టల్ అదేవిధంగా అక్షన్న ప్యాట, గండిపెల్లి, పాతారం, జె. గుట్టల పాఠశాలలో ప్రత్యేక కాలనీలు ప్రత్యేక రోడ్లు ప్రత్యేక విద్యుత్ జాన్స్ పార్కర్ల మంజూరులు యివ్వబడనందుకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:— the Cut Motions moved.

DEMAND NO. XXIX — WOMEN & CHILD WELFARE

Rs. 291,16,27,000/-

Sri A. Lakshminarayana :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/- for Women and
Child Welfare by Rs. 100/-

గ్రామాలలో సామూహిక మరుగుదొడ్లకు స్థలము సేకరించి కనీసము చుట్టుగోడలు ఏర్పాటు చేయనందుకు నిరసనగా;

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/- for Women and
Child Welfare by Rs. 100/-

వ్యవసాయ కార్మిక స్త్రీలకు ఉపాధి కల్పించుటకు నైపుణ్యముగల వృత్తులు నేర్పించుటకు పూనుకోకుండా స్త్రీలు వ్యవసాయ పనులకు వెళ్ళునప్పుడు వారి పిల్లలను కాపాడుటకు వీలు కల్పించనందుకు నిరసనగా;

Sri C. Vittal Reddy :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/- for Women
and Child Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో స్త్రీలను చేతనవ్యము చేయటానికి విరివిగా అత్యధికంగా మహిళమండల స్థాపన రాజకీయ తరగతులు పెట్టి సాంఘిక పరిణామాల గురించి దురాచార నిర్మూలనకు కృషి చేయుటకు విఫలమైనందు నిరసనగా.

Demands for Grants

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/- for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో స్త్రీలకు రాజకీయ అర్హి, చైతన్యము కల్పించుటములో తీవ్రమైన విఫలమవుతున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/- for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో వరకట్న నిరోధకమైన చట్టము తీసుకురావడము మరియు కఠిన చర్యలు తీసుకురావటములో నిరాటకం సిగ్గును విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/- for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రములో స్త్రీలపైన జరుగుతున్న అత్యాచారాలు, దౌర్జన్యములు అధికట్టుటలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

Sri Paturu Ramaiah :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 291,16,2,000/- for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రవృక్షత్వ, బాల కార్మికులు, సంజేమంకోసం, ప్రభుత్వం కట్టుదిట్టమైన, చర్యలు గైకొని వారి సంజేమానికి, అవసరమైన చర్యలు గైకొనవలసిన చర్యలు తీసుకొనవలయునని డిమాండు చేయుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/- for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్ర ప్రజల్లో, ఘోరమైన బాటు సమానస్థాయిలో వున్న స్త్రీలకు సమానపనులకు, సమాన వేతనాన్ని అమలుజరుపుటకు అవసరమైన యంత్రాంగాన్ని నియమించి, అమలుజరపని ప్రభుత్వం చేఖరిని నిరసించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/- for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో మహిళలకు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో ముప్పది శాతం అమలు చేయాలన్న ప్రభుత్వ విధానాన్ని అమలుచేయమని డిమాండు చేయుటకు గాను,

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/- for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

కృష్ణాజిల్లా, మొవ్వ, ఘంటసాల, చల్లపల్లి మండలాల్లో, బందరు మండలంలోనగల, లక్ష్మీపురం, వాడపాలెం, హరిజనవాడ, సత్యనారాయణపురం, పెదయాదర హరిజనవాడ, యార్లగడ్డ కొండవరం, పెదమాత్రేపి, గ్రామాల లాని స్త్రీలకు మరుగుదొడ్లు నిర్మించని ప్రభుత్వం చేఖరిని నిరసించుటకు, అభ్యంగే

పట్ల చెమ్మర్రు గ్రామంలో పరిపాలించి, అనంతపురిలో వసతి పనిని పూర్తి చేయించుటకు గాను మరియు అంకవల్లి గ్రామంలోని స్త్రీలకు పాఠశాల వసతి కల్పించని ప్రభుత్వం వైఖరిని విమర్శించుటకై.

Sri B. Hanumanthu:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs 291,16,27,000/-for Women and Child Welfare by Rs 100/-

మధ్యాహ్నం బోర్డును బంధించే దానికి బదులుగా బిట్టలు ఇస్తున్నారు ఆ బిట్టలు కనీస క్వాలిటీ మరియు, మంచిగాను కుట్టించకుండా ఇస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/-for Women and Child Welfare by Rs 100/-

వికలాంగులకు ఆర్థిక సహాయం గురించి ప్రభుత్వం వారు సహాయం చేస్తున్నారు. గ్రామాలలో వున్న వికలాంగులకు అందటంలేదు. ప్రజా ప్రతినిధులుగా మేము ఒక లిస్టు తయారు చేసి సహాయము అందించమని ఎన్నిసార్లు చిన్నవించినప్పటినుండీ సందకు నిరసనగా;

Sri P. Venkatapathu:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs 291,16,27,000/-for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

గ్రామస్థాయిలో క్రమసాయ కార్మికులకు కుటుంబాలకు చెందిన బాలబాలికలకు అందరికీ పాస్టిక హోరము రహితా చేయకపోయినందుకు నిరసనగా;

To reduce the allotment of Rs. 291,16,27,000/- for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

స్త్రీలకు మరుగు దొడ్లు కట్టించ లేక పోయినందుకు, అర్హత కలిగిన లక్షలాది వితంతువులకు పెన్షన్లు మంజూరు చేయలేక పోయినందుకు నిరసనగా.

Sri V. Jayapal:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs 291,16,27,000/-for Women and Child Welfare by Rs. 100/-

For not allotting the budget for construction of building for a Mahila Mandali at Kotanaka (v) in Ragonda Mandal in Warangal District.

Mr, Speaker:—Cut motions moved:

*శ్రీ ఎ. ధర్మారావు —అధ్యక్షా, ఈ సోషల్ వెల్ఫేరు సమస్య ఈనాటిదే కాదు. చాలా కాలం మంచి బాగై గొండు ఉన్నటువంటి సబ్జెక్టు ఇది. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం కూడా ఒక వైపున దేశ స్వాతంత్ర్యం కొరకు పాటుపడుతున్న దేశంలో ఉన్న

నిచ్చనమొట్ట నమాజంలో అట్టడుగున వడి బాధ పడుతున్నటువంటి ప్రజా సీకా కొంతమంది ఉండడంతో మహాత్మాగాంధీ వారసుత్వంలో స్వాతంత్ర్య పోరాటంలోనే ఇది కూడా ఒక భాగము అయింది. ఈ సోషల్ వెల్ఫేరు అనేది అనాడే కాంగ్రెసు పార్టీ టేకప్ చేయడం స్వాతంత్ర్య సముదాగన తరువాత కూడా ఈ అట్టడుగున ఉన్నవారికి అర్థికాభ్యున్నతి సాధించానని విద్యుక్త, ఉద్యోగాలకు రాజ్యాంగంలో వారికి రిజర్వేషనులు కల్పించడం జరిగింది. దానితోపాటు డైరెక్టివ్ ప్రెసిన్చుల్స్ ఆఫ్ స్టేటు పాలిసీ రాజ్యాంగంలోనే వారి అభ్యున్నతి కోసం ఒక చాప్టరు పొందుపర్చడం జరిగింది. అటా పొందువరచినప్పటికీ అశించినంత మేరకు వారి అభ్యున్నతి జరగలేదు అని సానేక దఫాలు రాజ్యాంగాన్ని సవరించాల్సి కూడా వచ్చింది ఆ ఉద్దేశాలను అమలు పర్చడానికి. అంతేకాదు శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ ప్రధానిగా ఉండగా 1975వ సంవత్సరంలో అప్పటివరకు జరిగిన అభివృద్ధిని రెవ్యూ చేసి కేవలం 12 వర్షంల మాత్రమే సోషల్ వెల్ఫేరు మీద ఖర్చు వెట్టడం జరిగింది. అశించిన మేరకు అభివృద్ధి జరగలేదు కీనిమీద మరింత శ్రద్ధ వహించాలి అని అలోచించి దేశ సంపద విరగడమే కాకుండా పెరిగిన సంపద ధనికుల చేతులలోనికి పోకుండా మానె ఉద్దేశంతో 20 పాసుంటు ఎకనామిక్ ప్రోగ్రామ్ అని రూపొందించడం మనందరికీ తెలుసు. ఆ ప్రోగ్రాము రూపొందించడమే కాకుండా 1978లో రాజ్యాంగంలో సవరణ తీసుకువచ్చి రాజ్యాంగం ప్రియాంబుల్ లోనే సోషలిజమ్ ఈజ్ ది ఎయిమ్ ఆఫ్ ద కంట్రీ అని ఒకటి చేర్చడం జరిగింది. దీనికి అప్పటినుంచి మరింత ప్రాధాన్యతనిచ్చి ఈ సోషల్ వెల్ఫేరు యాక్టివిటీస్ జరుపుతున్న

(Sri H. B. Narse Goud in the Chair)

విషయం అందరికీ తెలిసినదే. దానికి అనుగుణంగా మన రాష్ట్రంలో హరిజన కోఆపరేటివ్ ప్రైవేటు కార్పొరేషన్ అని, గిరిజన కోఆపరేటివ్ ప్రైవేటు కార్పొరేషన్ అని, బ్యాంక్ వర్కు కాసెస్ కోఆపరేటివ్ ప్రైవేటు కార్పొరేషను అని అలాగే వుమెన్ అండ్ చిల్డ్రెన్స్ సంబంధించిన కోఆపరేటివ్ ప్రైవేటు కార్పొరేషను అని పది సంవత్సరాల క్రితమే స్థాపించిన విషయం కూడా తమకు తెలిసినదే. ఈ విధంగా ఎంతో వేగంగా యీ అభివృద్ధిని సాధించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నా ఆనుకున్న మేరకు యీ అభివృద్ధి జరగడం లేదు. గత సంవత్సరం సోషల్ వెల్ ఫేర్ క్రింద ప్లానుగారు 20 కోట్లు బడ్జెటులో అలాంటివి చేసినది 20 కోట్లు ఖర్చు కాకుండా ఉండంచే అది చాలా బాధా కరంగా ఉంది. కాబట్టి యీ సోషల్ వెల్ ఫేర్ యాక్టివిటీస్ను, స్కీమును అమలుచేయడానికి ఒక డ్యేయం, సిద్ధాంతం యీ ప్రభుత్వానికి ఉండడం చాలా అవసరం. మన ప్రభుత్వం యీ అత్యంత సిద్ధాంతం కొరకు కృషి చేస్తున్నదని ప్రజలందరికీ తెలియాలి. నిన్న ప్రైవేటు మినిష్టరుగారు గాంధీయజం గురించి మాట్లాడారు. కొందరు ఎన్.టి.ఆర్.ఇజం అంటున్నారు. కాపీటలిజమ్ సోషలిజమ్ మిక్స్డ్ ఎకనమీ అనేవి చాలా సిద్ధాంతాలు ఉన్నాయి. ఆరిస్టాటిల్ కారల్ మార్కుస్, మహాత్మా గాంధీ, రాజకీయ, ఆర్థికపరమైన సిద్ధాంతాలు

11-00 a.m.

చాలా ప్రతిపాదించారు. వాటిలో ఏ ఒక్కదానిని నమ్మకుండా, అనుసరించకుండా ఎవరి యిష్టము వచ్చిన సిద్ధాంతాలను నారు అనుకరిస్తూ ఉంటే యీ ఆర్థిక అభివృద్ధికి నష్టం వస్తుంది. కాబట్టి ఒక నిశ్చితమైన సూత్రాలు, విధానాలు, కార్యక్రమాలు లేకపోవడంవలననే ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల విషయంలో రకరకాల విచిత్రమైన నిర్ణయాలు చేయడం, వారి విషయంలో సుప్రీమ్ కోర్టుకు వెళ్లడం, సుప్రీమ్ కోర్టువారు యిచ్చిన తీర్పు తరువాత కూడా వారి నిష్టాయానికి భిన్నంగా కోర్టువారి ఆదేశాలను అమలు జరపకుండా భిన్నంగా నడచుకోవడంవల్ల యీ ప్రభుత్వానికి రిరి కోట్ల రూపాయలు భారం ప్రభుత్వ ఖజానామీద పడింది. అందువల్లనే యీ రాష్ట్రానికీ ఆర్థిక సంక్షోభ పరిస్థితి ఏర్పడింది. అందువల్లనే యీ సోషల్ వెల్ ఫేర్ బడ్జెట్ కు యీ ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల ఎరియర్స్ దెబ్బ తీసినాయి. ఈ రిరి కోట్ల రూపాయలు చెల్లించుటకు గాను మన ప్రభుత్వం రూపాయకు అర్ధ రూపాయి చెల్లిస్తామని సుప్రీమ్ కోర్టుకు ఒక పిటిషన్ పెట్టింది. దానికి సుప్రీమ్ కోర్టువారు అంగీకరించలేదు దాని మీద మొత్తం ఉద్యోగస్థుల జీతాలు బకాయిలు చెల్లించమంటే యీ సోషల్ వెల్ ఫేర్ స్కీములు తగ్గించుకోవలసి వస్తున్నది అం కూడా ప్రభుత్వ సుప్రీమ్ కోర్టువారికి స్పష్టంగా చెప్పింది ఇక్కడ అందరికీ కూడా తెలియజేసింది. ప్రభుత్వం చేసిన తప్పుకు రిరి కోట్ల రూపాయలు యీ బడుగునగరాలకు కేటాయించే బడ్జెటులో నుంచి తగ్గించవలసి వచ్చిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ మేరకు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నష్టపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. లాండ్ రిఫారమ్స్ జరగాలి. దేశంలో 100 మందిలో 80 మంది వ్యవసాయమీద ఆధారపడి ఉన్నారు. ఈ దేశం వ్యవసాయ దేశం కాబట్టి వ్యవసాయానికి సంబంధించిన పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. ఈ వ్యవసాయ రంగ అభివృద్ధి కొరకు లాండ్ రిఫారమ్స్ చేసిన నిరుద్యోగులుగా ఉన్నవారికి పోషాయిమెంటును ఏర్పాటుచేసే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత లాండు రిఫారమ్స్ ద్వారా సుమారు 5, 6 లక్షలు ఎకరాలు సర్వేస్ లాండు ప్రభుత్వమునకు స్వాధీనము చేయకుండా చేసిన విషయం అందరికీ తెలుసు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఇదివరకు ఎగ్జిమెంటు ద్వారా గాని, కాంట్రాక్టు ద్వారా గాని అమ్ముకాలు జరిగినట్లయితే ఆ భూమిని ప్రభుత్వము తీసుకోవడానికి వీలులేదని అవన్నీ కూడా భూస్వాముల అధీనంలోనే ఉండాలని కోర్టులు తీర్పు యిచ్చాయి. కాని యిప్పటికి రి సంచత్సరముల క్రితము సుప్రీమ్ కోర్టువారు ఎగ్జిమెంటు, కాంట్రాక్టులు ద్వారా వున్న భూములను విడిచి వెళ్లడానికి వీలు లేదని వాటితో కూడా కలిపి మిగిలు వున్న భూములను తీసుకోవచ్చునని తీర్పుయిచ్చారు. వాటిని ప్రభుత్వం మరల స్వాధీనం చేసుకోవాలంటే ఒక సవరణ యీ లాండ్ రిఫారమ్స్ చట్టానికి తీసుకు రావలసిన అవసరం ఉంది. అలా చేస్తే ప్రభుత్వమునకు 5, 6 లక్షల ఎకరాల భూమి స్వాధీనంలోకి వస్తుంది. దానిని యీ పేద ప్రజలకు, వ్యవసాయ కూలీలకు పంచవచ్చును. ఇప్పుడు జంటనగరాలకు చాలామంది రూరల్ పరియాన్ మంచి ప్రజకు తెరువులేని నిరుద్యోగులు వస్తున్నారు. అందువల్ల జంటనగరాలలో

for 1986-87:

Demands for Grants.

స్టేట్ ఏరియాలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ఈ స్టేట్ ఏరియాల పాగు పరచడానికి ఐర్ల్యాండ్ లాండు సీలింగు యాక్టును ఎమ్మెల్యేలు చాలా కాలంగా ప్రభుత్వం చేయడంలేదు. అందుకు ఉదాహరణగా నేను ఒక విషయం చెప్పడం ముకున్నాను. 28 ఎకరాల భూమిని హై - జాడు సీటిలోని గడ్డి అన్నారలో ఏ. ఎస్. కృష్ణా అనే అతనినుంచి ఎక్కయర్ చేసినపుడు దానిని కాంపెన్ సేషన్ యివ్వవలసి వచ్చింది. దానిని వేదలకు యిక్కణ్ణులలోని అర్బన్ సీటిని ఆక్టక్రింద ఎక్కయర్ చేయడం కోసం ప్రయత్నం చేయకుండా మన ముఖ్యమంత్రి గారు దానిని ఎగ్జిక్యూట్ యిచ్చి మార్కెటు వాల్యూ ప్రకారం భూస్వామి అమ్ముకోవడానికి వీలు కల్పించారు. దానికి సీలింగు యాక్టు ప్రకారము రెండు లక్షలు కిమిత్తు ఉంటే 2 కొట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం చెల్లించింది. ఈ ఉదంతం ఎట్లాగు బయటకు వచ్చిందంటే 'సేం అతనినుంచే కొన్నానని' ఒక కాంట్రాక్టును ద్వారా వైకోట్టుకు వెళ్ళినపుడు ఆ సంగతి కింది వచ్చింది. ఈ ప్రభుత్వం లాండ్ రిఫారమ్స్ను, లాండు సీలింగు యాక్టును అమలు పరచకుండా యీ విధంగా చేస్తున్నందువల్లనే వేద ప్రజలకు భూమి దొరకడంలేదు. ఇప్పుడు యీ ప్రభుత్వం శ్రీతి భూమికి కూడా లాండు సీలింగు అర్బన్ సీలింగు యాక్టు. అమలు జరిపి ఆ భూమిని సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటువారికి స్వాధీనం చే గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాలు అమలు చేయాలని కోరి తున్నాను. ఇప్పుడు యీ ప్రభుత్వం బంజరు భూములు, వ్యవసాయ భూములు ఎగ్జిక్యూట్ మెంటు చేయాలంటే మార్కెటు వాల్యూ ప్రకారం భూస్వామిలకు రేటు చెల్లించా ంటున్నాడు. బంజరు భూములు మార్కెటు విలువకు ఆమ్మితే వేద వాడ్లకు చాలా న్యాయమని మనవి చేస్తున్నాను. బంజరు భూములు అమ్ముకోవడం దుష్కృతి యీ ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితి దిగజారటము విచారకరము. తరువాత యిప్పుడు మండలాలు వచ్చాయి ప్రతి మండలానికి 1 కి. మీ 2 కి. మీటర్లు దూరంలో ఉన్న భూములను 25% చేయడానికి వీలులేదన్నారు, ఇట్లా చేయడం చాలా అన్యాయం. అటువంటి 1. 1. 1ను స్కాప్ చేయకపోతే యీ ప్రభుత్వం ప్రభుత్వ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలు చేసామని చెప్పడం బూకం అవుతుంది తప్ప వేద కాదు. మరి 20 అంశాల కార్యక్రమంలో సోషల్ వెల్ఫేర్ కు సంబంధించిన ప్రధాన కార్యక్రమాలన్నీ పొందుపరచబడ్డాయి. దానితోపాటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు 'ప్రగతిపథం' పేరుతో 15 అంశాల కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టారు, సంతోషం. 20 అంశాల కార్యక్రమంలో ఉన్న కొన్ని అంశాలను 15 అంశాల కార్యక్రమంలో పెట్టారు. 20 అంశాల కార్యక్రమంలో గ్రామీణ సీటి పరభరా కార్యక్రమం ఉంటే దానిని 'ప్రగతిపథం'లో మొదటి అంశంగా పెట్టారు, సంతోషం. కాని మూడు సంవత్సరాలు గడిచినా రానురాను ఎం.ఎల్.ఎ. క్వార్టర్స్ లో వైతం నీళ్లు దొరకని దుస్థితి ఏర్పడిందంటే ఇక మారుమూల గ్రామాలలోని పరిస్థితి ఏమిటో ఆలోచించాలి. ప్రగతిపథంలో మొదటి అంశంగా పెట్టిన కార్యక్రమం విషయంలోనే పరిస్థితి ఈ రకంగా ఉంది. ఇక ప్రగతిపథంలోని రెండవ అంశం స్కూలు పిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజన పథకం. దీనిని అన్నగారు ఇచ్చిన పరంగా

11-10 a.m.

ఉపాధి నిర్మాణం చేశారు. ప్రాచారం చేసుకొంటే చేసుకొన్నారు కాని కనీసం ఈ కార్యక్రమం నిర్మించడానికి దీనివల్ల 30, 35 లక్షల మంది పిల్లలకు ఉపాధి దొరుకుతుంది. 25 వేలకు పైగా విద్యార్థులకు ఆహారం లభిస్తుంది. ప్రాచారం తగ్గినంత తగు పిల్లలను స్కూలుకు పంపడానికి అవకాశం వుంటుందన్న ధీమాతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని ప్రవేశపెడితే లేదు మేమే ప్రవేశపెట్టాలని ఈ ప్రభుత్వం అంటోంది. అంటే అన్నారూ కాని ఈ పథకాన్ని తీసివేయడం అంటే పిల్లల పాటను కొట్టమే. కాబట్టి ఈ పథకాన్ని తిరిగి ప్రవేశపెట్టాలని కోరుతున్నాను. దీనికి ప్రాధాన్యతగా పిల్లలకు ఉచిత వైద్య కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టమని అన్నారు. పన్న వయసులో ఉన్నవారికి నాడారణంగా జబ్బులు రావు కాబట్టి వైద్య సహాయం అవసరం లేదు. దీనికి కొట్టిన రూపాయలు ఖర్చు పెడతామన్నట్లు. అందులో 20 లక్షల రూపాయలు కాని ప్రభుత్వం హాస్పిటల్ లో వెళ్లి పిల్లలు ఆమురికి కూరము పండి తిరిగి వచ్చే సరికి వారికి లేని జబ్బులు కూడా వస్తాయి. మందులకే మిగతాది వైఖర్లుకు, ప్రాచారానికట. ఆక బడి పిల్లలకు ఉచితంగా దుస్తులు ఇస్తామన్నారు ఆదివరకు హరిజన, గిరిజన విద్యార్థులకు దుస్తులు ఇవ్వడం జరిగేది ఇప్పుడు ఇంకాస్త ఎక్కువ మందికి ఇస్తున్నారేమో కాని దుస్తుల ప్రియం మాత్రం బాగుండటం లేదు. ఆ డ్రెస్స్ వేసుకొంటే మగపిల్లవాడో, ఆడపిల్ల తెలియకుండా ఉంది. అందువల్ల దుస్తులు ఎవరితోనో కట్టి చకుండా లోకలో తేలర్స్ తో కుట్టిస్తే బాగుంటుంది. ఇదివరకు సోటిల్ వెల్ఫేరులో సెయినింగ్ అయిన తేలర్స్ చాలామంది ఉన్నారు. విద్యార్థులకు సూట్ అయ్యే విధంగా వారితో దుస్తులు కుట్టిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక విద్యార్థులకు పుస్తకాల పంపిణీ కార్యక్రమం పెట్టారు. ఇది గతంలో జరిగిందే. ఇంక కుటుంబ సంక్షేమ కార్యక్రమం పెట్టి సంతోషమే. బడ్జెట్ తాలూకు రిఫైన్స్ పుస్తకాలు ఈరోజు ఉదయం 6 1/2 గంటలకు సప్లయచేశారు. పనికి రాని రెండు పుస్తకాలు నిన్న సప్లయచేశారు. అదేరకంగా విద్యార్థులకు కూడా అవసరమైన పుస్తకాలు మాత్రం సకాలములో ఇవ్వగా, అనవసరమైనవి ఇస్తారు. దీనివల్ల ప్రయోజనం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. పీటన్నిటికీ మీరు ఖర్చుపెట్టేది 10 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. కాని 50 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అయ్యే మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని తీసివేశారనేది గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. లోగడ అములు జరుగుతున్న పథకాలను ఒక్కొక్కదాని రెండు, మూడు భాగాలుగా విభజించి కొత్త పథకాలను ప్రవేశపెట్టమనే ప్రాచారం మాత్రం తోరుగా సాగుతున్నది కాని ప్రయోజనం మాత్రం కనిపించడం లేదని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. ఇక గర్భిణీ స్త్రీలకు ప్రామాణిక సహాయ పథకం ఆన్నారు. అది కూడా వెంట్రోల్ యాక్షన్ ప్లాన్ లో ఉంది. కొన్నిచోట్ల గర్భిణీ స్త్రీలకు మూడు మాసాలపాటు నెలకు 20 రూపాయల చొప్పున ఇస్తానట, మిగతాచోట్ల నెలకు 40 రూపాయల చొప్పున ఇస్తానట. ఈ డబ్బు ప్రాచారం చేశారు మండల్ రెవెన్యూ ఆఫీసరునుంచి సర్టిఫికేట్ తేవాలి. అట్లాగే డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ ఆఫీసర్

గర్విటీ (స్ట్రీ) అని సర్టిఫై చేయాలి. ఇకీ సర చట్టా తిరిగి ఈ రెం ిర్విఫికేషన్ల
లేవడానికి వారికి దాదాపు రెండు వందల రూపాయలదాగా ఖర్చవుతోంది.
ఇంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టి సర్టిఫికేటు తెస్తే చివరకు మీరు ఇచ్చేది 12 రూపాయలే,
అందుకై ఇది ప్రచారం తంతుగా కని దుబోది దీక్షలు పునం
కలగడం లేదు. వారికి ప్రయోజనం కలగాలంటే నెలకు 200 రూపాయల
చొప్పున మూడు నెలలు 600 రూపాయలు అయినా ఇస్తే వారు తిరిగి ఖర్చు
పోను కనీసం 80 రూపాయలైనా మిగుల గాయి కాబట్టి ఈ విధంగా చేస్తే
కాగుంటుంది సునవిచేస్తున్నాను.

ఇక వృద్ధాప్య పెన్షన్ విషయం తీసుకొంటే ఈ ఐటమ్ కి ద గత
సంవత్సరం 754 లక్షల రూపాయలు సాంక్షన్ చేశారు, ఈ సంవత్సరం అంత
కంటే కాస్త ఎక్కువ డబ్బు సాంక్షన్ చేపాంచి ఆశించాం. కాని గత సంవత్సరం
కంటే తగ్గించారు, కేవలం 754 లక్షల రూపాయలే సాంక్షన్ చేశారు గతంలో
అప్లికేషన్లు పెట్టాని అలమటిస్తున్నవారు అనే మంది ఉన్నారు లోకం పెన్షన్
పొందుతున్నవారికి పెన్షన్ ఇవ్వడానికి ఈ డబ్బు చా ని సరిస్థితి ఉంది.
అలాంటివ్వడం ఒక కొత్తవారు పువుశారు? అట్లాగే వ్యవసాయ కూలీలకు
పెన్షన్ ఇవ్వడానికి గత సంవత్సరం 20 లక్షల రూపాయలు సాంక్షన్ చేస్తే ఈ
సంవత్సరం కూడా 20 లక్షల రూపాయలే సాంక్షన్ చేశారు. దళవారిగా
వ్యవసాయ కూలీలకు పెన్షన్ ఇవ్వడం జరుగుతుందని గతంలో అన్నారు. కాని
ఇప్పుడు కేటాయించిన డబ్బు చూస్తే గతంలో పెన్షన్ పొందుతున్నవారికి పెన్షన్
కంటిన్యూచేయడానికి కూడా సరిపోని పరిస్థితి ఉంటే ఇక కొత్తవార్లకు ఏమి
జస్తాని అడగతున్నాను ఇక విలంబవుల పెన్షన్ స్కీము విషయం కూడా
అట్లాగే ఉంది. విలంబవుల పెన్షన్ కొరకు గత సంవత్సరం 2 కోట్ల 94 లక్షల
రూపాయలు కేటాయిస్తే ఈ సంవత్సరం ఇచ్చింది కూడా అంతే ఒక దళవారిగా
వారిగా కొత్తవారికి పెన్షన్ ఇప్ప ప్రశ్న ఎక్కడుంది? గతంలో పెన్షన్ కోసము
పెట్టుకొన్న అప్లికేషన్లు కట్టలు కట్టయిగా అలాగే పడికన్నాయి మీరు అనేక
రకాలయిన పెన్షన్ సాంక్షన్ చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భంలో వేరు ఒక విషయం
సునవిచేయదలచుకొన్నాను. అదేమిటంటే మీరు కోవలేటివ్ సిస్టంలో సింగిల్
విండో సిస్టం పెట్టాలంటున్నారు అదే రకంగా ఇక్కడ కూడా అప్లికేషన్లు తిరిగే
బదులు సింగిల్ విండో సిస్టం పెట్టి ప్రోసీజరును సిప్లిఫై చేయండి. లేకపోతే
ఎవరినుట్టు తిరగాలో, అఖరికి ఎవరికి లంచం ఇవ్వాలి? కూడా తెలియకుండా
భంగపడుతున్న ఈ జనాన్ని చూస్తే హృదయభారంగా ఉంది.

ఇక ఇళ్ల స్థలాల విషయం తీసుకొంటే గత సంవత్సరం రూ. 12 1/2 కోట్లు
కేటాయిస్తే ఈ సంవత్సరం కూడా ఖచ్చితంగా అంతే మొత్తం కేటాయించారు.
మేము డెల్టా ప్రాంతంలో ఉన్నాం, అక్కడ ఇళ్ల స్థలాల సమస్య తీవ్రంగా ఉంది.
హరిజనులు, గిరిజనులు, వెనుకబడిన తరగతులకు చెందినవారిలో సగంమంది నేటికీ
ఇళ్ల స్థలాలు లేక అలమటిస్తున్నారు. ఒక్క తెనాలి డివిజన్ లోనే ఇళ్ల స్థలాల
కోసం పెట్టిన దాదాపు 10 వేల అప్లికేషన్లు పెండింగులో ఉన్నాయి.

గణములో ఇళ్ల స్థలాల కోసం సేకరించిన భూముల యజమానులకే సుమారు 50, 00 కోట్ల రూపాయల దాకా రాష్ట్రంలో చెల్లించవలసివుంది. గుంటూరు జిల్లా లోనే గతంలో సేకరించిన భూముల సంబంధించి వాటి యజమానులకు చెల్లించ వలసింది దాదాపు 60 కోట్ల రూపాయల దాకా వుంది. దానికి మీరు ప్రతి సంవత్సరం కట్టవలసిన వడ్డీ 12 శాతము చెల్లించాలి. అనేకమంది భూముల యజమానులు డబ్బు చెల్లింపు విషయంలో కోర్టులకు వెళ్లి డిక్రీలు తెచ్చు కొన్నారు. మీరు సాంక్షన్ చేసిన డబ్బు కోర్టు ఖర్చులకూ, వడ్డీలు చెల్లించడానికి సరిపోతుంది. గ.ంలో వున్న బకాయాలు చెల్లించకపోతే సోషియల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసు, లెక్కల ఆఫీసులోని కుర్చీలు జప్తు చేసే పరిస్థితి కూడా ఉంది. ఇలాంటి పరిస్థితులలో కొద్దిగా ఇళ్ల స్థలాల సేకరణకు డబ్బు ఇచ్చే అవకాశం కనిపించడం లేదు. ఇళ్ల స్థలాలకు సేకరించిన భూములవిషయంలో కోర్టులలో స్టేలు ఉన్నాయి కాబట్టి ఎంక్వయరీ చేయలేకపోతున్నారు ఇవ్వలేకపోతున్నామంటున్నారు. స్టేలు లేనిభూముల విషయంలో చెల్లించడానికి మీ దగ్గర డబ్బు ఉందా? కోర్టులలో స్టేలు వుంటే వాటిని కావాల్సి వెకేట్ చేయించడంలేదు. కొన్ని కేసులలో 1982 వ. సంవత్సరంలో కోర్టు స్టే ఇస్తే డబ్బుటికీ ఆది వెకేట్ కాకుండా వున్నారు. గవర్నమెంట్ ప్లీడర్స్ చాలామంది ఉన్నారు. లోగడ 12 మంది ఉంటే ఇప్పుడు 40 మంది ఉన్నారు. అందువల్ల ప్రభుత్వం స్టేలును వెకేట్ చేయించ రలచుకొంటే వారంరోజులలో వెకేట్ చేయించవచ్చు. నాలుగు సంవత్సరాలుగా స్టేలు వెకేట్ కాకుండా అలాగే పడిఉన్నాయంటే ప్రభుత్వం కావాల్సి ఇలా చేయిస్తున్నదేమో అనే అనుమానం కలుగుతోంది. స్టేలు ఉన్నవాటి విషయంలో స్టేలు ఉన్నాయని చెప్పుతున్నారు. ఏ ఇబ్బందలూ లేక క్రియర్ గా వున్నవాటి విషయంలో ఎంక్వయరీ చేయటానికి డబ్బు ఇవ్వరు. ఇళ్ల స్థలాల విషయములో ఈ రకమైన బాధాకరమైన పరిస్థితి ఉందని మనవిచేస్తున్నాము.

ఇక స్కాలర్ విషయం తీసుకొంటే ధరలు పెరిగి, విద్యార్థులు ఇబ్బందు లకు గురి అవుతుంటే హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులకు ఇచ్చే స్కాలర్ షిప్ ఏమౌంటును పెంచలేదు. కాబట్టి స్కాలర్ షిప్ ఏమౌంటును పెంచాలని మరచిపోతున్నాము. ఇక హాస్టల్స్ మెయింటెనెన్స్ చూస్తే చాలా హాస్టల్ గా ఉంది. మంచి కారెక్టర్స్ వున్న వాళ్ళకు అక్కడ వేరడం అవసరం. అట్లాగే తప్పచేసినవారిని కఠినంగా శిక్షిం చవాగిన అవసరం ఉంది. తక్కువ సరకునుకొని, ఎక్కువ సరకునుకొన్నట్టు బిల్స్ ప్రొడ్యూస్ చేయడం, విద్యార్థులకు సరిగాతిండిపెట్టక బాధపెట్టడం-ఇలాంటివిజరుగుతున్నాయి, గవర్నమెంట్ సర్పాటు చేసిన Attached Hostels కాకుండా స్టూడెంట్స్ మేనేజ్మెంట్ హాస్ట్స్ ఉన్నాయి. అందులోని విద్యార్థులకు నెలకు 150 రూపాయలకుంటే మించి ఇవ్వడంలేదు. ఇది మరి అన్యాయము. అందువల్ల పెంచవలసిన అవసరంఉంది. ఇక హాస్టల్ బిల్డింగ్ కడుతున్నామంటున్నారు కాని ఇప్పుడున్న విద్యార్థుల సంఖ్యతో పోలిస్తే హాస్టల్స్ ఏ మాత్రము సరిపోవడంలేదు. మన రాష్ట్రములో 2,200 హాస్టల్స్ ఉంటే 22,400 మంది విద్యార్థులకు మాత్రం ఎకామడెట్ చేశారు.

Demands for Grants.

హాస్టలు సౌకర్యం కావలసిన విద్యార్థుల సంఖ్య పెరిగిపోతూ ఉంది. కాబట్టి ఎక్కువ హాస్టల్ బిల్డింగ్ కట్టించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక బలహీనవర్గాల విద్యార్థులకోసం ప్రాజెక్టు చేసిన ఏ.పి. స్టడీ సర్కిళ్ళకు ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించి ఇంప్రోవ్ చేసి ప్రోగ్రెసివ్ గా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక జూడిషియల్ అడ్వీనిస్ట్రేటివ్ సర్వీసెస్ కు సంబంధించి 80 మంది ఎస్.సి ఎడ్యూకేట్స్, 28 మంది బి.పి. ఎడ్యూకేట్స్ ఉన్నారు.

వారికి డబ్బు ఇస్తున్నాము అంటున్నారు. ఇది ఏమి సరిపోతుంది? వారికి లైబ్రరీ ఖర్చుల క్రోడ వెయ్యి రూపాయలు ఇస్తున్నారు. దీన్ని 11-20 a. m.

రు. 10,000లకు పెంచాలని మనవి చేస్తున్నాను. వారిజన వాడలో లైబ్రరీస్ అన్నారు. దాన్ని విస్తృతం చేయడం అవసరం 'టైల్ యువర్ టైల్ రిజా' అని ఏదో ప్రొగ్రామ్ పెట్టారు. దానికి 20 శాతం సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు.

20 శాతం సబ్సిడీకి బ్యాంకు వారు లోను కూడా ఇవ్వడంలేదు. కనీసం 50 శాతం సబ్సిడీ ఇస్తే బ్యాంకు వారు లోను ఇస్తారు. లేనిచో ఈ ప్రొగ్రామ్ జరగదని మనవి చేస్తున్నాను. ఐఆర్ డిపి, ఎన్ ఆర్ డిపి, డిఆర్ డిపి, ఆర్ ఎల్ ఇపి, వీటి ద్వారా వచ్చే ఫండ్లు సక్రమంగా పూర్తిగా వినియోగించబడం లేదు.

ఎన్ ఆర్ ఐపిలో రెవిన్యూమండల్ ఆఫీసర్లకు కూడా ఖర్చు పెట్టకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. బ్యాంకువర్క్ లాసెస్ వారికి ఉద్దేశించిన నిధులను సర్వీయోగం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. స్పెషల్ కంపౌసెంటు ప్లాను క్రింద బడుగు వర్గాలకు 15 శాతం నిధులను ఖర్చు పెట్టవలసి వుంటుంది.

15 శాతం ఖర్చు పెట్టకుండా ఈనాడు కేవలం 11.8 శాతం మాత్రమే ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఈ స్పెషల్ కంపౌసెంటు ప్లాను యొక్క ఫండ్లు సాఫ్ట్ వెల్ ఫేర్ కు ఉపయోగపడతాయి వ్యాయంగా కావలసిన ఖర్చు పెట్టవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం, చీర, ధోవతి, హాసింగు ద్వారా ఏదో కూడు, గుడ్డా, ఇచ్చామంటున్నారు. you are only touching the fingers of the problem but not solving the problem. ఈ కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం అవసరమై దాంట్లో ఏమాడవ వంతు కూడా రావడం లేదు.

మిగతా రెండు వంతులు బజారులో కొంటున్నారు. అనవసరంగా మార్కెట్ లో ధర పెంచారు. చీర, ధోవతి పరిస్థితి కూడా అట్లాగే వుంది. ఏటా లక్ష ఇళ్ళు కడుతున్నామని చెబుతున్నారు. ఈనాడు 20 లక్షల ఇళ్ళు కట్టవలసిన అవసరం వుంటే ఏటా లక్ష చొప్పున కడతే ఎన్నాళ్ళకు ఈ Problem సాల్వ్ చేస్తారని అడుగుతున్నాను.

గిరిజన పార్కాల్లో వారు ఉత్పత్తి చేసేటటువంటి వస్తువులు అమ్ముకోడానికి మార్కెట్ ఫెసిలిటీస్ ప్రభుత్వం సరిగా ప్రొవైడ్ చేయకపోవడంవల్ల వారు నష్టపడడం మరియు అన్యాయానికి గురి కావడం జరుగుతుంది. వారికి మార్కెట్ ఫెసిలిటీస్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

రెండు మూడు సంవత్సరాల మంచి హరిజనులు, గిరిజనులు మనోచైర్యాన్ని, నిర్బరాన్ని కోల్పోయి ఒక రకమైన భీతి చెందిన పరిస్థితులో వున్నారని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. వారి మీద జరిగే దాడులకు

సరిఅయిన రక్షణ లేదు. వారి సోషల్ సేటన్ చాలా హీన స్థితిలో వుంది. వారి మీద దాడులు జరిగాయి. ప్రభుత్వం మీద వారి గమ్మత్తంపోయి, భయ భ్రాంతులతో వున్నారు. వారికి కాన్ ఫెడెన్సు క్రియేట్ చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. సోషల్ వో షేర్ బెనిఫిట్స్ పొందడానికి గృహ చొక్కాలు వేసుకున్నవారిని తీసు కిని తప్ప మెక్ తదితర బనిఫిట్స్ గాని పొందలేని పరిస్థితులున్నాయి. ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వ ఓజీసులు తెలుగుదేశం వారికి అనుకుంటున్నారు. ఇది గవర్నమెంటు బైది తెలుగుదేశం పార్టీ, ఆప్ డి తెలుగుదేశంపార్టీ, ఫర్ ది టెలుగుదేశంపార్టీ అగుకుంటున్నారు. గవర్నమెంటు ఫర్ ఆల్ ది పీపుల్ అనుకుంటుంది. గవర్నమెంటు ఫర్ ఆల్ అని తోచడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అటువంటి భావాన్ని వారి కాగ్యర్తల నుంచి తొలగించాలి. ఇది విశదమైన బడ్జెట్ అటున్నారు. విశదమైన బడ్జెట్ అనడమే కాకండా అనుభవం దీన్ని అనుభవంగా అనులు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వడ్డే రంగారావు (బందరు) — అధ్యక్షా! అప్పుడు ప్రభుత్వం వారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ సంగతేమీ కార్యక్రమాను, ఈ మొత్తాలను మంజూరు నిమిత్తం బలపరుస్తున్నాను. వారు ఇచ్చినటువంటి కార్యక్రమాను మనస్సుగా చర్చిస్తూ కొన్ని సలహాలు గూడా వేసు క్షుదలచాను. ముఖ్యంగా మాట్లాడే, ముందు మర మితులు ఇంకా ముందు దో సేక ఇజులు కమ్యూనికేషన్, సోషలిజం, ప్రజాస్వామ్యం అని అనేక ఇజులతో రాజ్యాలను చేపట్టారు. వారి ఇజులు అప్పుడు ఏమయ్యాయి? ఒక్కసారి వెనక్కు తిరిగి చూసుకుంటే సన ప్రభుత్వానికి ఇజులు లేవనే సంగతి వారికి గుర్తు వస్తుంది. మొట్టమొదట కమ్యూనిజం వేరు, వేరే పుల్లతో పోరాటాలు జరిగినప్పుడు వారి వెనుక మామూలు సామాన్య జనం ఏ త మంది వున్నారో మరి ఈరోజు లంకమంది వున్నారో తెలుసుకోవాలి. మనం ఎక్కడి వున్నామనేది గుర్తుపెట్టుకోవాలి. మన విజయం గొప్పజనం చెప్పుకోడానికి తప్ప ఉపయోగపడదని మనవి చేస్తున్నాను. వారు ముందుకు పోలేకపోయారు. జనాన్ని మళ్ళించలేక పోయారని వారు ఈ విషయాన్ని గుర్తుపెట్టుకుంటే బాగుంటుందని నేను ఒకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. వారికి విమ్మచే హక్కు ఏ విధంగా వుందో మాకు చెప్పే హక్కు కూడా వుందని వారు గ్రహిస్తేమంచిది. ఆచే విధంగా కాంగ్రెసు వారు కూడా ఇజుల గురించి చెప్పారు. కిర వీళ్లు పరిపాలన చేతిలో పెట్టుకుని ప్రజాస్వామ్యం అని, సోషలిస్టిక్ వేటర్స్ ఆఫ్ సొసైటీ అని, సోషలిజం అని అనేక వీళ్ళు మమ్మల్ని సాధించడం జరిగింది. 1948 సంవత్సరంలో వీరికి చేకం అప్పించే సమయానికి దారిద్ర్యం 24 శాతం వుండగా, వీరు దిగిపోయే వారికి దారిద్ర్యం రేఖకు లోందకి అనగా, వీరి శాతానికి పెంచారు. ఈ సోషలిజం, సోషలిజం వేటర్స్ ఆఫ్ సొసైటీ అని ఏమి చెప్పుతారో వారికే తెలియాలి. ఇతర వీళ్ళు తెలియదు. ఇజం అంటే ఏమిటో, దాని అర్థం ఏమిటో తెలుసుకుంటే, మా విశ్రలకు బాగుంటుందని మరొకసారి మనవిచేస్తున్నాను. దీనికి

Demands for Grants.

కొలబద్ద మిటి? కొలబద్ద చేసి పరిచాలన చేసే ముందు అంటే బ్యంజంలో మనకు నెరుగెన రాజ్యాన్ని ద్వై దారిద్ర్యాన్ని పారద్రోలి, దేశాన్ని సంఘటితపరచి ఓంయైన పరిపాలన చేసినప్పుడే ఆ ఇజం యొక్క అర్థం, దానియొక్క స్వభావం, స్వరూపం, దానియొక్క నిజాయితీ మనకు తెలుస్తుంది. ఊరికే పోగన్స్ ఫయడం వల్ల గాని, ఇజాలతో ప్రయోజనం లేదని మరొకసారి నా మితులకు మనవి చెప్తున్నాను. ఎప్పుడూ ఒకటి విమర్శించడం ప్రతివజాల యొక్క లక్షణంగా వుంటుంది. పరివజాలు విమర్శించకపోతే కానే కాదు. దాన్ని ఎగతాళి చేస్తున్నారు ప్రతివజాలు కిర్యాద్యాక్ మైన విమర్శలు చేయాలి. 6 కోట్ల మంది జనానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు, ఏ విధంగా మార్పులు, చేర్పులు కావాలి, ఏ విధంగా చేస్తే మనం ఈ 6 కోట్ల జనానికి రక్షణ కల్పించగలమో చెప్పితే దానికి మంచి అంగీ రించాలి. దానికి వెల్ కమ్ చేయాలి దాంతో వనం ఏకీకరించాలి. మాకు అభ్యంతరంలేదు. మాకు ఏ ఇజం లేదు. ఈ దేశంలో దారిద్ర్యాన్ని నిర్మూలించవలెండ, ఈ దేశంలో రైతులకు, కూలీలకు ప్రోవారికి పని కల్పించడం, దేశంలో సస్యశ్యామలంగా ముందుకు తీసుకు పోవడమే మా ఇజం అని తమరు గురినే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను చాలా ఇజాలు ఉన్నాయని గాంగ్రెసు పార్టీ చెప్పారు కాబట్టి అది కాదని చెప్పగానికి నేను నిలబడలేదు. మన మిత్రులు చెప్పినదాంట్లో చాలా విషయాలలో యధార్థాలు వున్నాయి అది ప్రభుత్వం వారు గ్రహించాలి, వాటిని సవరించ దానికి ప్రయత్నించాలి. ఇప్పుడు మనం కోటానుకోట్ల రూపాయలు సంక్షేమ కార్యక్రమాలపై ఖర్చు పెడుతున్నాము. మన ప్లాను బాగా వుంది. మన ఆలోచనా శక్తి బాగా వుంది. అన్నీ బాగున్నాయి కాని పర్యవేక్షణలో మాత్రం బాగాలేదు. అది నేను మంత్రిగారికి చెప్పదలచుకున్నాను. మనం పెట్టుకున్న హాస్టల్స్ వున్న లోపఖూయిష్టమైన విధానాన్ని మనం సవరించక పోయినట్లయితే ఏన్నీ కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినా ప్రయోజనం లేదని మాత్రం నేను నిర్యోహమాటంగా చెప్పదలచుకున్నాను. మనం 800 హాస్టల్లను పెట్టాము. ఎన్నో వేల మందికి వసతి కల్పించాము. అది వారు కాదనలేరు. ఈ సగ్గు సత్యాన్ని ఎవరైనా ఒప్పుకుని తీరాలి కాని లోపఖూయిష్టంగా వుంది. అక్కడ మన హాపాకుల్లో అక్కడ వుండే ఉద్యోగుల్లో ఇది నా దేశం, వీరు నా ప్రజలు, వీరు అంతా పేదవారు, వారికి సహాయం చేసి పని చేయాలనే ఒట్టువంటి ధోరణి ఏర్పడాలి. ఎంతవరకు అందితే అంతవరకు భోంచేయాలనే విధానాన్ని వారు పెట్టుకున్నారు. వారి మీద మనం పర్యవేక్షణ చేసి అక్కడ అయితే తప్పి చేస్తాడో అ తప్పు చేసినవాడిని వెనువెంటనే ఒట్టుకుని శిక్షించడానికి మనం పరిష్టంగాముందుకు పోకపోయినట్లయితే కోటానుకోట్ల రూపాయలు దుర్విని యోగంఅవుతాయి. చాలావరకు దీంట్లో దుర్వినియోగం కాకుండా కాపాడడం మన యొక్క ధ్యేయంగా వుండాలని ప్రభుత్వం వారికి నేను మనవి చేస్తున్నాను. 11-30 & m. ఇంకోకటి మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు అక్కడ ఇదివరకటిలా కాకుండా కులం వారీగా తీసుకొని కూడా సోతి వృత్తుల వారికి మనము ఎంతో సహకరిస్తున్నాము.

మంగళక్ష, రజకులకు సహాయం చేస్తున్నాము. రజకులకు 120 చాకిరేవులు నిర్మాణం కొరకు ఏర్పాటు చేయడానికి మన పాస్ లో ఉంది. మచిలీపట్టణం మున్సిపాలిటీ ఒక ఉదాహరణగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను. మేము అక్కడ వారిని తీసుకువెళ్ళి చూపించి, డబ్బు సాంక్షన్ చేసి ఇచ్చినా అక్కడ ఇంతవరకు ఆ కార్యక్రమం తీసుకోకుండా అనేక అడ్డంకులు పెడుతున్నారు. ఇది కేవలం ఉదాహరణ మాత్రమే. ఈ విధముగా ప్రతి చోటా సరియైన కార్యక్రమాలు బలవంతంగా ఏర్పాటు చేయాలి. దీనికి కారణం ఏమిటనే విషయాన్ని శ్రద్ధ తీసుకొని చూడాలని మా ప్రార్థన. మత్రిగారికి చెప్పుతున్నాను. ఎటూ మనము బడ్జెట్ ప్రకారం డబ్బు ఎలాకేట్ చేస్తున్నాము. కోట్లాది రూపాయలు వెరుగతూనే ఉన్నాయి. దానిని ద్వైనియోగం చేసిన రోజున ఇంతకంటే డబ్బు కావాలనే అభిప్రాయానికి పోనక్కరలేదు. ఇప్పుడు మనము పిల్లలకు పుస్తకాలు, దుస్తులు ఇస్తున్నాము. వేరే ప్రతివత్సమూ వారిలా సుట్టాడుతున్నాడు అనుకో, ధు వారు చెప్పినట్లుపంటిది యధార్థము. ఆ దుస్తులు మొదటో ఎలా ఉన్నాయో ఏమో నాకు తెలియదు కాని తరువాత పనికి వచ్చే స్థితిలో లేవు. మొట్టొక వారంతా కలసి పంచుకంటున్నారు. ఇది యధార్థమని చెబుతున్నాను. కృష్ణా జిల్లాలో కోట్లాది రూపాయల బట్టల వ్యాపారం చేసే వారు ఉన్నారు. బెజవాడలో ఉండే వ్యాపారస్థులు, పెద్ద పెద్ద వ్యాపారస్థులు మొత్తం ఆంధ్ర దేశములో ఉండే వ్యాపారాన్ని కొనగలరు. అటువంటి శక్తి వారికి వుంటే ఎక్కడో చిన్న ఊరు నుంచి లాలూచీపడి వారికి ఇచ్చారు ఈ కంట్రాక్టు మనము చెవితే ఒక బాధ, చెప్పకపోతే ఇంకొక బాధ. ఎగడిస్తే గో హస్త్య, దిగతీస్తే భాగ్యవ్యాణ హస్త్య - ఈ స్థితిలో ఏడి ఉన్నాము.

ఇక మన ఆలోచనా సరళి, విధానం కొత్తగా ఉంది మన రామారావు గారు పేదవారి సంక్షేమం గురించి నిర్దిష్టా కూడా ఆలోచిస్తారు. వారి ఆలోచనా విధానానికి సంబంధించి చెప్పుతాను. దీ కి మితుకు ఏమీ కాదనలేదు. అయితే దీనికి ముందు మన డబ్బు ద్వైనియోగం అవుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. అక్కడ మన బిడ్డలకు సౌకర్యాలు అందడం లేదు. అన్న రామారావు గారు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వీరు పేదలగురించి ఆలోచించి వెనువెంటనే క్రింది వారికి అందించాలన్న కోరికతోనే రెండు రూపాయల కేజీ బిడ్డలకు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అది పాతబడి పోయింది. దానిని వదిలేసి మనము కొత్తవి తీసుకుందాము, 'చిరంజీవులు మఖిభవ' అనే కార్యక్రమం ఉంది అదమనా తరమైన ఆలోచన. ఈ రోజున బిడ్డలకు మొదటి నుంచి శ్రద్ధ తీసుకొని రేపు వారిని భావి భారత పౌరులుగా, నిర్దిష్టరూల కాకుండా పని చేయడానికి అన్ని రంగాలలో ఉపయోగపడడానికి చేసిన ఈ కార్యక్రమం పెద్దలు, మహానుభావులు చేసినది. ఇది ప్రపంచానికే ఆదర్శముగా ఉండాలి. అంతే ని ఇందులో చిన్న అభిప్రాయం లేదు. ఇటువంటి చక్కని ఆలోచనతో చేపట్టిన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని అందరూ అభినందించాలి. దీనికి వంకలు పెట్టడం అనేది పొరపాటు అదేవిధంగా గర్భిణీ స్త్రీలకు సహాయం

for 1936-87:

Demands for Grants.

అనే మాట చెప్పారు. వేద కుటుంబాలలో వారికి మంచి పాలు, ఆహారం కావాలంటే వీలుకాని సందర్భాలలో వారికి చన్నిళ్లకు వేడినీళ్ల గా మంచి చక్కని ఆటోచన ప్రభుత్వం చేసింది. కాని ఈ డబ్బు సరయిన మార్గములో సర్టినియోగం ఆయ్యే మార్గం ఆలోచించాలి డాక్టర్ ని ఆరెస్టు చేశారు అన్నారు. సర్టిఫికేట్ కావాలంటే డాక్టర్ టూల్ ఇవ్వనిదే ఇవ్వడు. వృద్ధాప్యపు పింఛను కావాలంటే దానికి సర్టిఫికేట్ కొరకు రూ. 5 ఇవ్వాలి. అది వచ్చినా రాకపోయినా ఇవ్వాటి ముందు. తరువాత అది తిరిగి వచ్చి లేకపోతే మళ్ళా సంవత్సరానికి కావాలన్నా మళ్ళా రూ. 5 ఇస్తే కాని డాక్టర్ సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడు. ఒకో డిపార్టుమెంట్ కి, మరో డిపార్టుమెంట్ కి కొఆర్డినేషన్ లేదు. కార్యక్రమాల అమలుకు ఉచ్యోగస్థులలో కోఆర్డినేషన్ లేదు. డాక్టర్స్ వేరు, పోలీసు వేరు రెవెన్యూ వారు వేరు. ఎవరికి వారే. అందరూ కలిసి మనల్ని దోచుకుంటున్నారు. ఈ జనాన్ని నలిపేసి తుక్కు-తుక్కు చేస్తున్నారు, దీనిని మీరు కాపాడండి. దీనికి రక్షణ కల్పించండి. దీనిలో ఎక్కువ శక్తి తీసుకొని దీనికి వ్యవేక్షణ చేయండి. ఈ జనాన్ని రక్షించడానికి అన్ని పోలీస్ పార్టీలు కలిసి దీనిని కొత్త ఆటోచన ప్రారంభించాలని అది మీకు ఊహించుకుంటున్నాను.

కష్టరోగుల పునరావాసం కోసం వారి చేత చెప్పలు కుట్టిస్తామని ఇందులో చెప్పారు. వ్యక్తిగతముగా దీనికి నేను వ్యతిరేకం. కుష్టరోగి ఏ వస్తువు తయారు చేయకూడదు కుష్టరోగికి ఏ పని చెప్పకూడదు. కుష్టరోగి కేవలం కూర్చోపెట్టి పెట్టవలసిందే. అందుకు మనము సంత ఖర్చు పెట్టినా బానిసవడనక్కరలేదు. అది దీనికి అన్యాయం అవుతుంది. కుష్టరోగి చెప్పలు కుట్టినా లేక ఏ వస్తువు తయారు చేసినా దానిని ప్రజలకు ఇవ్వకూడదు, అది మంచిది కాదు. ఇది నేను అనుభవముతో నేను విన్న దానిని, నాకు చెప్పలు చెప్పిన దానిని బట్టి చెబుతున్నాను. వారి చేత చెప్పలేకాదు ఇంకొక వస్తువు ఏదయినా సరే తయారు చేసే పని చేయించవద్దని కూడా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

ఇప్పుడు జరిగే మన కార్యక్రమాలు బాగానే ఉన్నాయి. మనము అట్టడుగున ఉన్న ప్రజానీకాన్ని ఉద్ధరించాలి ఈ ఉద్ధరింపులో మనము ఖర్చుపెట్టే డబ్బు ఏ పని కోసమైనా గాని, లేకపోతే ఏ ప్రాజెక్టు కోసం అయినా గాని, అది సర్టినియోగమయ్యే విధంగా మార్పు తీసుకురా దానికి ఒక ప్లాన్ ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు రైతు బిడ్డలు ఉన్నారనుకోండి. చిన్నకారు రైతు బిడ్డలే ఉన్నారనుకోండి. వారు అటు ఇటు కాకుండా త్రిశంకు స్వర్ణములో ఉంటున్నారు. మనము 5, 8, 10 క్లాసుల వరకు హాస్టల్ లో భోజనం పెట్టి చదువు చెప్పిస్తున్నాము. ఆ చదువుకొన్న బిడ్డ తరువాత వ్యవసాయానికి పోవడంలేదు. వాడికి ఉద్యోగమూ రాదు. ఈ స్థితిలో వారిని తయారు చేస్తున్నాము. అందువల్ల రెంటికి చెడిన రేవడిలా తయారవుతున్నాడు. ఆఖరుకి బజారున వడి తేబులు కొట్టేవాడిలా, లేకపోతే రాడిలా తయారవుతున్నాడు. దీని విషయములో పునరాలోచన

Demands for Grants.

చేయాలని మంచి చేస్తున్నాను. ఎవరైతే మనము విద్యాబుద్ధులు కల్పిస్తున్నామో, అటువంటివారు ఒక స్టేట్ కి వచ్చేవరకు వారు బాధ్యతను తీసుకోవాలన్నది నా ఆశిక్రమం. ఈ విషయంలో మీ ఆభిప్రాయం ఏమిటని నన్ను అడిగితే నా ఆభిప్రాయం ఏమిటంటే వారిని ఆ దశలో అర్థాంతరముగా వదలి పెట్టకూడదు. వారికి ఏదైనా వృత్తి విద్య నేర్పించి ఒక స్టేట్ కి వచ్చేవరకు చూపు వారి ప్రభుత్వ పరంగా ఏదైనా కట్టించే దానికి ఏర్పాటు చేసి వారు స్వయంగా నిబబదానికి కొంత బాధ్యత తీసుకోవాలని మంచి చేస్తున్నాను. ఇంకా చెప్పడానికి చాలా ఉన్నాయి కాని టైము లేదంటున్నారు కాబట్టి మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ ఇంతటితో తెలుపు తిసుకుంటున్నాను.

11-40 a.m.

శ్రీ జి. శ్యాంసుందర శివాజీ(పో. కేజ్):—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ సాంఘిక సంక్షేమ, శిశు సంక్షేమ శాఖ పద్ధతులను నేను బలపరుస్తూ, మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. ముందుగా బి.సి. హాస్టల్స్ విషయం తీసుకుంటే, ఇప్పటికి మొత్తంలో మొత్తం 8831 హాస్టల్స్ వున్నాయి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మూడు సంవత్సరాలలోనే 3100 హాస్టల్స్ ప్రవేశపెట్టబడినాయి. అంతకు ముందు 35 సంవత్సరాల కాలంగా పాలనలో కేవలం 850 హాస్టల్స్ మాత్రమే పెట్టడం జరిగిందన్న విషయాన్ని గుర్తు చేసుకోవలసిందిగా విన్నవించు కుంటున్నాను. మొత్తము ఈ 9831 హాస్టల్స్ లో కేవలం 161 హాస్టల్స్ కే స్థానం భవనాలున్నాయి. అయితే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కేవలం 1985-86 లోనే 120 హాస్టల్స్ కట్టించడం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్రతి సంవత్సరానికి హాస్టల్ భవనాల నిర్మాణానికి గాను రు. 5 కోట్లు చేటాయస్తూ, ఒక నిర్దిష్టమైన ప్రణాళిక ప్రకారం హాస్టలు భవనాల నిర్మాణం చేపట్టడం జరుగు తోంది. అయితే ఒక విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. గత సంవత్సరం అంటే 1985-86 కి రు. 100 కోట్లు, 1986-87కి రు. 150 కోట్లు క్రొత్త హాస్టల్స్ నిర్మాణం చేస్తున్నారు. ఈ మంతారు చేస్తున్న క్రొత్త హాస్టల్స్ లో పాటు సరిసమానంగా భవన నిర్మాణ కార్యక్రమం చేపట్టలేదు. సరైన పద్ధతిలో భవన నిర్మాణం చేపట్టకపోతే, ఈ వ్యత్యాసము పెరుగుతుంది. హాస్టల్స్ సంఖ్య పెరుగుతుంది. భవనాల సంఖ్య తగ్గుతుంది. కనుక ఈ వ్యత్యాసము గురించి ప్రధానంగా ఆలోచించవలసిందిగా సూచన చేస్తున్నాను. ఈ హాస్టల్స్ లో ఉన్న మొత్తం 900 చిల్లర హాస్టల్స్ లో బాలిక లకు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. కేవలం 109 మాత్రమే ఉన్నాయి. తరువాత ఉద్యోగాల రిజర్వేషన్ లో స్త్రీలకు 30 శాతం కల్పించారు. దానిని సాధించాలంటే ఇదే ప్రాతిపదికను అంటే హాస్టల్స్ విషయంలో కూడా కనీసం 30 శాతం స్త్రీలకు కేటాయించవలసిన అవసరం ఉందని మంత్రిగారికి తమ ద్వారా విన్నవించుకుంటున్నాను. ఉత్సాహకారుల పిల్లలకు ఈ సంవత్సరం 10 హాస్టల్స్ ప్రారంభిస్తున్నామన్నాడు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మత్స్యకారులు ఎక్కువగా ఉన్నారు. కనీసం రెండు హాస్టల్స్ అయినా ఈ సంవత్సరం

ప్రాచీన చారిత్రకంగా కోడలున్నాను. తరవాత బి.ఎ.సి.సి. క్రేస్ 1
కేసులలో హాజరున్నాను. బి.సి. విద్యార్థులకు విద్యాభ్యర్థన
ప్రొడ్యూబాద్, కంటూరులో మార్గం ఉన్నాయి. విద్యార్థులకు
కొంత కేంద్రంలోనూ ఈ బోర్డు కార్యాలయం ఏర్పాటు
మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇటువంటి ప్రాధాన రెడు ప్రతిపాదనలో
ఉన్నాయి అని కలెక్టర్ గారు తమ డిమాండులో తెలియజేసారు. కనుక ఈ
రెండులో ఒకటైనా ఎప్పటి నుంచో ఉన్న అంబెడజర్ మూలిన్స్ కో, విశాఖట్ట లో
వ్యవస్థించాలని కోరుతున్నాను. అదే రంగాయూవర్స్ కో ఎంఫిల్.
వి.పాచ్.డి. చేసే బాకీ ఫెలోషిప్ ఇస్తున్నాను. ఎ.ఎ.ఎ.న గా
నెరుకు 400 ఇస్తున్నాము, పికాచిడి చే వారికి 500 ఇస్తున్నాము.
ఇది క్రైస్తవ కాలలో ఏ మాత్రం సరిబోదు. కనుక ఎం.ఫిల్ చే వారికి
ఇస్తున్న రు. 400 లను రూ. 600 చేయాలని, పికాచిడి కు ఇస్తున్న రు. 500
లను రు. 800 చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎం.ఫిల్. పికాచిడి సేసే వారికి
మొత్తం సవత్సరానికి రు. 1,000 రు. 1,500 చొప్పు ఇస్తున్నాము. వానిని
రు. 2,000 రు. 3,000 చేసే వారికి సహాయం చేసేవారిని కోరుతున్నాము. పీ
మెట్రీక్, సోషల్ మెట్రీక్ విద్యార్థులకు ఇస్తున్న స్కాలర్ షిప్ విషయంలో వె.సి.సి,
ఎస్.టి. విద్యార్థులకు ఎ.జి.బి.టి ఉన్నప్పుడు వారికి ఇస్తున్నారు. ఒక్క బి.సి.ల
విషయంలోనే లేదు. కేవలం ఎ.జి.బి.టి ఉన్నా మెట్రీక్ ఆధారంగా ఉన్నారని
మంచి పద్ధతే కానీ ఈ వర్గం ని మార్చి బి.సి. విద్యార్థుల దరికి ఎ.జి.టి
ఉంటే స్కాలర్ షిప్ ఇచ్చే అవకాశం మాడాలి మంత్రిగారు కను సమాధానంలో
సాధ్యం కాదు అని చెప్పవచ్చును. బి.సి.లలో ఎక్కువ రులా ఉన్నాయి కనుక
ఈ కార్యం కాదని అవచ్చును. కనీసం బి.సి. లిష్టులో మరింత గానెనుకబడి ఉన్న
చాకలి, కమ్మి, కమ్మరి యానాది మొదలైన కలాలను గుర్తించి ఆ కలాలకు
చెందని విద్యార్థులకు స్కాలర్ షిప్ ఉన్నడం గురించి జాగ్రత్తగా అని కోరుతు
న్నాను. ఈ రిస్ట్రెషన్ లిష్టులో క్రీకాశం జిల్లాలల కండ్రజాతి అని ఉంది. చేపల
జిల్లా జీవించడం వాసు. వారిని బరిస్సా గవర్నమెంటు ఎస్.టి.ల లిష్టులో ఉంచి.
అయితే దురదృష్టవశాత్తు మన రాష్ట్రంలో వారు ఎ.జి.టిలోనూ లేకుండా,
ఎఫ్.సి.లుగా ఉన్నారు. కనుక ఈ జాతి వారిని ఎస్.టి.లో చేర్చాలనే ప్రతి
పాదనను పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. బొంబర కమ్యూటీ ఉంది. వారికి
సంబంధించిన విజ్ఞాపన పతానిని మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి మాడ
యాచ్యము వారిని బి.సి.ల లిష్టులో చేర్చాలి బి.సి.ల చే దిగ అడ్డుకేట్లు మ
న్నత్తిని పార్లమెంటు వానికి ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నది. పుస్తకాలు
కొనుక్కోవడానికి రు. 1000 ఇస్తున్నారు. మొదటి మూడు సంవత్సరాలు
ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నారు మొదటి సంవత్సరం నెలకి రు. 300, రెండో
సంవత్సరం నెలకి రు. 350, మూడవ సంవత్సరం రు. 400 ఇస్తున్నారు.
అయితే ఒక అడ్డుకేట్ తన జీవితంలో స్థిరపడడానికి ఈ మార్జిన్ ఫౌలదు.
కనుక పుస్తకాలకి ఇచ్చే రు. 1,000 ని రు. 2,000 చేయాలి. మూడు సంవత్సరాల

ఆర్థిక సహాయాన్ని రోజు నుండి ప్రారంభించాలి. వెలకు ఇచ్చే రెవెన్యూ రేషన్ కనీసం ఇంకొండు 100 అయినా పెంచాలి. ఈ స్కీములో వంశీ మంది ఉన్నాడు. ఇది గాడ్డం మొత్తం మీద ఉన్న ఖాతాలో చూస్తే చాలా తక్కువ. ఈ సంఖ్యని పెంచవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని విన్నవించుకుంటున్నాను. వర్ణాభివృద్ధి వివాహాలు చేసుకున్న వారికి సవరించిన అర్హతల ఆర్థిక సహాయం రూ. 1000 లు ఇస్తున్నది. ఇది సరిపోయినంతగా ఉండదు అయినప్పటికీ, కేవలం వారికి రూ. 1000 లు సహాయం చేసాము. ఏదో అంబోయింది అనుకోకుండా, సంఖ్యగా వారికి కంటంబు, బ్రిగా, బిగ్గంబు కలిపి చేసుకున్న సంరక్షణములు చాలా వున్నాయి. అటువలె సందర్భములలో వారి కనీసం ఉద్దేశ్యం అవకాశాల కల్పించడం పట్టి చాలా మందిని గాని కోరుతున్నాను. సామీకం ఠేమం ద్వారా ముంపుకోట్ల నాపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము అన్నది అందరికీ తెలుసు. కానీ జిల్లాలో వాటికి స్వతంత్ర నాలు లేవు. ఇన్ని కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాము కాబట్టి ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో ఒక స్వతంత్ర భవనం ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం చేయవలసినట్లుగా కోరుతున్నాను. నీటి కొనుగోడు, 50 లక్షలు కేటాయించిన ప్రాజెక్టుల జరిగింది ముఖ్యంగా ఏ ఏ జిల్లాలో ప్రాజెక్టులన్నారో తెలుసు ఎవరివలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఈ ఖర్చు వెళ్లిన మొత్తాలు ఎవరికి తరగల వారికి ఏ ప్రాజెక్టుల మీద, ఏ ఏ జిల్లాలో అంత ఖర్చు పెడుతున్నామో తెలియడం లేదు. ఏ ఏ జిల్లాల జనాభాలో ఎక్కువ శాతం వెసుకబాని తరగతుల వారు ఉంటారో అక్కడ ఎక్కువ శాతం ఖర్చు పెట్టవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో నూటికి 60 శాతం బాగా వెసుకబాని తరగతుల వారు ఉన్నారు.

11-50 a.m.

విశాఖపురి పాస్టర్ గురించి ఒక్కసారి పునరాలోచించ లసిన వరస్థితి ఉంది ఒకసారి మొదలు పెట్టామని మాడవుడిగా. కొన్ని వెంట్రులోనే ఎక్కువగా ఇవ్వడం జరిగింది. కొన్ని గామాలు ఇవ్వలేదు. అన్ని గామాలు ఈ సహాయం అదేటట్లు చేయాలని దానిలో ప్రతిభ ఉంది. బలహీన వర్గాల వారికి ఇక్కడ కట్టడానికి రూ. 8000 లు ఇస్తున్నాము. అది ఏమాత్రం చాలాన్ని సంగతి అందరికీ తెలుసు జిల్లా కలెక్టరు ఒక ప్రతిపాదన పెట్టారు. పునాదుల వరకు కట్టుకుంటే.

చైర్మన్:—వచ్చే సంవత్సరం నుంచి దానిని రూ. 8000 అకు పెంచారు.

శ్రీ జి. శ్యామసుందర శివాజీ:—ఎంత పెంచారో నాకు తెలియదు కానీ దానిని రూ. 9000 లు చేయవలసినట్లుగా ప్రభుత్వాన్ని కోరగ న్నాను. ఎస్.సి., ఎస్.టి., అకు రూ. 915 లు కట్టాలనే నిబంధన పెట్టారు. దానిని వడలించి మూడు దఫాలుగా కట్టడానికి అవకాశం కల్పించారు. ఈ రూ. 915 లు కూడా కట్టకుండా ఉండేటట్లుగా ఎగ్జంప్టును ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖనుండి, ముఖ్యంగా శ్రీ కాకుళం జిలాలో నిజంగా ప్రాంత వస్తు ధారణ కూడా సరిగా ఉండదు. ఈ ప్రాంత, శిశు సంక్షేమ శాఖ వారు ఆ మొత్తాలు ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఆ కెనిఫిషియరీస్ ను గ్రామ ప్రాంతాలనుంచి ఎంపీ కేస్తున్నారో లేదో పరిశీలించవలసిన అంశం. ఈ కూడా ఒక ఫంక్షన్ లో పాల్గొండం జరిగింది. అందులో అధ్యక్షులు సాధావుడిగా అక్కడ టౌన్ లో ఉన్నవారిని తీసుకు వచ్చి లోన్స్ డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలకు, స్త్రీల, శిశువులకు వెళ్లవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని, కెనిఫిషియరీస్ ను సెలక్టు చేసేటప్పుడు వారు తప్పకండా గ్రామీణ ప్రాంతాలనుండి వచ్చిన వారే అయి ఉండేలా చూడాలి. నూటికి 77 శాతం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నివసిస్తున్నారు. ఈ స్కీమ్స్ అన్ని ఇంప్లీమెంట్ చేసేప్పుడు ఎంత బడ్జెటు కేటాయిస్తున్నామో అందులో 77 శాతం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అమలు చేయవలసినది కోరుతున్నాను.

అధికంగా వెనుకబడ్డ వర్గాల వారికి ప్రత్యేకం ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయిస్తుంది అందరికీ తెలుసు. అయితే ఈ విషయంలో కొన్ని అడ్డంకులు వస్తున్నాయి. ఎక్స్టిషన్ కు పెట్టినప్పుడు కోర్టు నుంచి స్టేచ్యుకుంటున్నారు. ఈ విధంగా అనేక కేసులు పెండింగులో ఉన్నాయి. వీటిని ఎవరంగా పరిశీలించి, చట్టపరమయిన చర్యలు తీసుకుని, కేసులు విత్ డ్రా చేసుకున్న పక్షంలో చాలా మందికి సహాయం నిజంగా అందుతుంది మంత్రిగారి మాధానంలో తప్పకుండా పరిశీలిస్తామని మూడు వంతులు అసవచ్చు అలా కాకుండా ఈ సంవత్సరంలో సభ్యులు చేస్తున్న సూచనలను కనీసం వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెటు సమర్పించినప్పుడు, ఎన్ని అమలు జరిగాయి, ఎన్ని ప్రపోజ్ ల్స్ ఆమోదిస్తున్నారో అనేది ఆరెండు చూసి చేయవలసినదిగా కోరుతూ, మీరు నాకు ఈ అవకాశం సర్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ నా ప్రసంగాన్ని ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర రావు :—మేము ప్రతివత్సరం నుంచి మంత్రిగారిని ఏడడిగినా, చూస్తాము, పరిశీలన చేస్తాము అని అనడం పరిపాటి అయిపోయింది. కానీ అదే విషయం తమ పార్టీ నుంచి, అసమదీయులగుంచే ఈ ఈ విధంగా కామెంట్లు వచ్చింది.

చైర్మన్ :— వారు కూడా సభ్యులే కదా. మీతోబాటే వారు కూడా.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర రావు :—మేము అంటే పరిపాటి అనుకోవచ్చు.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :—సలహా ఎవరయినా ఇవ్వవచ్చు.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్ :— అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు నుంచి సాంఘిక సంక్షేమ శాఖకు, గిరిజన సంక్షేమ శాఖకు అలాగే వెనుకబడిన వర్గాల వారికి, శ్రీ, శిశు, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖకు కేటాయించిన కేటాయింపులు ఏవయితే ఉన్నాయో, హరిజన, గిరిజన వెనుకబడిన తరగతలవారికి, వాళ్ల యొక్క జనాభాను బట్టి కానీ, లేదా వారి యొక్క దుస్థితిని బట్టి గానీ వారి దౌర్భాగ్య పరిస్థితిని బట్టి

గాని కేటాయించినట్లు లేదు. సముద్రంలో కాకి రెట్ల పసిపిల్ల గా ప్రకటించి వుండవలసిందిగా డిమాండ్ చేశారు. అంతేకాక వడ్డించేవాడు మన వాడని చెప్పే క్షణంలో ఎక్కడో కూర్చున్నా, పప్పు పన్నెండు గా వరిజనులు గిరిజనులు వెనుకబడిన వర్గాల వారి ఆశలు పట్టుకున్నా. ఈ సందర్భంగా, గిరిజన గిరిజ్యే పన్ను మంచి ఎన్నీకయిన వారంగా ముచ్చటలుగా ఉన్నప్పుడు ఈ శాఖలకు ఈ విధంగా నీర్లు సంపన్నంగా ఉన్నప్పుడు తప్పక కేటాయించాలి చేస్తే ముఖ్యంగా అడ్డంక లేక పండ్ల గాని పారిజా నియోజకవర్గాల చీల్చే పనికంటే, వారు అర్హత మంత్రిగా ఉన్నవారి వాటికి కనీసం హాజరీ గిరిజన, పన్ను బడిన వర్గాల వారికి ఇంత ఉత్సాహ కేటాయించే వుండవలసిగా పార్లమెంటునుంచి నిరసన వస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా మంత్రి రాష్ట్రంలో ప్రకృతి రీతిగా వర్షాలు లేకపోయి, తెలంగాణా, గాంధీనీలలో వంటలు పెండకపోవడం, వంటలు లేకపోవడం సాగిజనులు, గిరిజనులు గ్రామాలు పెండకపోవడం మా ప్రాంతంలో ఉన్నవారంగా పాపరాజుడు, సాగర్, గుంటూరు, పల్లి అకడమీలు తొక్కుకున్నో, ప్రతి గిరిజనులకు పండ్లకొరతానికే సున్నాడం ముఖ్యంగా మహాచేనిల, నల్లగొండ జిల్లానుంచి కుప్పవగా పోతున్నారు. వాగతా పట్టణాలకు వెళ్లి పగలు కూలి పనులు చేసుకుంటూ రోడ్లపైన పడుకునే దౌర్భాగ్య పరిస్థితిలో ఉంటే ముఖ్యంగా మనం ఈ రోజు కౌన్సిల్ కౌన్సిలున ఏకైక వ్యవస్థను ఉంటూ, ప్రాధాన్యతగా దులో ఈ సేవను సందర్భంగా అయినా పనిపనినీళ్లు బ్రహ్మాండంగా దొరుకుతున్నాడు. మన రాష్ట్రం అంతటా నీళ్లు ఈ విధంగానే దొరుకుతున్నాయి, ఈ విధంగానే యాత్ రాష్ట్రంలో ఉన్న పారిజనులు గిరిజనులు, వెనుకబడిన వర్గాలు కూడా సంతృప్తిగా ఉన్నారని ముఖ్యంగా వారు పనిపని విధంగా భావించ గూడదని భవనం చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా ఎదురుకు ఉస్తున్నాను అంటే నా నియోజక వర్గంలో ముఖ్యమంత్రి గారు పార్లమెంటు పార్లమెంటు వలె వలంకు వచ్చి మా దేవరకొండ పట్టణం వుంది, ఈ ప్రాంతానికి కడిపెట్ల నీటి కోసం అవసరములు క్రోనేడు దూరం పోయి నీళ్లు తెచ్చుకుంటున్నారు అని బ్రహ్మాండంగా అలా మేనుందరూ ఆశ పడ్డాము. నూ దేవరకొండ ప్రజలు కగులు కరిమకు, కాశ్యపంగా గుగివుతున్నారు కాబట్టి, తాగడానికి నీరు అందజేస్తావని అనాడు ముఖ్యమంత్రి గారు వాగ్దానము చేశారు. కానీ అనాటి దౌర్భాగ్య పరిస్థితులు అలాగే ఉన్నాయి. ఈ పారిజ, గిరిజన శాఖలకు జి.పి. కేటాయించిన కేటాయింపులలో, ప్లానింగు బోర్డులలో మేము కూడా సభ్యులమే. ఈ మంచి నీటి కోసం పారిజనులకు గిరిజనులకు కేటాయించే కేటాయింపులు కైరట్ల గా పని తికి దివ్యాని లేదా కలక్టరుకు దివ్యాని అని చెప్పాము జి.పి. కేటాయింపు అని సముద్రంలో పోసినట్లు. పారిజన గిరిజన శాసన సభ్యులమైన ఒకరిద్దరూ మేము వారికి చెబితే మా నోరు నోక్కేసి. మీ కష్టం వచ్చినట్లు చేసుకోండి అనే పని తీ తారాల నుంచి అన్యాయంగా ఉన్న పారిజము, గిరిజనులు కనీసం వాపుల మందు, వాళ్ల బోరింగుల

Demands for Grants.

వద్దకు రానివ్వకుండా చేసి దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి మంచి నీరయినా కనిసం వారికి ఇచ్చే పరిస్థితి కల్పించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇక మన డిమాండునందు భూములు లేని వ్యవసాయ కార్మికులకు 30 రూపాయల పెన్షన్ అని ఏదో బిజినెస్ వడచేసేటట్లు పడవేసి ఈ వేళ ఈ డిమాండ్ లో బిహ్వంధంగా కేసుల విషయంలో 50 పథకాలు, గిరిజన కాలనీ ఇంకా కొన్ని 20 కాలు. ఈ విధంగా పథకా ప్రతిష్ఠించడంగా చూపించబడ్డాయి. కానీ ఈ 30 రూపాయల ఫన్న్ భూములు లేని వాడికి ఇస్తే చేరకం, వాడి దౌర్భాగ్యం పోదు. అనేక గామాల్లో వున్న భూస్వాములు తమ నిధులను దాచుకుని ఏదో తమ మువడి పేరు మీదనో, పుట్టినో వాడి మీదనో ఎక్కడో వున్న వారి పేరు మీదనో ఆసోషియేషన్ మిథానీ పట్టాలు చేసిన వాటిని ప్రభుత్వం జబ్బుగా స్వాధీనం చేసుకొని వారిజన లక్ష, గిరిజనులకు పంచేదానిలో ఎందుకు చ్యతీనుకోదు. ఆ విధంగా తీసుకోవాలని ఆ కాళా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కానీ మంత్రిగారు అది రెవిన్యూకు సంబంధించినది మాది కావని జవాబు చెప్పవచ్చు నా నియోజక వర్గంలో ఫాలనాయి గ్రామంలో హరిజనులకు, మే పరాల వాటి ఆసైన్ మెంట్ లో భూములు ఇవ్వబడ్డాయి. కానీ ఆ గ్రామానికి సంబంధించిన భూస్వాములు వాల్లు గుడనెలు పేయబోతే అవి పీకి వేశారు. వాళ్లను అక్కడికి రాకుండా త మువేశారు తరువాత ల్యాండ్ రేజిలో కోర్సు నుంచి కూడా పే ఆర్డరు తీసుకవచ్చారు. మేము ఎం.ఆర్. కను అడిగితే ఈ కేసు కోర్టులో వుంది దీని గురించి ఇప్పుడు ఏమీ చెప్పలేమని ఆయా చెప్పారు. ఇంక లాల గురించి ఈ విధంగా వుంది. వ్యవసాయ కార్మికులు, భూములు లేని వారికి పెన్షన్ గురించి, భూసంస్కరణల గురించి, ఇండ్ల గాల గురించి ఆయా కాళా మామూలు దం తో సీరియస్ గా చూడాలని కోరుతున్నాను.

12-00 noon

విద్య గురించి, సాంఘిక సంక్షేమము, గిరిజన సంక్షేమము గురించి చెబుతున్నాను. ఈ వాళ్ల చాలా చోట్ల పట్టణాల్లో హాస్టళ్లు వున్నాయి. నా నియోజకవర్గంలోని తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్ లోని ఒక హాస్టలు మీద కొంత మంది గుండాలు దాడి చేశారు. పిల్లవాళ్లను కొట్టారు. నేను భయపడిపోయాను ఆ సమయంలో ఆ హాస్టలులో వున్నదల్లా కొన్ని పశువులు మాత్రమే. వాటి పేర్లు చెబితే కించపరచినట్లు వుంటుంది. జలాంటి పశువులు హాస్టళ్లలో బస చేస్తూ వున్నాయి. నా నియోజక వర్గం 294. చిట్ట చివ్వది, తెలంగాణా ప్రాంతంలో, రాయలసీమ ప్రాంతంలో అనేకమైన కుగ్రామాలలో ఆకలిమ పాఠశాలలు ఉన్నాయి. హాస్టళ్లు వున్నాయి. హరిజన చాడలను అనలు విద్యుత్ లేదు. ఇక ఈ సాసైటీలు ఇచ్చే అప్పలతో వ్యవసాయ బాబులు తగ్గిస్తుంటే, వాళ్ల దౌర్భాగ్యమో, ఏమో, ఇప్పటికి 4, 5 సంవత్సరానుంచి పెట్టుకున్నా కూడా హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఇంతవరకు విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఇవ్వడంలేదు. మంత్రిగారేమో హరిజనులకు అన్నీ ఇచ్చినాము రికార్డుల మీద అంటున్నారు. వేసు గామాలుకు వెళితే వారు నన్ను అడుగుతారు. గిరిజనుల గురించి

అడిగితే వారికి రిజల్వేషను లేదు, హాజరులకేంబర్వాణిని వుందని మా జిల్లా విద్యుత్ అధికారులు చెబుతారు. ఈ విధంగా వ్యవసాయ బావులకు విద్యుత్ సరఫరా లేకుండా వున్నది. దీని గురించి మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఈ దుస్తులు, పుస్తకాలు, పారిజనులకు ఇస్తున్నారో అవి ఎక్కడో ఒక చోట సి. టి. డబ్ల్యు. లోనో, సోషియల్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసులోనో ఒక కాంట్రాక్ట్ వద్దలి మీద సేవకువచ్చి ఇస్తున్నారు. అవి వనిమాతని దుస్తులు అంతా ఒకటే సైజు 10 సంవత్సరముల పిల్లవాడికి ఒకటే సైజు, 5 సంవత్సరముల పిల్లవాడికి ఒకటే సైజు. ఆ విధంగా దుస్తులు ఇస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ దుస్తుల విషయంలో సీరియస్ గా సంబంధిత శాఖామాత్యులు దయచేసి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను రహదారుల గురించి ఏటూరు నాగారం అనేది వరంగల్ జిల్లాలో వున్నది. ఇక్కడ ఈ పారిజనులు పెండింగ్ వంటలను అమ్ముకోవడానికి రావాలంటే ఏటూరు నాగారం నుంచి మునుగు, మునుగు నుంచి వరంగల్ కొన్ని ఎండ్ల కిలో మీటర్లు ప్రియాంబం చేయాలి. అనేక గ్యామాలకు రోడ్లు వుండవు. గోడన నియోజక వర్గాలలో వారు కనీసం మార్కెటు పెట్టుకోవడానికి కూడా అవకాశాలు ఇవ్వకుండా వుంటారు అందు వలన వారు అలాంటి ప్రదేశాల్లో వుండడం చాలా దౌర్భాగ్యం. ఈ వాళ్ల ఐ. టి. డి. ఎ, ప్రాజెక్టు అఫీసరు ఎవరయినా స్క్రిబ్బి అఫీసరు వచ్చారు అనుకుంటే వారు ఎక్కవ రోజులు వుండరు. ఎందుచేత అంటే ఏదో కొందరు సమో చెబితే వారు చేసుకుంటే వెంటనే ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తారు. అదిలాబాద్ లో గతంలో ఆ విధంగా ఒకటి చేశారు ఐ. టి. డి. ఎ, మాదా, జి. సి. పి., గిరిజన సంఠము శాఖ ఇవన్నీ ముక్క చెక్కలుగా నాలుగు వున్నాయి. దానిలో రిసర్వ్ ఇన్ స్టిట్యూట్స్ అని వున్నాయి ఈ వాళ్ల కొండ ప్రాంతాలలో బుర్గు ప్రాంతాలలో, మెట్ట ప్రాంతాలలో వున్న గిరిజనులకా సరైన సహాయం చేయడంలో అవి విఫలము అవుతున్నాయి. ఆ శాఖలలో ఎటు జడ్ దాక డై రెక్టరు దగ్గర ను చిక్క రుక్మల వరికు అగ్రోవర్ణాల వాడనే వుంచుతున్నారు. నేను కులాలు, జాతుల గురించి మాట్లాడడం లేదు. నా పార్టీ కూడా అలా మాట్లాడదు ఎన్. సి., ఎ. టి., వాళ్లకు అర్హత వున్నప్పటికీ కూడా వాళ్లకు ప్రొమోట్ చేయడం లేదు. రిక్యూట్ చేయడం లేదు. అందుకని సంబంధిత శాఖా మాత్యులు దీనిని సీరియస్ గా తీసుకొని ఆలోచిస్తారని కోరు తున్నాను. ముఖ్యంగా పారిజన, గిరిజనులకు మంచి నీటి గురించి ఈ కరువు కనులు గురించి చాలా సీరియస్ గా ఈ ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

రహదారుల గురించి, పాఠశాలల గురించి ఏదో జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ అని పంచాయతీరాజ్ అని కాకుండా మన సోషల్ వెల్ ఫేర్ నుంచి, ట్రైబల్ వెల్ ఫేర్ నుంచి ఎక్కవ కేటాయింపులు చేస్తారని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. జనవరి 20 వ తేదీనాడు బెలంపలిలో ఒక పారిజన (స్త్రీ) గుడిసె వేసుకుంటే ఆ గ్రామానికి సంబంధించిన అగ్రోవర్ణాలవారు వచ్చి ఆ గుడిసెను తీసివేస్తారు. ఆమెకు రోడ్డు మీద పడవేస్తారు. దీని గురించి సాంఘిక

for 1986-87:

Demands for Grants.

సంక్షేమ కాళామంత్రిగారు దశుచేసి సీరియస్ గా తీసుకుని పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మరొకసారి మంత్రి-రిని విచారణ యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి రాజయ్య (ఘనాపూర్):- అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ కాళామాత్యులు ప్రతిపాదించిన డిమాండ్లును సేమ సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను. గత రీత సంవత్సరాలుగా ఏక ధాటిగా పరిపాలించిన ప్రభుత్వం ఏ విధంగా పనిచేసింది ప్రజానీకానికి తెలుసు. ఈ సంవత్సరం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తరపున హరిజన, గిరిజన బలహీన వర్గాల అభ్యున్నతి కొరకు లాంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టారో యీ డిమాండ్ లో వివరించారు. ఆ సంఘంగా కొన్ని విషయాలు సఖాముఖంగా నేను వారి దృష్టికి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తాను. 12-10 p.m.

పడవ సంవర్ధన ప్రాజెక్టులో హరిజనుల అభివృద్ధికొరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 250 కోట్ల రూ.లు కేటాయి. చడం జరిగింది. అదేవిధంగా, భారతదేశములోని ఇతర రాష్ట్రాలతో మన రాష్ట్రాన్ని యీ కేటాయింపు విషయంలో పోల్చుచూస్తే వున్న తేడా ఏమిటో స్పష్టంగా కనబడుతుంది. మధ్యప్రదేశ్ లో 160 కోట్లు, మహారాష్ట్రలో 91 కోట్లు, ఉత్తరప్రదేశ్ లో 125 కోట్లు కేటాయించగా, మన ప్రభుత్వానికి హరిజనులు, గిరిజనులపై ఎంత ప్రేమ వున్నదో, వారి అభివృద్ధికై ఎంతగా సహకారం అందజేస్తున్నదో యీ లెక్కలు చూస్తే స్పష్టంగా తెలుస్తుంది దీనిని గమనించవలసిందిగా సఖాముఖంగా నేను మనవిజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, 1985-86 సంవత్సరంలో మన ప్రభుత్వం 58కోట్ల రూపాయలు హరిజనుల అభివృద్ధి కొరకు యిచ్చింది. దీనిని బట్టి, మన ప్రభుత్వం హరిజనులను ఏమాత్రం కించపరిచే పరిస్థితి లేకుండా సమాజంలో వారిని అభివృద్ధిపరచడానికి పూర్తి సహకారం అందజేయడానికి అనేక కార్యక్రమాలు చేపడుతున్న విషయం తెలుస్తుంది. అలాగే ప్రతి బిల్లును బాలబాలికల విద్య పోషణ విషయాలు దృష్టిలో వుంచుకుని రెండు రెండు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేసి, హరిజన యువతీ యువకులను ఉన్నత స్థాయికి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. అదే విధంగా ఎన్నో హాస్టల్స్ కూడా ఏర్పాటు చేసి హరిజనుల అభివృద్ధికొరకు పాటుపడుతున్నారు. హరిజనుల అభివృద్ధికి యీ విధంగా పాటుపడుతున్నారు, సరే, యింకో విధంగా చూసినప్పుడు, యీ రోజు ప్రభుత్వ హాస్టల్స్ లో వున్న విద్యార్థుల పరిస్థితి ఒకసారి ఆలోచించినప్పుడు- కేవలం తిండి తినే సమయములో తప్ప ఆ తరువాత విద్యార్థులు హాస్టల్స్ లో వుంటున్నారా ; ఆ తరువాత ఎక్కడికి పోతున్నారు ? అసలు హాస్టల్స్ అనేవి ఎందుకు వున్నాయి? అనేది ఆలోచించవలసి వుంది. కేవలం తిండి పెట్టడమే తప్ప, ఆ పిల్లలు విద్య ప్ర విధంగా నేర్చుకుంటున్నారు అనే ఆలోచన లేకపోతే, రేపు పడవ తరగతో, ఇంటర్ మీడియేట్, బియ్యెవో అయిన తరువాత వారి కవివత్తు ఆగమ్యగోచరంగా తయారవుతుందని మనవి

జేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం దీనిపై ఒక నిఘా నిధాని ప్రకటించి, వారికి అహారం అందజేయడమే గాక, వేద్య ప పథంగా వారు నేర్చుకుంటున్నారో కూడా గమనించాలి, ఈ విషయంలో ఆయా హాస్పిటల్స్ లోని వార్డులను కూడా యందులో భాగస్వామ్యంగా చెయ్యాలి, వాగు హాస్పిటల్ లో ఫుండేట్లు, విద్యనరిగా నేర్చుకునేటూ కూడ అంతు పుచ్చి, యీ విషయాలూ పర్యవేక్షించడానికి విద్యలు. లలో వార్డులను కూడా భాగస్వామ్యంగా చేస్తేట్లు ప్రభుత్వ పరంగా ఆదేశం చెయ్యాలని నేను మనవిజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా, యీ రోజుల ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పేదలకు రెసిడెన్షియల్ చాతరాలు ఎన్నో వున్నవి. కే.గ.పె.లో వున్న షిక్షా కేంద్రాలలో 14 వర్సెంట్ రిజర్వేషన్ వుంది. ఆ విధంగానే ఇంకా మైవేటు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలలో కూడా స్రవేశం యిచ్చే అవకాశం కల్పించాలని నేను మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇంక, ప్రభుత్వ పరంగా హాస్పిటల్ కు క్లెయిన్లు, లక్ష కట్టించి యిచ్చే కార్యక్రమంలో నూట ఒక ఇళ్లు కట్టడానికి వంద రూ.ల కార్యక్రమం చేపట్టిన దానిలో అరువేలమంది ఎనిమిది వేల రకు ఇళ్లు కట్టించే కార్యక్రమం ప్రభుత్వం చేట్టించి అలా ఆ కాలంలో కట్టుకుంటే, ఆ పూర్తి గుడిలో వుండలేక ఇళ్లు కూలిపోయిన వారి పరిస్థితి కూడా గమనించి, ప్రభుత్వం వారి విషయంలో ఆ రండువేలు, వెయ్యి, నాలుగువ రలు సమకూర్చి, ఎనిమిది వేలలో మిగతాది వారికి విధిగా బుజూరు చేయించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

అలాగే, యస్.సి. ఫెనాన్స్ కార్పొరేషన్ పుండ్. 20 పర్సెంట్ మార్జిన్ మనీతో వారు లోనులు యివ్వడం జరుగుతున్నది. ఆ మాజ్ మని దొరక్క, బ్యాంకు స సరిపోయినంత అప్పులు యివ్వాలి. చెప్పారితే వారు తిరుగుతున్నారు, ఎండ మావుల్లో కారు మాడిపోతున్న పరిస్థితి వుంది. ప్రభుత్వ పరంగా అదేశాలు యిచ్చి బ్యాంకుకు, వారికి అప్పులు సరియై, వృత్తి ప్రకారం యిప్పించి, వారి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచడానికి ప్రభుత్వ పరంగా అగు చర్యలు తీసుకోవాలని నేను ప్రత్యేకంగా మనవిజేస్తున్నాను.

ఇంక, వికలాంగులు, వృద్ధాప్యంలో వున్న వారికి 80 రూ.లు పెన్షన్ యిస్తున్నారు. ఈ వృద్ధాప్యపు పెన్షన్ కనీసం 60 రూ.లకైనా పె చాలని నేను కోరుతున్నాను.

ఇళ్ల స్థలాల విషయంలో లాండ్ ఎక్విజిషన్ కేసులు పడేట్లు, డి.హెచ్.కె. బట్టి కూడా పరిష్కారం కానివి వున్నాయి గ్రామాలలో. ఘోస్వాములు కోర్టుకు పోయి జాబ్బం చేయించడానికి అవకాశం వ్యక్తం ప్రభుత్వ పరంగా అదేశాలు చర్యలు తీసుకొని, ఆయా జిల్లా కలెక్టర్లు వెంటనే ఇళ్ల స్థలాలు యిచ్చేందుకు, జాబ్బం లేకుండా మాడడానికి అవసరమైన అన్ని సర్వేలూ తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ, నా అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు ధన్య వాదాలు తెలుపుకుంటూ సలపు తీసుకుంటున్నాను.

for 1986-87:

Demands for Grants.

12-20 p.m.

శ్రీ ఎన్. వెంకటయ్య (కొం. గల్) :— అదృశ్య, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రిగారు, గిరిజన సంక్షేమ శాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు ప్రతిపాదనలను పూర్తిగా ఓకీభవిస్తున్నాను. అన్యగారి జీతను లక్ష అనుబంధమైన పద్దతిలో ఈ ప్రతిపాదనలను ఉన్నాయని నిరూపించడం జరిగింది, అత సంచలనం కెటాయింది దానినింతు రె డింసలు ఈ సంచలనం కేటాయింవారు. దీని ఫలితాలు ప్రజలకు ఏవిధంగా అందాలి? ఏవిధంగా అందుతే అట్లడుగున వున్న గిరిజన, గిరిజన సంక్షేమం జరిగడానికి అవకాశం వుంది? అనే దాని గురించి కెప్పూ చుకున్నాను. ప్రభుత్వం తలపెట్టిన కార్యక్రమాలను సక్రమంగా అమలుచేస్తే తప్పిందేమీ లేదు. ప్రజల సంక్షేమం జరిగడానికి అవకాశం వుంది. ప్రభుత్వం యంత్రాంగం పనియం తుకు తెలుసు. ప్రభుత్వంలో పనిచేసే వానిని రకాల వాటికి బాని లై వారు చేసే పద్దతి ఏవిధంగా వూతున్నదీ తెలుసు. వారిలో మార్పు రావలసివుంటుంది. కొటానుకోట్ల రూపాయలు హరిజన, గిరిజన సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు కేటాయించినప్పుడు వారికి ఏవిధంగా అందడం లేదో, ఏ విధంగా దుర్వినియోగం జరుగుతున్నదో మనవిచేస్తాను. ఇక్కడ స్థలాలకు కట్టాలిస్తున్నాము. అది రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి యిళ్లు కట్టిస్తున్నామని చెబు తున్నాము. కొన్ని గ్రామాలలో గని ప్రభుత్వ సాయముతో కట్టిన యిళ్లు గత రెండు సంవత్సరాలు వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల నిలిచి ఉన్నాయి కాని వర్షాలు కనుక వడితే కూలిపోయేవి. గత ప్రభుత్వం అసభ్యుడి పాలయిన విధంగా కాకండా నివాసయోగ్యమైన రీతిలో పండెట్లు హరిజన, గిరిజనలకు ఇళ్లు కట్టి ఉవాల్లి. కొత్తపల్లి అనే గ్రామానికి వెల్లి మాశాను హరిజనలకు ఉక్కడ యిళ్లు కట్టి యిచ్చినట్లుగా లెక్కలలో డబ్బు ఖర్చు అయింది. గికార్డలో ఇళ్లు పూర్తయినట్లు వుంది. కాని అక్కడ ఇళ్లు లేవు. దీనికి ఎవరు బాధ్యులు, ఏ విధంగా జరిగిందీ విచారించాలి. గ్రామస్థులు ఇలా చెప్పారు. వి.ఎల్.డబ్ల్యు యిక్కడకు వచ్చి వారికి రు 500/-లు యిచ్చినట్లు, వి.యల్.డబ్ల్యు. రు. 500/-లు కీసుకొన్నారని చెప్పారు. వారికిచ్చిన రు, 500/ లతో యిల్లు ఎలా అవుతుందని అడిగారు. ఇక స్కాలర్ షిప్ పనియంలో న్యాయం జరిగడం లేదు. కొన్ని ప్రాంతాలకు ఎక్కువ యిస్తున్నారు. కొన్ని ప్రాంతాలకు అసలు యివ్వడం లేదు. పేదవారికి న్యాయం జుగే పద్దతిలో చేయాలి. సాధన సంపత్తిని మనం యిస్తున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం యంత్రాంగం సరిగా పని చేయకపోతే దాని ఫలితాలను మనకు ఉపసేసిన వారము మనమే కాబట్టి జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకొనవలసివుంటుంది. మహిళా సంక్షేమ కార్యక్రమాల తీసుకొంటే గ్రామ ప్రాంతాలలో సరియైన స్టాఫ్ లేదు. ఎన్నో జిల్లాలలో జిల్లా మహిళా అధికారులు లేరు. బ్లాక్ లెవెల్ లో లేరు. గ్రామ స్థాయిలోనూ లేరు. సరియైన యంత్రాంగం లేకపోతే డబ్బు దుర్వినియోగమవుతుంది. కరువు నివారణ క్రింద డబ్బు యిచ్చారు. మాట్రీషన్ షిప్ గ్రామ్ క్రింద పోషకాహారాన్ని సరఫరా చేస్తున్నారు. గ్రామాలలో దానిని పశువులకు పెడుతున్నారు తప్ప సమస్యలు తినడం లేదు. కొటానుకోట్ల రూపాయలు ఎందుకు దుర్వినియోగం చేయాలి? వృద్ధాభ్యుపింఛన అవంటి కార్యక్రమాలవల్ల బాగుపడడానికి

అవకాశముంటుంది, ఉపయోగం లేని కార్మికులను పై నుంచి ఇంపోజ్ చేసే కద్దతిలో కాకండా గ్రామ స్థాయి వినింగ్ చేసే బాగుంటుందనేది ఆలోచన చేయాలి. గత ప్రభుత్వ కాలములో గతిన కార్యక్రమ ఫలితాలు సక్రమంగా నిద్ర ప్రజలకు అందలేదు. అందుకే గ్రామస్థాయి వడిపోయాయి. అదే కద్దతిలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ద్వారా కార్యక్రమాలను నడిపితే ఫలితాలు అనుభవించవలసివుంటుంది. అప్పుడుగా ఆశిక్కి మేకు సక్రమంగా జరగడానికిగాను సమూలంగా ప్రభుత్వం తాంకములో మార్పు తీసుకురావడం అవసరం. దబ్బు సమ్యక్ కాని దబ్బు ఎంత యిచ్చినప్పటికీ సక్రమంగా వినియోగమయితే హరిజన, గిరిజనులకు లాభము చేకూరుతుంది. హరిజన, గిరిజన సంక్షేమానికి కోట్ల రూపాయలు యిస్తున్నామని చెబుతూ, క్యాంటిటీని పెంచుతున్నామని కాని క్వాలిటీ పెంచడం లేదు. మంచేస్తున్న కార్యక్రమాలన్నీ పేదవారికి అదుపాటులో వుండాలి. పేదవారి యింటి ముందుక అన్ని రూపాయలు కిసుకుగై యిస్తున్నప్పుడు పాప్రమోజనం సక్రమంగా అందినవే మాట చెప్పవలసి కార్యత మంత్రి వుంది. మానసికంగా వాకి వున్న బంధువు, శక్తిహీనులైన వారూ, వాజులవైన దొర్లవ్యాలు ఎదురు జరుగుతున్నాయి? మానసిక బలహీనుల దుర్మార్గులు జరుగుతున్నాయి. వారిలో మానసిక బలహీనులైన వారిని దానికి కావలసిన కార్యక్రమాలను రూపొందించవలసిన అవసరం వుంది. మార్కెట్లో వారికి 5 శాతం కన్సెప్షన్ యిచ్చారు. వారు 14 శాతం నుంచి 15 శాతం అయినారు. బడ్జెటు కూడా ఆ విధంగా పెరిగింది. వాలో మానసిక మైండ్ రివ్యూ, బలము చేకూర్చవలసిన అవసరం వుంది. వారు ఎదగాలి, పైకి రావాలి. కఠర కులాల తోపాటు మాన హక్కులను కలిగివున్నామనేది వాకి తెలియాలి. అప్పుడే వారు వైకి వస్తారు. కొన్ని ప్రాంతాలలో కట్టిన యిళ్లు పడిపోయేటట్లు వున్నాయి. రు. 6000/ లు ఖర్చు పెట్టి యిట్లు కడితే కూలిపోయే పరిస్థితి వుంటోంది. ఏభూత్యం కట్టించిన యిళ్లలోకి చాలామంది హరిజనులు పోవడంలేదు ఎందుకంటే చావడానికి పోవాలా అంటున్నారు? ఎప్పుడు కూలిపోతాయో తెలియని పరిస్థితి వుంటుంది. గతంలో అలా అటారు. అనాడు అట్లా జరగడానికి ఆస్కారం లేదు. అధికారులు బాధ్యత తో నడచడం నికీ ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వెనుకబడిన మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను వెనుకబడినదానిగానే వుంచాలని అనుకొంటున్నారా? గిరిజన సంక్షేమ కార్యక్రమాల నివేదికలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా పేరు లేదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా అన్ని విషయాలలో వెనుకపడి వున్న విషయం అందరికీ తెలుసు. వెనుకబడినదాన్ని కృష్టితో వుంచుకొని కేటాయింపులను పెంచాలి. మంత్రిగారి నియోజకవర్గంలోనే ప్రైజిట్ వున్నారు. వోటిఫైడ్ పరిమాణలో ప్రైజిట్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటునుంచి ఏమీ ఖర్చుపెట్టినట్లుగా లేదు.

12-30 p. m. ప్రభుత్వం మీద నేను అవవాడు వేయడం లేదు. అధికారులు, తమ సహజమైన పాత పద్ధతులనే వదులుతున్నారు. ఆ పద్ధతులు మార్చుకోవాలి. అన్ని ప్రాంతాలకు

for 1986-87:

Demands for Grants.

న్యాయం కలిగేటట్లుగా చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. నరశింహారావు (కొత్తూరు) — అధ్యక్షా, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ, గిరిజన సంక్షేమ శాఖకు సంబంధించిన డిమాండ్లను సరికిల్లో ఇదివరలో మంత్రులతో మాట్లాడనప్పుడు వాంలో కన్పించిన భావాలు ఇప్పుడు ఈ డిమాండ్లలో కన్పించడం లేదని భావిస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఇందులో తెల్సిన అంకెలను పోలికలపై 1985-86 అంకెలే కన్పిస్తున్నాయి కాని వాటిలో ఏ పూర్వపు నిష్పించడం లేదు. వీటికి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. గిరిజన శాఖకు సంబంధించి 1985-86లో ఇంజనీరింగ్ శాఖను ప్రారంభించారు ఆ శాఖ కేవలం ఇండ్ల నిర్మాణం, రోడ్ల నిర్మాణం తప్ప మంచినీటి సదుపాయాల గురించిగాని, ఇగిగేషన్ ప్రాజెక్టులను గురించిగాని ఏమీ ఇన్వెస్టిగేట్ చేయడం లేదు. ఇది శోచనీయమని మనవిచేస్తున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాలలో ఇగిగేషన్ పనులు ప్రారంభించాలి. మన్యు ప్రాంతాల్లో పోడు వ్యవసాయానికి ఇచ్చిన నిధులు ఖర్చు చేయకుండా పల్లపు ప్రాంతాలలో వున్న గిరిజనుల కొరకు ఖర్చు చేయడం జరుగుతున్నది కొండ ప్రాంతాలలో, మన్యు ప్రాంతాలలోని గిరిజనులకు న్యాయం కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. గిరిజన సంక్షేమ కమిటీవారు శ్రీ కాకుళం, విజయగిరం, విశాఖపట్టణం ప్రాంతాలు పర్యటించినప్పుడు కొన్ని ఆశ్చర్య పాతశాలలను చూడటం జరిగింది. అక్కడ వున్నప్పుడు ఆ పాఠశాలల గోడలు విరిగి పూచుడనే పడిపోతాయే మాననన భయంతో మేము బయటకు రావడం జరిగింది. కొత్తగా హాస్టల్స్ కట్టడం కంటే వున్న హాస్టల్స్ కు కొత్త భవనాలు నిర్మించాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో వున్న 900 హాస్టల్స్ కు ముందు కొత్త భవనాలు కట్టించి పరువాత కొత్తవి ఏర్పాటు చేసే ఆలోచన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. కట్టించేటప్పుడు విద్యార్థుల సంఖ్యను ఒట్టి వాటిని కట్టంటేదు. వారు కట్టే వాటిలో పిల్లలు పడుకోవడానికి కూడా వీలు పడటంలేదు. ఈ ఏడాది ఎవర నిర్మాణాలకై కేటాయించిన డబ్బును దానికే ఖర్చు పెట్టి విద్యార్థులకు సరిపోయేట్లుగా విశాలంగా కట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. హాసానింగ్ కాలనీస్ కు సంబంధించి ప్రస్తుతం పెరిగిన ధరల దృష్ట్యా రి వేలు, పది వేలకు పెంచాలని కోరుతున్నాను. పునాదికి హరిజన, గిరిజనులు 2 వేలు ఖర్చు పెట్టాలనే నిబంధన వుండటం వల్ల చాలా మంది ముందుకు రాలేకపోతున్నారు కనుక పూర్తి ఖర్చు ప్రభుత్వమే భరించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక, బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ గురించి చాలా మంది చాలా సార్లు ప్రస్తావించడం జరిగింది. బోగస్ సర్టిఫికేట్స్ ఇచ్చే అధికారులను ఎందుకు పనిపై చేయరని అడుగుతున్నాను. 31వ సంవత్సరాల కాలిగ్రెస్ పాలనలో చేయనిది ఈ మూడేండ్లలో మేము ఏమీ చేస్తాం అని ప్రభుత్వం అడగవచ్చు. వారు చేయలేకపోయినా ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం చేయవచ్చును కదా. మేము చేశామని చెప్పుకోవచ్చును కదా. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ

మంత్రులు ఈ విషయాలలో గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరితూ నెలవు పీనుకుంటున్నాను.

12-40 p.m.

శ్రీ వి. రామయ్య (నిడుమోలు) :—అధ్యక్షా, ఎక్కడ చాలా పెట్టి, అయిదు నిమిషాలు కాపడముతోనే బయట కొడుతున్నాడు. ఉపాధిమంతుకు ఒక కన్సల్టిటివ్ కౌన్సిల్ వుంది అకచిటీవుచూ ఊడిచడా అర్థం కావడం లేదు. నెలకు ఒకసారి రెండు నెలలకు ఒకసారి సమావేశం అయితే సభ్యులు అందులో చూచి దీమాండు గురించి నిర్ణయించుకోవడానికి వీలు వుండే ప్రభుత్వానికి కూడ బాగుండేది. అకచిటీని యిప్పటికే నా నెలకు ఒకసారి సమావేశపర్చాలని కోరుతున్నాను.

పోతే యీ పద్దు చూస్తే చాలా ఎక్కువగా కనబడుతున్నది ఈ పద్దులు ఎవరూ పెంచుకున్న మాట వాస్తవమే. కాని విడి విడిగా చూస్తే దిగ్వికాసం కు ఎక్కడ వీలుగట్టుందో అటువంటి సంబంధించిన పద్దులు మాత్రము పెంచారు. అటువంటి 1వ-3వ లేని పద్దులకు తగ్గించారు, పెంచలేదు ఈ దిగ్వికాసం కు అవకాశాలు లేకపోతే అచ్చితమైనటువంటి పర్యవేక్షణ క్రింద వాటిని మలు జరుపుతే తప్ప అవి చేరవలసిన వారికి చేరవు, మీరు అనవచ్చు. అందు లట్లాగే వుంటారా అని. మూడు కాకులలో ఒక కాకి వుండవచ్చు. అటువంటి వారి గురించి అనడం లేదు. ప్రభుత్వం యిన్ని కోట్లు కేటాయించినప్పుడు వాటిని సక్రమంగా అమలు జరిపించేందుకు పూనుకోవలసి వుంటుంది. అచ్చితమైనటువంటి పర్యవేక్షణ క్రింద అమలు జరగవలసి వుంటుంది. ఇండ్ల స్థలాలకు సంబంధించి ఒక వైసా పెంచలేదు. పోయిన సంవత్సరం వున్న రూ. 121/2 కోట్ల యిప్పుడు వుంది. మండలానికి రూ. 40,50 వేలు యిస్తే అంతకుముందు రివెన్యూ రేట్లు క్రింద వాకిల క్రింద సరిపోతుందని కొన్ని చోట్ల చెప్పారు 5వ వేలు యిచ్చినట్లు తక్కు వుంది, ఎన్ని ఎకరాలు కోన్నారో చెప్పలేదు, పాత తక్కులు చెప్పినట్లుగా వుంది. అది వెరిఫై చేసి చెప్పాలి. 10 ఏండ్ల క్రింద 3 ఏండ్ల క్రింద స్థలాలు యిచ్చి ఉప్పటివరకు లెవలింగు చేయనందున అవి అట్లాగే వడి వున్నవి. దానివల్ల అక్కడ గుడికె వేసుకోడానికి కూడ వీలు లేదు దాని గురించి డబ్బు కేటాయించవలసిన అనవసరం వుంది. ఇక్కడ చూవలేదు. అట్లాగే వుంచితే రెవిన్యూ అధికారులు నోటీసులు యిచ్చి వున్నారు, పడావుగా చెట్లారు కాబట్టి ఎందుకు మిమ్ములను తొలగించకూడదు అని ఈ విధంగా నోటీసులు యివ్వడం సరైనది కాదు ముందు లెవలింగు చేయించి కట్టకపోతే అప్పుడు అడుగవచ్చు.

ఇకపోతే వృద్ధాప్య పు పెన్షన్స్ కొరకు గత సంవత్సరము కంటే అయిదు అక్షలు తగ్గించారు అశలు రేకి తించడం ఎందుకు, తగ్గించడం ఎందుకు. అసత్యపీ కలిగించడం ఎందుకో ప్రభుత్వం, ముఖ్యంగా మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. అట్లాగే కేతువుల పెన్షన్ వుంది. కొత్త వారికి పెన్షన్

Demands for Grants.

యిచ్చే అవకాశం లేదు. చచ్చిపోతే ఖాళీలు ఏర్పడితే యివ్వడం తప్ప కొత్తవారికి యివ్వడం లేదు. అట్లాగే కార్మికుల పెన్షన్ కు సంబంధించి ఒక పైసా పెంచలేదు. అది పెంచవలసిన అవసరం వుంది. 30 రూపాయల నుండి 50,60 రూపాయలకు పెంచాలి. అట్లాగే భూమి లేని నిరుపేద ముసలివారికి యింటికి ఒక్కరికి యివ్వాలని వున్న నిబంధనను తీసి వెసి ఎంత మంది ముసలివారు వుంటే అంత మందికి యివ్వాలి. కమ్యూనిటీ యింకేషను జావుల పథకము మంచిదే. అధికారులు యివ్వవలసి వచ్చినప్పుడు-బి.డి.ఓలు, ఇ.ఓలు-సహో నిబంధనలు పెట్టి యివ్వకపోవడం వల్ల అవి సక్రమంగా అమలు జరగడం లేదు. అటువంటి నిబంధనలను సడలించి సక్రమంగా నిధులు వెంటనే మంజూరు అయ్యేట్లు చూడాలి. కాళ్ళవ గృహనిర్మాణ కార్యక్రమం క్రింద కొన్ని చోట్ల రీ శేలతో కడుతున్నారు. కొన్ని చోట్ల బేసిమట్లం చేసిన తరువాత కడుతామంటున్నారు, బెసిపివరీస్ కు యిబ్బంది కలిగే విధంగా చరిస్టితి వుంటున్నది. గత సమావేశము లో పెంచారు-రినుండి 8 శేల వరకు 7 నుండి 9 శేల వరకు-కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్యాయాలి, వ్యాయాలి, ఇచ్చారని చెబుతున్నారు. పెంచినంత మాత్రాన కాదు, అది లోన్ కాంపౌనెంటు గాకుండా సబ్సిడీ కాంపౌనెంటుగా వుంటే బాగుంటుంది, అప్పుడు కాళ్ళవ గృహనిర్మాణ పథకము ముందుకు పోతుంది. అత్యాచారాలను నివారించడానికి సంచార న్యాయస్థానాలను ఏర్పాటు చేశామని చెబుతున్నారు. ఏమి చేశారో, ఎన్ని కేసులు పరిష్కరించారో చెప్పలేదు. బేకవుట్ యివ్వవలసి వుంది. అట్లా చేయకపోతే కేటాయించిన డబ్బు వృధా, ప్రత్యేకంగా చెప్పాలంటే, స్పెషల్ కాంపౌనెంటు ప్లాను సక్రమంగా అమలు జరగడం లేదు. దాని గురించి చెప్పాలి. 15 పర్సంటు నిధులు కూడ సక్రమంగా అమలు జరగడం లేదు. దాని గురించి సక్రమంగా దర్యాప్తు జరిపించాలి.

ఇక గిరిజనుల సంక్షేమం. నేను కొన్ని చోట్ల గిరిజన ప్రాంతాలను చూశాను. గిరిజనుల కొంకు కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తున్నాము. కేటాయించిన రానితో వాళ్లకు రూపాయకు పదిపైసలు ముడతలున్నావా లేదా అనే అనుమానం వస్తున్నది. అందువల్ల వారి కార్యక్రమాలను సక్రమంగా అమలు జరుగవలసిన అవసరం వుంది. గిరిజన కార్పొరేషను వుంది. అది గిరిజనుల నుండి మైనర్ ఫార్మెట్టు పొిడ్యూస్ ను కారుచౌకకు కొని ఎక్కువ రేట్లుకు అమ్ముతున్నది. ఈ కార్పొరేషను కొనేప్పుడు గిరిజనులకు గిట్లు బాటు ధర వుండేట్లు చూడాలి. అలాగే మేజర్ పొిడ్యూస్ విషయం. అల్లం, పసుపు, అనాసలాంటివి వున్నవి. వాటికి మార్కెటు తెక గిరిజనులు సంతలోకి తీసుకువెళ్ళి కారుచౌకగా అమ్ముతున్నారు. వాటికి మార్కెటింగు ఫెసిలిటీ కల్పించి సరైన ధర వచ్చేట్లు చేయాలి. పట్టు ఉత్పత్తి కైనేజీలు, రీలింగు కేంద్రాలు చెట్టారు. మంచిదే. ఎకరముకు అయిదు శేల రూపాయల సహాయం అన్నారు, ఎంత మందికి యిచ్చారో తెలియదు. ఏటేటా యిచ్చిస్తే

పరిస్థితి ఏంటాలి. మార్గముం రేస్, మినిసుం రేట్లు ఎప్పటికప్పుడు వారికి తిన్నేటు చేసే ముగ్యవశాలిల దోపిసీ వు డదు. జన గ్రహ నిర్మాణ పథకము క్రింద 3600 యండ్లు కట్టవలసి వుండినది-దానికి గాను రెండున్నర కోట్లు 1985-86లో కేటాయించడం జరిగింది. అయితే 104 గృహాలు ట్రావని లెక్కలో వుంది. మిగతావి ఎందుకు కట్టలేనే దాని గురించి సంజాయిషీ లేదు, ఏక్కడ పొరపాటు జరిగిందో చెప్పవలసి వుంది. సి.బి.ఎల్స్ రేట్లు చాలా తక్కువగా వుంటున్నవి. దానివల పనులు జరిగడములో ఆలస్యం అవుతున్నది అందుని లగిన విధంగా రివైజు చేయాలి.

పోడు వున గావాస ప్యాజ్జకు రు. 55 కోట్లు పెట్టుబడి వ్యయం అని చెప్పారు. టుటుంబ సహాయం పది వేలు అని చెప్పారు. దానిని 54 వేల కుటుంబాలకు వర్ణించేస్తా మన్నారు. 1986 జనవరి అంతం నాటికి 51272 కుటుంబాలకు ఏర్పయోజనం కల్పించాచి అన్నారు. అది ఎప్పటి నుండి అని చెప్ప లేదు. 10, 15 ఏండ్ల నుండి చేసింది లెక్కలోకి తీసుకున్నారా, లేక గత సంవత్సర మే అంత చేశారా అంతేల గారడి లేకుండా చేస్తే బాగుంటుంది. స్పష్టంగా గత సంవత్సరము యిత చేశామని చెబితే బాగుంటుంది. గరిజన ప్యాంకాలలో వాగులు ప్రవహించే పోదేశాలున్నవి. అక్కడ చిన్న చిన్న రిజర్వాయ్ కడితే నీటిపారుదల అవకాశం వుంటుంది నేను సీతం పేటలో కొన్ని ప్రోపోజల్లు ఉచ్చాను.

స్త్రీ సంక్షేమం గురించి యిన్ని ఆశువత్సరాలు పెట్టామని చెప్పారు, మంచిదే. అని అవసరాలకు తగిన విధంగా వున్నవా లేదా అనేది అలోచించాలి. అవసరా లకు తగిన విధంగా సంక్షేమ కార్యమూలు చేపట్టి నిధులు కేటాయించవలసి వుంటుంది. హాస్టల్స్ పెంచినందుకు సంతోషమే, కాని సరిపోయినంత సంఖ్య వుండడం లేదు. హాస్టల్స్ లో వున్న విద్యార్థులు యమయాతనలకు గురి అవు తున్నారు ఈ మధ్యని రాష్ట్రములో అరేడు జిల్లల్లో విద్యార్థులు సదుస్సులు ఏర్పాటు చేసి వారి యిబ్బందులు తెలుపుకున్నారు. వాటిలో నేను పాల్గొన్నాను మిగతా గౌరవ సభ్యులు కూడ కొంత మంది పాల్గొన్నారు. వారి బాధలను గౌరవ మంత్రిగారికి మెమొరాండం ద్వారా తెలియజేశారు. నాటిని పరిశీలించి తగు చర్య తీసుకోవాలని కోర తున్నాను. అందులో వుండే విద్యార్థులకు వంద రూపాయల స్కాలర్ షిప్ యిస్తున్నారు. ఈ రోజులో టిఫిన్ చేస్తేనే వంద రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. మార్కెటులో పెరిగిన ధరల దృష్ట్యా దానిని పెంచవలసిన అవ ణం వుంది. పరిశుద్ధమైన పాతావరణమును హాస్టల్ లో ఏర్పాటు చేయాలి. స్కాలర్ షిప్ ను పెంచాలి. పోతే డెన్ స్కాలర్స్ వున్నార-వారికి వీ కి తేడా ఏమండే, వీరు హాస్టల్ లో గాకుండా బయట వుంటారు. వీరికి సంవత్సరానికి చాలా కొద్ది మొ త్తమునే యిస్తున్నారు. అది పెంచాలని కోరు తున్నాను. ఇప్పుడు హాస్టల్ లుకు బియ్యం సప్ల యి చేస్తున్నారు. అవిధంగా కాకుండా వారిందిరికి తోరే రెండు రూపాయల ఎథికలోని బియ్యం సప్ల యిచేస్తే దానిలో

12-50 p.m.

Demands for Grants.

వచ్చే మొత్తమును ఇతర రా తీలకు ఖర్చు పెట్టుకోవచ్చును. చింతపండు, వామోలిన్ ఆయిలు లాంటి వస్తువులు గవర్నమెంటు ఇనిస్టిట్యూషన్లనుంచి సప్లయి చేస్తే కొంత ఆదా అవుతుంది. అది ఇతర వస్తువులకు వినియోగించుకొని డానికి అవకాశం ఉంటుంది బి.సి. హాస్టల్స్కు నీట్లు చాలా తక్కువగా ఇస్తున్నారు. వారికి ఇచ్చే స్కాలర్ షిప్స్ జనవరి వరకూ రాలేదు. అందువల్ల అగ్రి ఉపయోగం లేకుండా పోతాయి. ఆ విధంగా ఉపయోగం లేని వస్తువులను ఇతర కేటాయింబామని చెప్పడంవల్ల లాభం లేదు. ప్రభుత్వం బి.సి. విద్యార్థుల గురించి ఎక్కువగా ఆలోచించవలసి ఉంటుంది. వారి హాస్టల్స్కు కావలసిన వసతుల గురించి ఆలోచించాలి. ఈ సుధ్య చాలామంది అనుకోకుండా వచ్చారు. వెల్ఫేర్ స్కీమ్లకు ఈ విధంగా డబ్బు కేటాయిస్తూ ఉంటే కొంతమందికి కన్ను కుట్టవుతున్నది. నేను వారికి ఒక విషయం స్పష్టం చేయవలసివున్నాను. ఇదింతా పాలకవర్గవారు పెట్టే భిక్షం అనుకుంటే పొరపాటు వారికి ప్రభుత్వం ఇవ్వవలసిన మాజిక బాధ్యత ఇది. ఆ ప్రజలు సంవత్సరాల తరబడి సమాజానికి చాలా సేవ చేసి ఉన్నారు ఆ జాతీయ సంపద ఎక్కడిదంటే అది వారి ప్లమ్ ఆండ్ బ్లడ్. అందుకే అది ప్రభుత్వం యొక్క సామాజిక బాధ్యతగా గుర్తించి వారికి ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షులవారు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అభినందనలు తెలియజేస్తూ నెలపు తీసుకోంటున్నాను.

శ్రీ యు. సాంబయ్య:— అధ్యక్షా, తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం సమ వార్షిక ప్రణాళికలో సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి ఏవైతే విధాన స్వరూపాలు ఇచ్చారో అవి విగాన స్వరూపాలుగా కాకుండా నినాదాల స్వరూపంగా కనిపిస్తున్నాయి. అవసరాలనుబట్టి నిధుల కేటాయింపు జరుగలేదని మనవి చేస్తున్నాను. సాంఘిక సంక్షేమం కోసం హరిజనుల అభివృద్ధి కోసం తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోకుండా ఉన్నదో, వారివల్ల ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్నటువంటి అవగాహన ఏమిటో మనకు తెలుస్తూనే ఉన్నది. హీనాభిహీనంగా సమాజంలో అట్టడుగున ఉన్న జాతులకు కేటాయించిన నిధులనుబట్టి చూస్తే వారివల్ల ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంతో శ్రద్ధ ఉండో తెలుస్తున్నది.

గృహ నిర్మాణ పథకం గురించి మనవి చేస్తాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో రి వేల రూపాయలతో గృహ నిర్మాణ పథకం చేబట్టడం జరుగుతున్నది. కాని ఎన్.ఆర్.ఇ.పి. క్రింద ఆర్.ఎల్.జిపి క్రింద బరిస్సా, కేరళ రాష్ట్రాలలో వాటికి మద్దతుగా ప్రకటించి ఉచితంగా గృహ నిర్మాణం చేయడం జరుగుతున్నది అదేవిధంగా మన రాష్ట్రంలో ఊడా ప్రవేశపెడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. కాలనీలలో జనరల్ సివిల్ ఎమినిటీసు ప్రోగ్రాం కేంద్ర బడ్జెటుతో చేపడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. హౌసింగు కాలనీలలో ఒక్కొక్క ఇంటికి రి సెంటు కేటాయించటం జరుగుతున్నది. ఆ రి సెంటు సరిపోదు, కనీసం 5 సెంటు అయినా కేటాయించాలని మనవి చేస్తున్నాను పెద్దూర్లు కాపువారికి ఎస్.సి. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషను ఇచ్చే ఆర్థికపరమైన విధానాలు ఏవైతే ఉన్నాయో అదేవిధంగా స్టేట్ ఫైనాన్సు కార్పొరేషను కాని స్టేట్ ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను, కాని,

గ్రామోదయ పథకం క్రింద కాని ఎస్.సి. కు 15 శాతం నిధులు కేటాయించడం లేదు. అది కేటాయించేట్లు ప్రభుత్వం సరైన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామోదయ పథకంలో అనేక అంచాలు తీసుకొని హరిజనులకు 15 శాతం ఇవ్వడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. రిజర్వేషను అనేది జనాభా ప్రాతిపదిక పైన ఉండాలని మా పార్టీ తరఫున మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలోని రిజర్వేషన్ల జనాభాలో హరిజనులు 15 శాతం వరకు ఉన్న విషయం వాస్తవం దాని ప్రకారంగా 15 శాతం నిధులు కేటాయించవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఉంది. అనేక రాష్ట్రాలలో జనాభాలో హరిజనులు శాతం ఎంత ఉందో చూసి దాని ప్రకారంగా నిధులు కేటాయిస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో కూడా అలాకాగా జరుగకంధకు విచారించుకున్నాను. బోగన్ సర్టిఫికేటు విషయం గురించి ముత్రి గారికి చాలాసార్లు చాలామంది చెప్పడం జరిగింది. అమె అవన్నీ చూస్తాను, చేస్తాను, పరిశీలిస్తాను అంటున్నారు. కొన్ని జాతులవారికి డాక్టరు అంబేద్కర్ సూచించిన ప్రకారంగా, విధాంతపరంగా కొన్ని అవకాశాలు రాజ్యాంగంలో పొందుప చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు అభివృద్ధి అని ఒక వ్యక్తి ఉంటాడు, అదేవిధంగా ఛార్జెస్ అని ఒక వ్యక్తి ఉంటాడు. వారి పెళ్లనుబట్టి మనకు తెలుస్తుంది. అభివృద్ధి హిందువు అట్లాగ అవుతాడు, అందుచేత పేర్లను కూడా దృష్టిలో ఉంచు కొని చూడండి. కొంతమంది దొంగ సర్టిఫికేటు తీసుకొని వచ్చి హరిజనులకు ఇచ్చే అవకాశాలను దిగ్విమోచనం చేస్తున్నారు. అందుచేత బోగన్ సర్టిఫికేటును ఏరివేసే కార్యక్రమం తీసుకోవాలి. కరింనగర్ లో కొలువులు జాతికి చెందినవారు గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లుగా పని చేస్తున్నారు. వారు హరిజనులు కారు. పోయిన సంవత్సరం ఈ విషయంలో నేను ఒక రిపోజిషన్ చేసు ఇచ్చాను. కాని ఇంతవరకు దానిమీద ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. స్కూల్ టీచర్స్ విషయంలో ఆదాయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఆదాయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా కులమును పరిగణనలోకి తీసుకొని స్కూల్ టీచర్స్ ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. కేరళలో ఆదాయమును పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా చేస్తున్నారు. అదేవిధంగా ఇక్కడ కూడా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

1-00. p.m.

లాండు సీలింగు విషయం మనవి చేస్తాను. రాష్ట్రంలో లాండు సీలింగువల్ల 10 లక్షల ఎకరాల మిగులు భూమి ఉంటుందని ఇదివరకు తెలిసింది. ఇటువంటి భూమిని ప్రభుత్వం ఇంతవరకు సంచించేట్టలేదు. ఈ నాడు గామీమాలలో నిరుద్యోగం ప్రబలి ఉంది. అందుచేత హరిజనులకు, పేదవారికి లాండు సీలింగులో వచ్చిన మిగులు భూమినివంచించేది తేవారు ముందుకు అవకాశాలు రావడానికి ఉంటాయని మనవి చేస్తున్నాను. లెడర్ పరిశ్రమ విషయంలో మన దగ్గర తోలువంతో ఎక్కువగా దొరుకుతుంటే వాటిని శుభ్రం చేసి వసతులు లేవు. ఈ ముడిసరుకును మద్రాసు ఎగుమతి చేస్తే వారు టేనింగ్ చేసి లాభం పొందుతున్నారు. టేనింగ్ సెంటర్స్ పెట్టి లెడర్ ఇండస్ట్రీని అభివృద్ధి చేయవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద ఉంది. హాస్టల్లు చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితిలో ఉన్నాయి.

Demands for Grants.

మేట్రోస్, వార్డెస్సు పాస్టల్స్, ఉండడం లేదు. రాజ్ కిల్లు పది గంటల వరకు పిల్లలకు చదువులు సేర్వే వద్దతి ఉంటే బాగుంటుంది. వార్డెస్సు పాస్టల్స్కు మూడంగా ఉండవలసి పిల్లలకు చక్కదిండానికి శ్రద్ధ చూపించడం లేదు. వారికి ఆదేశాలు ఇచ్చి రాజ్ కిల్లు కూడా వా పాస్టల్స్లోనే ఉండే పండ్ల కల్పించాలి. సెషన్ కంపానెంట్ స్కీమ్ను క్రింద ఇస్తున్న నిధులు గానీ పంపా యతీ పండ్ల నిధులు గానీ హరిజనులకు తన విధంగా ఉపయోగపడటం లేదు. దర్శినియోగం జరుగుతున్నాయి. పంచాయితీ సమితి 15 శాతం నిధులు సరిగ్గా ఖర్చు జరగడం లేదు. ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకుని ఆ నిధులు సకాలంలో ఖర్చు అయ్యేట్లు చూడాలి. హరిజనులకు మెదక్ జిల్లాలో, జగన్ దొర్లవల్లం, కారం చేదులో జరిగిన దొర్లవల్లం గృహస్థా ప్రభుత్వం వారి దగ్గరకు వెళ్ళి వారి ఆత్మ విశ్వాసం చూరగొనే ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీమతి ఎమ్ ఇ దిర (హద్ నగర) :— అధ్యక్షా, సోషల్ వెల్ ఫేర్ మంత్రి, ట్రైబునల్ వెల్ ఫేర్ మంత్రి ప్రవేశ పెట్టిన డిమాండ్స్ను సమర్థిస్తున్నాను. తెలుగు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో హరిజనులకు న్యాయం జరగడం లేవనే ఆరోపణను నేను కొర్రుస్తున్నాను. లహీన వర్గాలకు, అట్టడుగున ఉన్న వర్గాలకు, పెద ప్రజానీకానికి సహాయపడే విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచనలు ఉన్నాయి. ఈ నాడు సమాజంలో ఉన్న బీద హరిజనులు అటువంటి ఆరోపణ తొలగించుకుంటారని భావిస్తున్నాను. డిమాండ్స్లో ప్రవేశపెట్టిన కొన్ని విషయాలలో కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. గామీలలో ఇళ్ల స్థలాలకు ఇస్తున్న పట్టాలు మగవారి పేరు కాకుండా ఆడవారికి ఇస్తే ప్రమాదం జనంగా ఉంటుంది ముఖ్యమంత్రి ఆడపదుచులకు ప్రత్యేక మైన శ్రద్ధ చూపిస్తున్నారు కాబట్టి సమాజంలో స్త్రీలకు ప్రత్యేక మైన పద్ధతిలో ఇళ్ల స్థలాలు కేటాయిస్తే బాగుంటుంది ఉద్యోగాలలో ఆరు వేల రూపాయలకు తక్కువ ఆదాయం ఉన్నవారికి నిజర్వేషను కల్పిస్తే బలహీనవర్గాలకు బీద హరిజనులకు లాభం కలుగుతుంది. ఆరు వేల కంటే ఎక్కువ ఆదాయం ఉన్నవారు సమాజంలో అభివృద్ధిలో వచ్చినవారుగా నేను భావిస్తున్నాను కనుక ఆరు వేల ఆదాయం ప్రభుత్వం తప్పకుండా పాటించాలని కోరుతున్నాను. సమాజంలో అస్పృశ్యత తొలగించాలనే వర్ణాంతర వివాహాలు ప్రోత్సహించాలి. వర్ణాంతర వివాహం చేసుకున్నవారికి కంప్యూటర్ గా ఉద్యోగాలు ఇస్తే తప్పకుండా సమాజంలో అస్పృశ్యతను రూపుమాపడానికి ఉపయోగంగా ఉంటుంది. గామీలలో ఆడవారి పరిస్థితి చాలా హీనంగా ఉంది. ముఖ్యంగా హరిజన స్త్రీలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కనీసావసరాలైన సదుపాయాలు కూడా వారికి అందడం లేదు. ప్రతి గ్రామంలో మరుగుదొడ్లు హరిజనవాడలలో ప్రభుత్వం కట్టించడానికి సమ్మతిస్తే బీద హరిజన స్త్రీలకు మేలు చేసిన వారవుతారు. స్కూల్స్లో మెన్ పద్ధతి ఇదివరకు ఉండేది. ఇప్పుడు మెస్సులు బంద్ చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల విద్యార్థులకు ఎక్కువ హాని జరుగుతున్నది. వారికి కేవలం రూ. 150-200 చేతికి ఇవ్వడంవల్ల వాటిని

1.10-p.m.

తీసుకుని దుర్మనియోగం చేస్తున్నారు. వారికి సమస్య ఏమిటి? వెళ్లడం, స్కూలుకు వెళ్లడం అనేది ఉంటుంది—ఇప్పుడు వారి సమస్య అంతా వంట చేసుకుని తినానే కాని ఆ సమస్యనే ఉంటుంది. ఇంకా కావలసిన పాఠ్యాలు, స్పెండిచూరగావుంది. మెన్ బండ్ చేయడం వంటివి విద్యార్థులకు ఉపకారం చేయవలసింది. ప్రైవేటు రిజర్వేషన్లు అనే మండల సర్కిల్లో 30 శాతం అన్నగారు ఇదివరకే చేశారు—కానీ దానిని 50 శాతం చేస్తే బాగుంటుంది. ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్లు వల్ల ఎస్.సి.లకు సరిగ్గా డెస్టిగ్ కావడం లేదు. కొన్ని కొన్ని వంటకాలలో అన్ని ఉద్యోగం చేసేవారే ఉండరు. వారికి ప్రమోషన్స్ రావడం జరగదు. ఎక్స్ట్రా డిపార్టుమెంటులలో ఆ కాంటిడేట్స్ లో పోషడంతో రిజర్వేషన్స్ అగిపోవడం జరిగింది. కనుక డిపార్టుమెంటులో ఉన్న ఎవరైనా ఇతర డిపార్టుమెంట్స్ కి వెళ్లడానికి వారికి ఏవిధమైన బంధువులు వెట్టుకుండా, రిజర్వేషన్లు పుకుండా పాటిస్తే, అన్ని డిపార్టుమెంట్స్ లో ఉండే వారికి లాభం కలుగుతుందని ఆశిస్తున్నాను. గాని ఇంకా పదకం అని ప్రభుత్వం చేపడుతున్నారు. దానిలో శిశు సంరక్షణ సంఘాలు అన్ని కూడా కేవలం పట్టణాలకే కాకుండా గ్రామాల్లో కూడా ఏర్పాటు చేస్తే అక్కడ గ్రామాల్లో ఉండే శిశు శాస్త్రాలకు, వ్యవసాయశాస్త్ర వాటికి ప్రజలకు సహాయం చేసిన వారం అవుతాము—నుక ఇవన్నీ గ్రామాల్లో ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేసే విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. ఐ.ఎ.ఎస్. ఐ.ఎ.ఎస్. వారికి శిక్షణా సంస్థలున్నాయి. వాటిని ప్రత్యేక గా ఎస్.సి.లకు కూడా ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటే అధికంగా వారికి లాభం చేకూర్చు వారు అవుతారని నేను ఆశిస్తున్నాను కుట్టు సెంటర్లను కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఈ సెంటర్లను హాజరులు మొదలైన వారు ఎవరైనా వచ్చుకోవచ్చునన్నారు. ఈ సెంటర్లను ప్రతి తాలూకాలో ఏర్పాటు చేస్తే, మహిళలకు జీవకోపాధిని కల్పించిన వారం అవుతాము. ఈ లాభం కల్పించిన అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ, నెలపు ఉపాధి ఉంటున్నాను.

శ్రీమతి 2. మణెమ్మ :—అధ్యక్షా, సాంఘిక సేవలు కాని, గిరిన కాని, మె రలైన ఈ డిమాండును నేను సమర్థిస్తున్నాను. ఈ డిమాండుకి సంబంధించి ఎక్కువగా బడ్జెటు కేటాయింపు చేసి, అన్ని రంగాల్లో కృషి చేస్తున్నా. గౌరవ ప్రభుత్వం కొందరు మా పార్టీని దెప్పకున్నారు. ఇది సమస్య కాదు. వెనుక బడిన తరగతులకు చెందిన ఒక కమిటీతో నేను శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణ వెళ్ళాను. అక్కడ బి.సి.లకు అన్యాయం జరుగుతోంది. హాస్టల్స్ లో ఉండే వారికి భోజన సదుపాయాలు జరుగుతున్నాయి. కానీ ఉల్లగరీత్యా, స్కాలర్ షిప్స్ విషయంలో వారికి అన్యాయం జరుగుతోంది. అటువంటి విషయాలలో చర్య తీసుకుని స్కాలర్ షిప్స్ నెల, నెలా సక్రమంగా వచ్చేట్లు

1-30 p.m. చూడాలి.

(స్పీకరు గారు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

గిరిజన ప్రాంతంలో చాలా మంది వెనుకబడి ఉన్నారు. వారికి కావలసిన

రదుసాయాలు చేయాలి. కనీసం స్కూలు పెట్టుకోవడానికి కూడా సరైన రదుసాయం లేకుండా ఉంది. ఇటువంటి విషయాలలో గిరిజన శాఖ మంత్రి రామారావుగారు శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుకున్నాను. వెయికబడి ఉండడానికి కూడా ఒక కారణం ఉంది గిరిజనులు, లంబాడీలు, వెయికబడి తరగతుల వారికి సంబంధించి ఒక వ్యక్తి పెద్దగా ఉంటాడు. అతడ ప్రభుత్వంలోకి కల్పిస్తున్న కార్యక్రమాలను వారికి తెలియజేయకుండా, ఆ ప్రాంతాల అభివృద్ధి జరగకుండా చేస్తుంటాడు. ప్రభుత్వం వృత్తికర్మను వారి అభివృద్ధి నిమిత్తం డబ్బు కేటాయిస్తున్నాడు. కార్యక్రమాలు చేపడుతున్న, ఆ పెద్దలనే వారి వల్ల ఆయా కార్యక్రమాలు ఆమలు జరగడం లేదు. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు శ్రద్ధ వహించాలి. ఆరోగ్యం, స్కూలు భవనాలు పరిశీలించినట్లయితే కనీసం వాటికి తగిన ప్రాధాన్యం ఇవ్వడానికి అవసరమైన షర్తులను చూడాలి. తరువాత స్త్రీ సంక్షేమ శాఖ ఉంది. స్త్రీల విషయంలో కొందరు వెటకారంగా అన్నారు. జిల్లావారీగా మీటింగులు పెట్టుకోవడం, మహిళలు కలసి కరవు నివారణ పథకాలు, సమగ్ర స్త్రీ మరియు శిశు సంక్షేమ పథకాలు, వాటి అభివృద్ధి చూడడం, అన్ని రంగాలలో కార్యక్రమాలు చేపట్టి, గట్టిగా కృషిచేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మహిళలకు రు. 18 వేలు ఇచ్చి కుటుంబ మిషను ఇవ్వడం, తేసులు, పీచు పరిశ్రమ మొదలైన అన్ని రంగాలలో కృషిచేస్తూ, వాటికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇచ్చి, కార్యక్రమాలను రూపొందిస్తున్నాము. ఇవన్నీ జిల్లా లెవెల్లో పెట్టారు. మండల స్థాయిలో ఈ సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు బాగా చేయించాలని అందుకు బద్దెటు సరిపోదని, కొంత పెంచితే బాగుంటుందని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను మేము చెప్పేది కొరత కాకుండా ఉండాలి. 160కి 50 మంది వరకూ స్త్రీలున్నారు. కనుక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టినట్లయితే, వారు ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ రంగాలలో ముందుకు వస్తారు. ఈ కుటీర పరిశోధన వల్ల స్త్రీలను అభివృద్ధి కార్యక్రమంలోకి తెచ్చే బాధ్యత మనకు ఉంటుందనే సంగతి మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను ఈ విషయాలన్నీ హాస్యార్పదంగా తీసుకోకూడదు. గారడి అనుకోకూడదు. పట్టణాలలో ఉండడంవల్ల వారికి తెలియకపోవచ్చును. మేము పల్లెలలో ఉన్నాము. పల్లెలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో అవకాశం చేసుకుని కృషి చేస్తున్నాము. కావాంటే ఎవరైనా ప్రోత్సహాల వారు వసేనా ప్రాంతంకో చూపించే ఏర్పాటు చేస్తాను. స్త్రీలకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలను చేపట్టి, వారిని ఆదుకోవాలని కోరుతూ వెలపు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, ఉన్న కొద్ది సమయంలోనే మూడు, నాలుగు పాయింట్స్ మీద నొక్కి చెప్పడలచుకున్నాను. అసలు ఇంతవరకూ, ఈ వెసుకబడిన తరగతుల, గిరిజనుల కోరిక కెదుమున్న ఖర్చువల్ల సాధించిన ఫలితాలు ఏమిటి అనే అంచనా వేసుకోవడం జరగలేదు. “ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే ఉంది”. మొత్తం ఖర్చు అంతా వారియొక్క మూల ఖర్చిక

విధానంలో మార్పు తెచ్చి, మాచ్చే వైపుగా లేకుండా పేదరికం పెరుగుతూనే ఉంది. అంటరానితనం కొనసాగుతూనే ఉంది. వారి మీద సాగే దౌర్జన్యాలూ, దోపిడీలు సాగుతూనే ఉన్నాయి. హరిజనుల గిరిజనుల, జెనుకబడిన తరగతుల మధ్య వైషమ్యాలు పెరుగుతున్నాయి. వీనికి కాగణం రెండు రకాలుగా ఉంది. ప్రభుత్వం అధికంగా వెనకబడిన తరగతుల వాటి ఇచ్చే సదుపాయాలలో చిన్నచూపు చూస్తున్నది. వాస్తవానికి, హరిజనుల, గిరిజనులకు చూపినంత సహాయం వీరికి అందచేయడం లేదు. ప్రత్రీలు, రేడియోలు కూడా ఎవరో ఒక హరిజనుడికి ఒక బర్సెను ఇచ్చినా, ఒక ఇల్లను ఇచ్చినా వందసార్లు ప్రచారం చేస్తాయి. ఏ పెద్ద భు:స్వామి అయినా ఏ కోటి రూపాయలతోనో సీనిమాహాలు కట్టించితే, లేదా ఏదైనా కర్మాగారం నెలకొల్పినా, ప్రత్రీకలలో రాదు. ప్రచారం వస్తుతో లేని దోని వైషమ్యాలు పెరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా హరిజనుల విషయంలో 15 శాతం అని డిపార్టుమెంటులో వారికి కేటాయించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పింది; దానిని ఎందుకు అమలు చేయడం లేదు? ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటులో, మెడికల్ లో, మేజర్ ఇంజనీరింగ్ లో ఈ 15 శాతం రిజర్వేషన్ ని ఎందుకు అని కుంటిపాకుతో ఆచేస్తున్నారు. ఇది సరైనది కాదు. అన్నటికి ఇవ్వండి. ప్రత్యేకమైన సదుపాయాలు చేయండి. మెడికల్ డిపార్టుమెంటుకి ఇచ్చే 15 శాతంలో, గర్బిడి స్త్రీలకు మూడు, నాలుగు నెలలకు గాను ప్రత్యేక వేతనం ఇవ్వాలి. కూలి చేసుకుంటే ఎంత వస్తుందో అంతైనా ఇవ్వాలి. హరిజనులకు అదనపు సదుపాయాలు పెంచాలి. మేజర్ ఇంజనీరింగ్, మైనర్ ఇంజనీరింగ్ వసులు పెంచాలి. మేజర్ ఇంజనీరింగ్ ప్రాజెక్టులనుంచి నూటికి ఒకటి కూడా హరిజనులకి ఉండదు. స్పెషల్ కాంపోనెంట్ ప్రకారం పరిపాదు, అనగా ఇవ్వాలి. ఎస్.సి.లకు, ఎస్.టి.లకు, నిష్పత్తి ప్రకారం అన్ని డిపార్టుమెంటులో కేటాయింపులు ఒరగాలి. దాని కోసం వట్టువడ్డమని పురుతున్నాను.

1-20 p.m. ఈ స్కీము నగుబాట్లగా ఉంటుంది. రాష్ట్రములో బాండ్ల లేబరు గడ్డు అయినట్లూ? ఉన్నట్లూ? మీరు మాకు సల్యు చేసిన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ డిమాండులో "ఈ వధకం కోసం 1985-86 సంవత్సరములో రాష్ట్ర ప్రాణాళిక క్రింద రూ. 50.00 లక్షలు, కేంద్ర ప్రతిపాదిక వధకం క్రింద రూ. 112.96 లక్షలు సమకూర్చడమైనది. 200 మంది వెట్టి చాకిరి పనిచారికి పునరావాసం కల్పించాలని స కల్పించడమైనది. ఈ వధకం కోసము 1986-87 సంవత్సరములో రూ. 2.00 లక్షలు రాష్ట్ర వాటా క్రింద సమకూర్చాలని సుకల్పించడమైనది" అని ఉంది. ఇది కేవలం కంటి తుడు పేనని నేను మనవి చేస్తున్నాను. బాండ్ల లేబరు యింకా పెరుగుతూ ఉన్నది. కాబట్టి దీనిని రద్దు చేయడానికి ప్రభుత్వము తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. బాండ్ల లేబరు విషయములో గత ప్రభుత్వాలలో చాలా అవకతపాలు జరిగినవి. వెంగళ రావుగారి కైములో బాండ్ల లేబరు గురించి ఒక టి. ఏ. ఎస్. ఆఫీసరు గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తే ఆయనను అక్కడ నుంచి

for 1986-87 :

Demands for Grants

ట్రాన్సుఫరు చేసి వేరే డిపార్టుమెంటుకు చేశారు. చెన్నారెడ్డిగారి ట్రైములో మహబూబ్ నగర్ కలెక్టరుగా పని చేస్తున్న శ్రీ యస్. ఆర్. శంకరన్ గారు బాండెడ్ లెబరు గురించి కృషి చేస్తూ ఉంటే ఆయనను లక్కడి నుంచి తొలగించడం జరిగింది. ఈ రోజు పరిస్థితి చూస్తే అదే వానన వస్తున్నది. బడుగువారు బాగుపడటానికి పెద్దవారు ఉప్పుకోరు పెద్దవారు అడ్డు పడతారు. బడుగు వర్గాల కోసము యస్. ఆర్. శంకరన్ గారు కృషి చేస్తే ఆ విధముగా జరుగుతున్నది. అప్పుడు అట్లాగ జరిగినట్లే ఇప్పుడు కూడా మీ డిపార్టుమెంటులో అట్లాగ తయారు కాబోతున్నది అది మీ డిపార్టుమెంటుకు ఊమకరంకాదు. ఆత్మహత్యాసదృశం.

Mr. Speaker.—Where is the necessity of defending a particular officer here?

(శ్రీ) యం. ఓంకార్ —నీతి నిజాయితీ గల ఆఫీసర్స్ ఉంటారు. వారు చాలా నిజాయితీగా ఉండి కమిట్ అయి పనులు చేస్తూ ఉంటారు. అది ఒక సెక్షను. రెండవ సెక్షను ఆఫీసర్స్ మా జీతము మాకు వస్తుంది. ఎవరు స్ట్రాగ్ పోతే మాకే అని రెండవ సెక్షనువారు ఉంటారు. కొంతమంది పేదవారి మీద ఈర్వలపడి ఉన్నత వర్గాల కోసము వారి ప్రయోజనాల కోసము పని చేసే ఆఫీసర్లు ఉన్నారు. వీరు మూడవ సెక్షను ఈ విధంగా మూడు రకాలుగా ప్రభుత్వోద్యోగులు ఉంటారు. వీరి సంక్షేమం కోసము నిజాయితీగా ఉండి పని చేసే కమిటెడ్ ఆఫీసర్లు మీరు చేయూతనిచ్చి వారు చేపట్టే కార్యక్రమాలకు ప్రోత్సాహము యివ్వండి. మిగతా రెండు సెక్షన్స్ ఆ విధంగా ఉంటాయి. మీ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ డిపార్టుమెంటు అవకాశవకలతో ములిగిపోతున్నది.

(శ్రీ) మతి కె. ప్రతిభా భారతి :—మీ దగ్గర ఏదైనా సమాచారం ఉందా? మేము బలవరచడం లేదని మీ దగ్గర ఏదైనా సమాచారం ఉందా? ఉంటే యివ్వండి.

(శ్రీ) యం. ఓంకార్ :—రెండు రోజులు ఆగండి. మీకే తెలుస్తుంది. నాకు వానన తగులుతూంది అని చెప్పాను. వెంగళరావుగారి హయాములో, చెన్నారెడ్డిగారి హయాములో జరిగాయని చెప్పాను. మీరు చాలా శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారని, అట్లాంటివి ఏమీ లేదని మీరు చెబితే చాలా సంతోషం. హరిజనుల మీద గిరిజనులమీద దాడులు జరుగుతున్నాయి. సుఘటనలు వివరించడానికి ఇక్కడ నమయం లేదు. రాష్ట్రములోను, జిల్లాలలోను యస్. సి., యస్. టి. సెల్స్ పని చేస్తున్నాయి. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రి డి. జి. పి. సెల్ సక్రమముగా పని చేస్తున్నాయో లేదో చూస్తారు. జిల్లా లెవెలులో జిల్లా కలెక్టర్లు, జిల్లా సూపరింటెండెంటు ఇన్స్పెక్షన్ లో సెల్స్ పని చేస్తాయి. ఏమైనా హరిజనుల మీద, గిరిజనుల మీద దాడుల జరిగితే వాటిని నిరోధించేందుకు అవసరమైతే విశేషాధికారాలు తీసుకుని పని చేయాలి. కాని అట్లాగ జరుగలేదు. యస్. సి., యస్. టి. సెల్స్ చాలా ఘోరంగా విఫలమైనాయి. వారికి యివ్వవలసిన

రక్షణ యివ్వకుండా పోతున్నది. వృధావృథు వెన్నమ గుంచి పాట్లు రామయ్య గారు బాగా వరించి చెప్పారు. గత సంవత్సరము వికలాంగులకు, వికలంశువులకు వెన్నను మొచలేదు. మేము ఊర్లకపోతే మాకు యిదే సమస్య ఎదురు అవుతుంది. మా వెన్నన్ శాంక్షను అయిందా అటూ మా దగ్గరకు వస్తూ ఉంటారు. ఆఫీసర్లు దగ్గరకు పోయి అడిగితే ఎవరుఅయినా చచ్చిపోతే కొన్ని తరఖాస్తులు ఉన్నకుటామని వారు చెబుతారు. మీరు దీనికి ఒక వ్యక్తం ప్రకారం చేయండి. రెండు ఏండుగాని, మూడు ఏండుగాని టైము వెట్టుకుని ఆ టైము లోపల రాష్ట్రంలో ఎంత మంది వృద్ధులు, వికలాంగులు ఉన్నారో లెక్కలు తీసుకుని ఆ టైము లోపల ఒక స్కీము ప్రకారంగా వారికి వెన్నను శాంక్షను చేసి పే చేయండి. మిగిలిన వారికి ఆ స్కీము అయిన తరువాత మరుసటి సంవత్సరము నంచి వెన్నను శాంక్షను చేసుకు టూపోతే మొత్తం అందిరికి యివ్వగలుగుతారు. ఎస్.సిస్., ఎస్.టిస్. గారి చి ఆమలు జరుగుతున్న స్కీముని విషయములో కొంత అసంతృప్తి వచ్చింది. పట్టణాలలో వీరిలో ఉన్నత స్థితిలో ఉన్న వారు కూడా దీనివలన యింకా బాగుపడుతున్నారు. ఆ విధంగా అట్టడుగున ఉన్నవారికి న్యాయ జరగడంలేదు. రాజ్యాంగ వరంగా డిస్క్రిమినేషను చేయలేము. యస్. సి నాయక లు, రివ్రైజెంటు టెటివ్స్, అధికారులతో సమావేశమై మీరు నిర్ణయం తీసుకోండి. ఒక యస్. సి. ఐ. ఏ యస్. ఆఫీసర్లను తీసుకుంటే అజని కుమారులకు ఒక ఉర్రమో రెండు తరములలో వెట్టుకుని ఆ తరువాత బెనిఫిట్స్, రిజర్వేషన్లు అవుచేయాలనే ప్రాతిపదిక మీద నిర్ణయం తీసుకుంటే...

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:—రాజ్యాంగం రీత్యా అట్లాగు జరగడానికి వీలులేదు. కోర్టుకు పోతే చెల్లదు.

Mr. Speaker:—What Mr. Omkar says is it will be confined to one generation.

(శ్రీ) యం. ఓంకార్:—అందుకే డిస్క్రిమినేషను చేయలేము అని మొదట్లోనే చెప్పాను. యస్. సిస్. రివ్రైజెంటు టెటివ్స్, అధికారులతో సమావేశమై చర్చించాలని చెప్పాను. ఆ విధముగా చేస్తే అట్టడుగున ఉన్న వారికి న్యాయం జరుగుతుంది. మీరు నిర్ణయం చేసేటప్పుడు రాజ్యాంగ రీత్యా వెర్సుయను కాకుండా చూడండి. ఇది చాలా అవ రమని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకరు:—రాజ్యాంగములో దీనికి ఎమెండుమెంటు తీసుకుని రావచ్చు.

శ్రీ యం. ఓంకార్:—తమరు చెప్పిన ప్రకారం రాజ్యాంగంలో ఎమెండు మెంటు తీసుకుని రావచ్చు. ముస్లిముల విషయ మనం ఆలోచించాలి. వారిలో ఫకీర్లు ఉన్నారు. వారు ఓదుల వెంబడి బిత్ మెత్తుకుంటారు. వారిని బి.సి. లలో చేర్చాలి. వడ్డెర్ల జాతి ఉంది ఎకల, లంబాడిల లాగ వారు వీధ స్థితిలో ఉన్నారు. వారిని యస్. టిస్, క్రిందకు తీసుకుని రావాలి.

for 1985-87:

Demands for Grants.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఇంక్లీజ్ చేయాలి అంటారు మీరు. తగ్గించాలి గాని ఇంక్లీజ్ చేయాలి అంటే ఎట్లాగు. They can be included in other lists but not in the S.C. list. It is a permanent list. It is only a suggestion.

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి:—వడ్డెళ్లను ట్రైబ్నల్లో కలపాలని ఎప్పటినుంచో కోరుతున్నారు.

Mr. Speaker:—Likewise you cannot include under S.Cs. somebody who are not S. Cs. You might include under Backward Classes or economically backward classes or a new nomenclature. తిమ్మను తగ్గించాలి గాని ఆ తిమ్మను పొడిచుకుంటూ పోతే ఎట్లాగు? దేశం అంతా వాళ్లే అవుతారు. ఎకనమికల్లీ బ్యాక్ వర్డు క్లాస్ తీసుకోవాలి.

(శ్రీ) యం. ఓంకార్:— మొదట నుంచి వారే ఆదివాసులు. వారే కోయలు, చెంచులు, వారే ఎబారికల్స్. వారినే ట్రైబల్ అంటారు. దాని విషయం పోసీయండి. ఇకపోతే ఈ మధ్య రాజకీయ వ్యవస్థలో కొన్ని సదుపాయాల కోసం కొన్ని కొన్ని వెక్స్ న్స్ ని (ట్రయిబల్స్) ఏర్పాద చేస్తే తరువాత అదేరక మన సబ్ వర్గము కలిగిన వారిని చేర్చుకోకపోవడం అన్యాయం అవుతుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గోండులు, కొండరెడ్డి, చెంచులు, ఎరుకలు వీరు మాత్రమే (ట్రయిబల్స్) మిగిలినవారు కాదు. కావడానికి వీలు లేదు.

1-30 p.m.

బ్యాక్ వర్డు క్లాస్ పీపుల్ వున్నారు. అలాగే డీనోటబియండ్ ట్రయిబల్స్ వున్నారు. వీరిలో కొంతమందిని (ట్రయిబల్స్) చేర్చినా, ఇంకా మిగిలినవారిని ఎందుకు అవుతారు? వచ్చే ఉద్యోగాలలో వారికి కూడా రిజర్వేషన్ అవకాశము కల్పించండి.

మఖ్యంగా గుజరాత్ అనుభవం చూద్దాము. అలాంటి చెడు వాతావరణం వన రాష్ట్రానికి రాకుండా వుండాలి. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వెనుకబడిన తరగతులవారికి, అర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ఇప్పుడు కేటాయించిన డబ్బు సరిపోవడం లేదు. దీనిని ఎక్కువ చేయాలి. చేసేవారికి ఈ సదుపాయాలు రక్షణ కలిగిస్తాయనే విశ్వాసాన్ని కలిగిస్తున్నాయి. ఇ.బి.సి., బి.సి. అకు ఇప్పుడు చేసిన కేటాయింపులు సరిపోవు, వీటిని ఎక్కువ చేయాలి. ఎస్.సి., ఎస్.టి. పోషణలు చాలా భాణిలున్నాయి. అభ్యర్థులు లేరని అంటున్నారు, వాస్తవంగా అభ్యర్థులున్నారు. వేరే క్యాట్టెగరీ వాళ్ళు ఆ స్థానంలో వున్నప్పుడు లోగడ ఎస్.సి., ఎస్.టి. వాళ్ళకు స్పెషల్ ప్రోగ్రాం పెట్టినారు ఆ విధంగా ఇప్పుడు చేసి 1-2 సంవత్సరములలో టైం బౌండు ప్రోగ్రాం పెట్టి (ట్రయిబియన్) యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. గోవిందనాయక్ (భానాపూర్):—(గిరిజనభావ)

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి (తాడిపత్రి):—అధ్యక్షా, ఈ భాష నాకు అర్థం కావడం లేదు. (ఇయర్ ఫోన్ ఉమర్చుకొని) ఇందులో ఏమీ జనబడడం లేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—నారి మాతృ బాషను బలపరచాలి. మాట్లాడమని చెప్పండి.

శ్రీ జె. పి. దివాకరరెడ్డి:—మాకు అభ్యంతరం ఏమీ లేదు గాని ట్రాన్స్లేట్ చేయమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— (శ్రీ గోవిందనాయక్ ను ఉద్దేశించి) మీరు ఆ స్పీచ్ ని తెలుగు బాషలోను, ఇంగ్లీషులోను అనువదించి సభ్యులకు ఇవ్వండి

శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్:—గౌరవ సభ్యులకు నా భాషవల్ల పరేజాన్ అయింది. తెలుగు నాకు సరిగ్గా రాకున్నా. తెలుగులో మాట్లాడి, నా ఆవేదనను చెబుతాను. గిరిజనుల కొరకు మా ముందు బడ్జెట్ ఉంచిన పోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిష్టరుగార్ని, ఈ మాట్లాడే అవకాశం కలిగించిన అధ్యక్షుల వారికి నా అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. మా గిరిజనుల కొరకు మా ప్రభుత్వము చాలా చాలా చేస్తున్నాయి. అందువల్ల గిరిజనులు, ఈ స్థోమతను, ఇంత అభివృద్ధికి వచ్చాము. మా పనులు చేయటానికి ఒక గిరిజన కార్పొరేషన్, ఐ. టి. డి. ఎ. నొకదాని ఏర్పాచి, మమ్ములను బాగుచేయటానికి ఇవన్నీ ఉన్నాయి. మా ఆదిలాబాదు జిల్లాలో మేజర్ కాటన్ పండిస్తాము. ఎన్ని కోట్ల రూపాయల విలువగల సౌకర్యాలు మనం కలుగజేస్తున్నాము? రైతుకు విత్తనాలు కొనడంలో ఎప్పుడయినా సబ్సిడీ ఇచ్చారా? కోట్ల రూపాయల విలువగల ప్రత్తిని పండిస్తున్నాడు, అయితే గిరిజన కార్పొరేషన్ ఎందుకు కాటన్ కొనలేదు? ఆ కొనడం తెకపోవడంవల్లనే రూ. 300-400 లకు మధ్యదశాకారిలకు అమ్ముతున్నారు. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర లేదు. గిరిజనులు బ్రతుకుడానికే కార్పొరేషన్ వుంది. గిరిజనులు ఎంతో కష్టపడి తీసుకొని వచ్చిన గెమ్ను కూడా కొనలేని పరిస్థితి గిరిజన కార్పొరేషన్ కు వుంది. ఏ ఆఫీసరును అయినా గిరిజన కార్పొరేషన్ లో పేయడం, రి నెలలు కాగానే బదిలీ చేయడం జరుగుచున్నది. ఈ కార్పొరేషన్ లో 1-2 సంవత్సరాలు చేస్తే పూర్తి అవగాహనకు ఏ ఒక్కరూ రాలేరు. అప్పుడు గాని గిరిజనులకు ఏమయినా మేలు మా దగ్గర ఐ.టి.డి.ఎ. కూడా వుంది ఇది అంటే ఏమిటో తెలియదు మా గిరిజనులకు. ఇక్కడకు కొంతమంది ఆఫీసులు రావడంవల్ల గిరిజన కార్పొరేషన్ ఐ.టి.డి.ఎ, ఇప్పుడిప్పుడే గిరిజనులకు తెలుస్తున్నది. కార్పొరేషన్ పెట్టడంలో దాని ఉద్దేశం ఏమి? ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలేమిటి వీటిన్నిటిని గిరిజనులకు తెలియజెప్పేటటువంటి ఆఫీసర్లను వేస్తే గిరిజనులు బాగుపడతారు. ట్రయికార్, కోచింగ్ సెక్షన్స్ వగయిరా వాటికి చేసిన కేటాయింపులు మొత్తం ఉద్యోగిగ్గులతో సరిపోతున్నది. ఒక బడ్జెట్ పోస్టుకు ఇద్దరు క్యాండిడేట్స్ వెళ్ళితే వారికి ఆ పోస్టు దొరకలేదు. ఎస్.టి. అభ్యర్థులకు కోచింగ్ సెంటర్స్ ను పెట్టాలి. కోచింగు

Demands for Grants.

పిల్లలకి చింకు ఎందుకు ఇవ్వరు? ఐ.టి.గి.ఎ వారు బావులు తవ్వించారు ఎలక్ట్రికల్ మోటారు పెట్టాడు. చాల బావులలో నీళ్లు లేవు. ఎలక్ట్రిక్ పోల్సు అన్నీ పడిపోయాయి. 4, 5 గంవత్సరాలగుంచి కరెంటు శోధు అందరిలాగ తుణ్ణంగా నేను చెప్పలేక పోయినా కా ఆవేన అర్థం చేసుకుంటారను కుంటున్నాను. అక్కడ జరుగుతున్నది చెబుతున్నాను. నీళ్లు లే పుడు బావులను ఎందుకు లోతు చేయించరు? ఇక ఎడ్యుకేషన్ చూస్తే ఎడ్యుకేషన్ కి స్కూల్సు శాన్ తన్ చేస్తారు. ఆ టీచరు గారు ప్రతి నెల జీతము ఎత్తకుంటారే తప్ప ఆ ఊరులో ఉండరు అది నరి చే గండి. అప్పుడు గిరిజనులము బాగు పడకాము మేము బాగు పడ తి అంటే అప్పాయింటు ఆయన టీచరుకి అక్కడ నివాసము కలిగించినట్లయితే అక్కడ ఉంటాడు. మీగు అట్లా నివాసము కలిగించకపోతే ఎవరూ రారు. ఇది సక్రమంగా జరపాలి అంటే టీచరుకు సౌకర్యాలు కలిగి నే తప్ప వారు ఉండరు. తరువాత మాకు రోడ్లు లేవు ఇన్ని కోట్లు మీరు ఖర్చు పెడుతున్నారు. రోడ్లు తరువాత వైద్య సదుపాయములు అక్కడ జ్వరం వచ్చి జనం చస్తున్నారు. డాక్టరుని వేయడంలేదు. ఇటువంటి అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి ఐ.టి.గి.ఎ.లో అన్ని వందల మంది ఉద్యోగస్థులు అవసరం లేదు. అన్ని ప్రాంతాలు పెట్టి కోట్ల రూపాయలు ఉద్యోగస్థులకు ఖర్చు చేయన వసరం లేదు. గామీశు పథకాలు ఉన్నాయి. మాకు ఒక రోజు గ్రామీణ పథకంలో వనికి పోతే ఆ రోజు పస్తుండాలి. పని చేసుకోకపోతే రోజు గడవదు. కాబట్టి మా పరియాలో గ్రామీణ పథకానికి నూటికి నూరు పాళ్లు సబ్సిడీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను ఐ.టి.డి.ఎ.లో పది ప్రాంతాలు పెట్టే గానికంటే మాకు సమతులు, మండల ఆఫీస్ లు ఉన్నాయి వాటికే ఈ పనులను కూడా అప్పగించి మావైన బడు తున్న బరువు బాధ్యతలను తగ్గించాలి. మాకు పశువులకు వెటరినరీ హాస్పిటలు చాల అవసరము. డాక్టర్లు లేక మందులు లేక ఇబ్బందులు పడుతున్నాము. రిజర్వేషన్ల కొరకు కూడా ప్రతి జిల్లాలో ఒక కమిటీని తప్పకుండా వేయాలి లేకపోతే అది ప్లానింగు బోర్డు చారికి అయినా అప్పగించాలి. ఇళ్లు కట్టించేప్పుడు రూ. 8,000 ఇంటికి, బెనిఫిషరీ రూ.లు 215 కట్టమంటున్నారు. అది కట్టలేక వారు చాల ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వారు ఆడబ్బు కట్టలేని స్థితిలో ఉన్నప్పుడు దానిని ఎందుకు మాఫీ చేయకూడదు? కొన్ని కోట్ల రూపాయలు మిగిలిపోయినవని ఇండాక గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు మేము కమ్యూనిటీ వెల్సు అడిగినాము. ప్రవోజిబ్బు కూడా వచ్చినాయి. ఫండ్సులేవు అంటున్నారు. ఆ మిగిలిపోయిన ఫండ్సు దానికి ఎందుకు వాడకూడదు? ప్రభుత్వం వారు వాడ వాడకు చాల

220 4th March, 1986.

Annual Financial Statement (Budget)
for 1986-87 :
Demands for Grants.

వ్యాజ్య ఓపెన్ చేసినారు. కాని వాటిలో గరి అయిన సొకర్నాలు లేవు. నేను సరిగా చెప్పలేకపోయినా మా బాధను మీరు అర్థము చేసుకొని నేను ఇచ్చిన సూచనలు పరిశీలిస్తారని ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—Now the House is adjourned to meet again at 8-30 a. m. to-morrow.

The House then adjourned at 1-45 p. m. to meet again at 8-30 a.m. on Wednesday the 5th March, 1986.